

Yakalananan suikastçı Şerif Dursun'u hâdisenin şahitleri teşhis ettiler

Sekiz meçhulün 6 sı çözüldü

Failin Şerif olduğunu söylememesi için bekçiye rüşvet teklif eden iki kişi yakalandı

**Bisikletin kendisine verildiği
söylenen lise talebesi Hüseyin
Üzmez ortadan kayboldu**

Başyazarımız Cumartesi günü getirilecek

Gedikleri Derhal Tıkamalıyız

YAZAN :
Ahmet Emin YALMAN

Malatya, 25 — Dökülen kan, çektiğim maddi ıstırap he-
lâl olsun. Çünkü karşılaştığım
umumi efkârımı kötülüğe ve
geriliğe karşı tam bir tesadük
halinde görmek bana nasip oldu.
Milletin şuurunu sinsi suikastçılık
ve fitneçilik karşısında gazap ve
fevranı, memleketin idrak sa-
hiplerine parti ve fikir ayrılığı
unutturmak ve müsterek teh-
like ihtimalleri karşısında elele
yürümek zaruretinin telkin etti.
Bugün Türkiye bir nesil evvelki
insanların tasavvur edemeyeceği
bir milli itilâ ve itibar seviyesi-
ne varmış bulunuyor. Bünyemiz
her cihetle yükselmıştır. Eğer
bir takım gedikleri tıkamanın
yolunu bilirse fenalığa karşı
cephe birliği kurarsak, millet-
imiz büyük saadetsizlere namzettir.

Açık bulunan ve kötülere bir
takım imkânlar veren gedik,
memleketin zaten mahdud mik-
tardaki idrak sahibi münevver-
leri arasında husumet ve emni-
yetsizlik hüküm sürmesidir. Ger-
gin bir hava içinde devam eden
parti husumetleri türlü türlü
ser amilleri için kapıyı açık bi-
rakıyor. Bunların arasında da
taassup, gerilik, cehalet, dere-
beylik sisteminin kalıntıları ve
herşeyden evvel de yabancı kun-
daktar vardır. Şunu unutmamızı
ki, bizim varlığımızı, inkişafımızı
mız kendi emellerine engel sa-
yan yabancılar eksik değildir.
Bunların ajanları kendi hüviyet-
leriyle ortaya çıkmazlar, ceha-
let ve taassubun arkasında ni-
kaplanmak ihtiyacıdır.

Türk münevverlerini birbiri-
nden ayıran itilâfları gözden
geçirirsek bunların bir takım
anlaşmazlıklardan ibaret oldu-
ğunu, vatandaş ve dost sıfatıyla
karşı karşıya gelen kimselerin
birbirleriyle kolayca anlaşkla-
rını görürüz. İktisadi görüş fark-
ları bir husumet havası yarat-
maga sebep teşkil edemez. İkti-
dar yarışının yarattığı meşru re-
kabetler demokrasi kaidelerine
uyumak, hakkına razı olmak ve
milletle inamın suretiyle bir si-
yasi sulh ve iyi geçim şekline
(Devamı Sa: 5 Sü: 6 de)

Bugün
Sivas İli
İlâvemizi
Veriyoruz



Başmuharririmiz hastanede, kendisini ziyarete gelen Jandarma genel komutanı Yaşınkılıçla.

Hususî Muhabirimizden
Malatya, 25 — Dünkü gazete-
mizin ikinci tab'ında bildirildiği-
mi gibi Başmuharririmiz Ahmet
Emin Yalmana yapılan men-
fur suikastın faili olarak üç
gündür aranan duvarcı Şerif
Dursun dün saat 13 te adaletle
teslim olmuştur. Şerif Dursun
verdiği ifade hâdisi ile alâka-
sı olmadığını iddia etmekle be-
raber, üç gündür niçin ve nere-
de saklandığını tatmin edici bir
şekilde izah edememiştir. Hâdisi
(Devamı Sa: 4 Sü: 4 de)

Amerika'da Geniş ölçüde Teessür

Hususî Muhabirimizden
SARA ERTUĞRUL
Bildiriyor

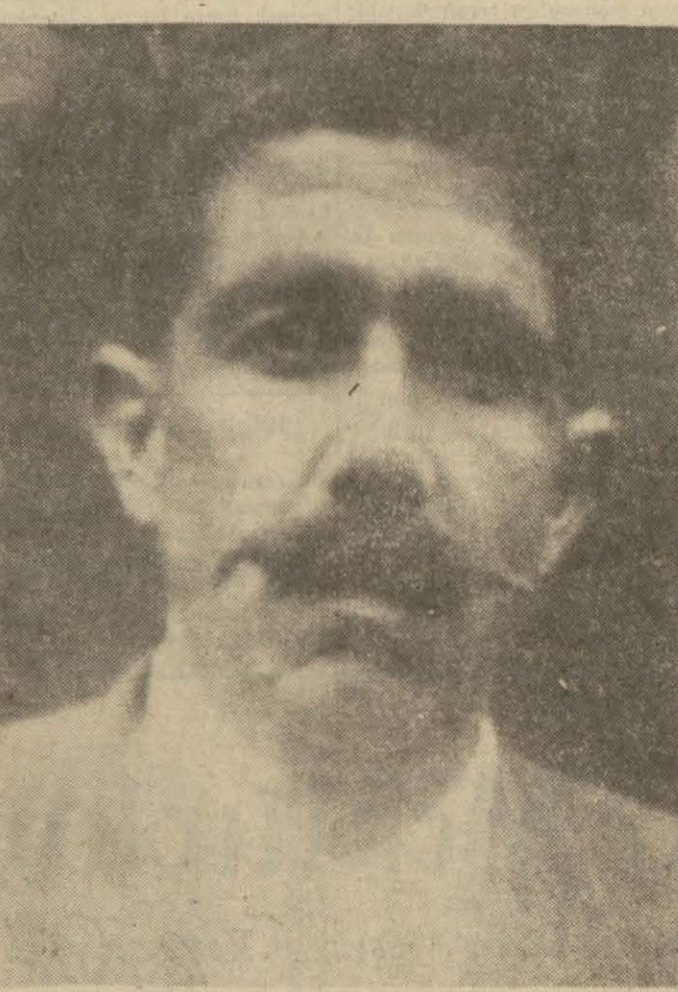
Newyork, 25 (Telsizle) — Baş
muharririmiz Ahmet Emin Yal-
mana karşı girişilen suikast hâ-
disesi, Amerikanın siyasi mah-
fillerinde ve basınında büyük
bir hayret ve üzüntü yaratmış-
tır. Gerek Yalmanın şahsi dost-
ları, gerekse memleketimizi tanı-
yanlar bu neticeden dolayı ıstı-
rap içinde kaldıklarını ifade et-
mekte ve Amerikan Basın Bir-
liğinin bir sözcüsü aynen şu söz-
leri söylemiştir:

«Doğrusu hayret içindeyim.
Siyaset adamlarına suikast yapıldığı
duyulmuştur, fakat fikir ve
kalem adamlarına suikast yapıla-
bileceği aklı gelmez. Türkiye gi-
bi, modern ve demokrat ülke-
ler arasında katılmış bir memle-
ketle fikre karşı silâhla muka-
bele edileceğini haysalam almı-
yor.»

Ayrıca Columbia Üniversitesi
profesörleri ilim ve basın mües-
seselerindeki diğer bilginler de
teessürlerinin ifadesini ve acil
şifa temennilerini bildirmemizi
bana söylemişlerdir.

Çalışma hayatında halledilecek işler

Çalışma Bakanı, İstanbuldaki temaslarını ve
işçilerin ihtiyaçlarını anlattı



Malatya'daki menfur suikastın sanığı Şerif Dursun

Bursa'daki tehditçi tevkif edildi

Meçhul bir şahıs da Falih Rıfkı Atay'ı
telefonda tehdit etti

Hususî Muhabirimizden

Bursa 24 — Şerafettin Baykure adında Büyük Doğu cemi-
etine mensup birinin şehrimizde çıkan «Gece Postası» idareha-
nesine girerek gazete sahibini tehdit ettiğini ve bu arada in-
kilâpları inkâr ile memleketi şe-
riatçılıkla idarelen mümkün ola-
bileceğini ve bugünkü kanunla-
rın kozmopolit olduğunu söyle-
diğini bildirmiştir.

Dün geceden beri aranmakta
olan Şerafettin bugün sabaha
karşı evine girerken yakalanmış
ve tahkikat evrakıyla savcılığa
teslim edilmiştir. Şerafettin sor-
uşturulmaktadır. (Devamı Sa: 4, Sü: 6 de)



Cumhurbaşkanı Celâl Bayar dün Dolmabahçe rıhtımından ayrılmadan önce ihtiram kitası selâm resmini ifa ederken

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar Yunanistan'a hareket etti

Yunanistan'da büyük karşılama töreni yapılıyor.
Muazzam bir kabul resmi yapılacak

H. Yaman'a Verilen yeni Vazifeler

İstanbul Milletvekili Hüsnü
Yaman D. P. merkezi tarafından
İstanbul'a yeni bir vazife ile gön-
derilmiştir.

Hüsnü Yamanın yeni vazifele-
rinden birincisi büyük münaka-
şalara sebep olan hamal kâhya-
lının seçim veya tayinle yapı-
lıp yapılması meselesini hal-
letmektir.

İkinci vazifesi ise D. P. kade-
melerinden idari makamlara ya-
pılmakta olan ve ötedenberi ş-
kâyet edilen iş müraacaatlarını
bir düzene sokmaktır.

Bundan böyle parti kademele-
rinin ve partililerin yaptıkları
müracaatlar Hüsnü Yaman vası-
tasıyla idari makamlara bildiril-
ecektir.

İstanbul Milletvekillerine veri-
len bu vazife parti çevrelerinde
muhtelif teessürlere yol açmış ve
(Devamı Sa: 5 Sü: 5 de)

Nasuhoğlu'nun C.H.P. ye olan Bağlılığı

Hususî Muhabirimizden

Ankara 25 — Bugünkü «Ulus»
çok dikkate şayan bir vesika
negretmiştir. Eski Adalet Baka-
nı Rüknettin Nasuhoğlu, son
günlerde bir gazeteye verdiği
cevapta, Halk partisi ile alâka-
sını 1932 de kestğini bildirmiştir.
Halbuki Rüknettin Nasuhoğlu-
nun Arap harfleriyle inci
gibi yazısını ihtiva eden bir ve-
sika, onun 1948 de Halk partisi
namzedi olarak genel başkan
(Devamı Sa: 5 Sü: 5 de)

Bir kasap, bir Genci buz Dolabına soktu

Tahtakale Tahmis sokağında
70 numaralı Ahmet Bal'ın kasap
dükkanına gelen Günel Yavaş
ismindeki bir genç, Ahmet tara-
fından dükkanın buz dolabına
sokulmuştur.
Kasap hakkında hürriyeti tah-
ditten takibata başlanmıştır.

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar,
Yunan kral ve kraliçesinin ge-
cen haziran ayında memleketi-
mize yaptıkları ziyareti lade-
etmek üzere bugün saat 16 da
«Savaron» gemisiyle Yunan-
istana müteveccihen şehrimizden
ayrılmıştır.

Cumhurbaşkanı saat 15.30 da
beraberinde Büyük Millet Mec-
lisi başkanı Refik Koraltan, Ba-
bakan Adnan Menderes, İçişle-
ri Bakanı Ethem Menderes ol-
duğu halde Dolmabahçe sara-
yından ayrılarak saat kulesi ile
deniz müzesi arasındaki mey-
dana gelmiştir.

Bayar burada başta sancağı
bulunan bir alay ile deniz kı-
tası tarafından selâmlanmıştır.

Bu sırada meydana yer al-
mış bulunan Çalışma Bakanı
Samet Ağaoğlu, şehrimizde bu-
lunan milletvekilleri, vali ve
belediye başkanı, Prof. Gökay,
Ankara valisi ve emniyet genel
müdür vekili Kemal Aygün, bi-
rinci ordu müfettişi Orgeneral
Nurettin Baransel, garnizon ko-
mutanı korgeneral İsmail Haki-
ki Tunaboğlu, donanma komu-
tani, deniz komutanı, merkez
komutanı, diğer general ve ami-
raller, Rum patriği Athenago-
ras, Ermeni patriği, konsololar,
rektörler, emniyet müdürü, pro-
tokola dahil askeri ve mülki er-
kân ile yerli ve yabancı basın
müesssilleri ve kalabalık bir
(Devamı Sa: 4 Sü: 6 da)

KUNURI SAVASININ YILDONUMU

24 - 27 kasım tarihleri arasın-
da cereyan eden Kunuri sava-
şının üçüncü yıldönümü mü-
nasebetiyle dün, saat 15 te İs-
tambul Kız Lisesi konferans sa-
lonunda, Milli Türk Talebe Bir-
liği tarafından bir toplantı ya-
pılmıştır.

Kore savaşlarında, Birleşmiş
Milletler ideali uğruna canlarını
(Devamı Sa: 5 Sü: 6 de)

D. P. Meclis Grupunda dün görüşülen işler

Milletvekilleri, Koraltan'ın taktirine uymadılar. Bir mil-
letvekili, polislerin kendilerine hipodrom ve stadyomda
fena muamele yaptıklarını söyledi

Hususî Muhabirimizden

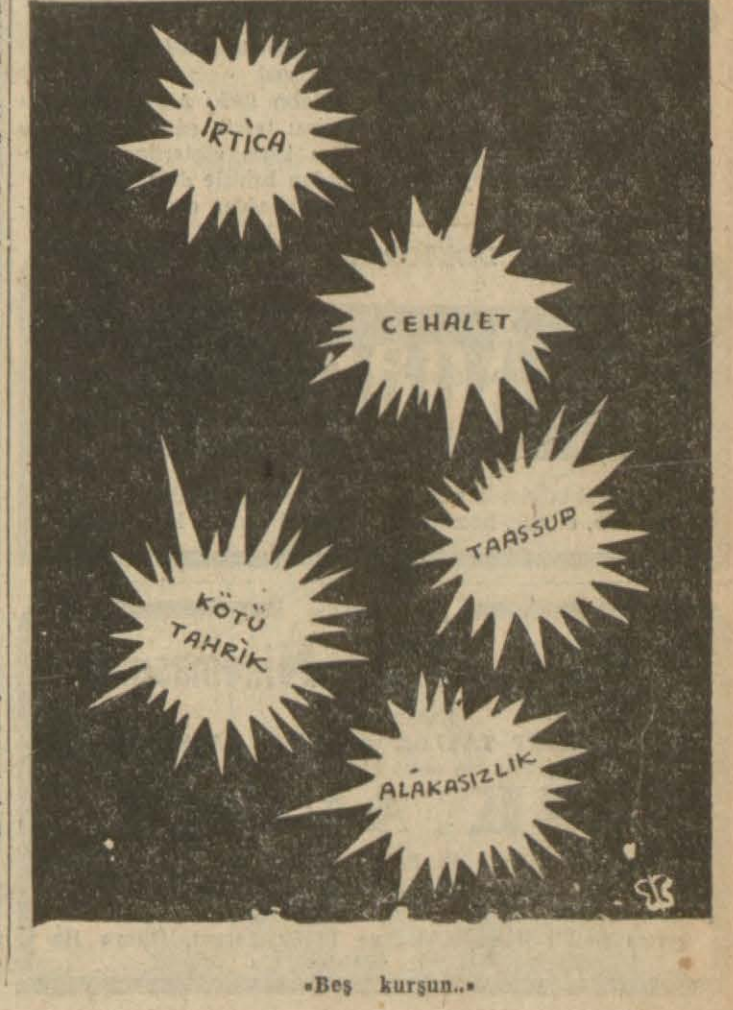
Ankara, 25 — Demokrat Parti
Meclis grubu bugün beş buçuk
saat devam eden dikkate şayan
bir celse akdetti.

Celse açıldığı zaman riyaset
kursüsünün önünde zabıt kâtipli-
rinin bulunmadığı dikkati çek-
ti. Biraz sonra Grup idare hey-
eti, Grupun mahremiyetini mu-
hafaza ve haberlerin sızmasını
temin için zabıt kâtiplerini
celseden çıkardığı anlaşıldı.
(Devamı Sa: 5 Sü: 1 de)

Başhekimler Protesto Ediyorlar

Ordu D. P. Milletvekili Feyzi
Boztepenin «Demokrat Ankara»
gazetesi hastane başhekimlerini
ithem eden yazısına karşı İstan-
buldaki 13 hastanenin başhe-
kimleri tarafından bir beyan-
name yayınlanmıştır. Bunda ezcüm-
le deniyor ki:

«Milletvekilliği makamını ka-
zanmış, aydın ve şerefli bir in-
sanın kaleminden nasıl çıkabil-
diğine bir türlü akıl erdireme-
(Devamı Sa: 5 Sü: 3 de)



«Beş kursun...»

Malatya suikastinin basındaki akisleri

Şaşı okşarken
Nadir Nadi Cumhuriyet'te yazıyor:

Düşündüğünü yazmaktan başka hiç bir kusuru olmayan bir gazeteci arkadaşına Malatya'da yapılan cinayet tecavüz bütün yurtda nefretle karşılandı. Siyasi hürriyetimizin güvenliği bakımından ciddi bir tehlikeye işaret sayılabileceğimiz bu hadisenin yegâne ümit verici tarafı da her halde bu olmalıdır.

Atatürk devrimlerini çeyrek yüzyıl önce başarmış, çok partili demokrasi rejimine ulaşmış bir Türkiye'de şimdiye kadar bütün yapıları bir kalemde siliş bugün her şeye yeniden başlamışımız gibi bir durumla karşılaşmak doğrusu pek hazine olurdu.

Bununla beraber hürriyet rejiminin Türk topraklarında kökleşmesini özlüyor bütün vatandaşlarımız gerçek hürriyeti koruyacak şartlar üzerinde dikkatle durmalı, muhalif, muvafık farkı gözetmeksizin dört elle bunlara sarılmalıydılar.

Hürriyetin başlıca iki azılı düşmanı vardır:
1 — Aşırı sağ.
2 — Aşırı sol.

Bunlardan her ikisi de hürriyeti yalnız kendi emellerini gerçekleştirmeye yarayan bir zemin olarak tanıtmakta, yani medeni dünyaca benimsenen hürriyet mefhumunu reddetmektedirler. Siz istediğiniz kadar «tabancayla fikir öldürülmez» diye bağırınız, fırsatını buldukları zaman bunlar tabancalarını da kullanmaktan çekinmeyeceklerdir. Bilhassa Ortasaklık irtica hareketi büyük ölçüde komünistlerin tesiri altına girmiştir. Bu itibarla su veya bu düñceyle dini taassuba müsamaha gösteren hükümetler farkında olmayarak ateşle oynamakta, Moskovanın ekmeğine yağ sürmektedirler.

Atatürk tehlikeyi çok iyi görmüş, tedbirlerini tam vaktinde ve yerinde almıştı. Din gibi pek mukaddes bir duyguyu hangi şekilde olursa olsun politikaya katıyın alet ettirmemek hususunda onun kurduğu nizam, bu memleket, beş on yıl içinde havalaya sızamaz işleri adimlar atmakta fırsat veren başlıca unsurlardan biriydi.

Demokrasi ve hürriyet yolunda gergekten yükselmek istiyorsak, demokrasiyi Batı münasile icaplarına sınıksız bağlayarak kalmak lüzumunu bir an hatırlamak çıkarmalıyızdır.

Başın hürriyeti
Habib Edip - Törehan Yeni İstanbul'da inkılabın üzerinde titremekleştirmiş icap ettiren bir hayat hamlesi olduğunu söyler ve diyor ki:

«Dini şahsi menfaatleri için birer vasıta olarak kullanan, halkın cehalet ve taassubu ile çimlenmeye çalışan bir kışkırtıcı zümresi her bu basın hürriyeti denilen şeyden istifade etmeye çalışarak inkılabımızın

Östün kalitesi kadının arasında büyük ragbet görmüş bir çorap



Bali

temelini sarsacak tecavüzlerde bulunmayı geçim yolu saymaktadırlar. Bundan başka güya yeni rejimi müdafaa etmek ister gibi görünen bazı gazete ve dergiler de şahsın mukaddes haklarına sistemli bir surette saldırmakta ve dünyanın hiç bir yerinde görülmeyen tecavüzlerde bulunmaktadırlar. Bunların belki hiç biri aynı zamanda şahsın küdi haklarını müdafaa etmekle meşgul bulunan Adalet makamlarımız tarafından sorguya çekilmemiş, adalet huzuruna getirilmemiştir. Bir takım irtica davalara neticesinde aylarca uğraştıktan sonra işlenen suçta göre çok hafif mahkûmiyetlere uğramışlar, fakat yine ne yazık ki, bu mahkûmlar bütün gayret ve mücahadele rağmen hapse girmiş ve elan basın hürriyetinden istifade ederek şuna, buna saldırmakta devam etmekte bulunmaktadırlar.

Biz basın hürriyetini bu münasabatta anılar ve onu istediğimiz gibi tefsir ederek tamamiyle başı boş bırakacak olursak her halde memleketin pek çok zararlar geleceğinden şüphe etmemeliyiz.

Biz bugünkü genç iktidar hükümetinden artık yüksek memleket menfaatleriyle oynayan neşriyatta karşı lazım gelen tedbirleri almasını ve bir kanun memleketi olduğumuzu isbat etmesini bekliyoruz.

Azın tabancası
Siyavuşgil Yeni Sabah'da yazıyor:

Malatya sokaklarının birinde, gece yarısı patlayan kurşunlar, bu memleketi fikri zorla susturmak isteyen bazı zorbalardan başka karanlıktan, pusudan ve kurşundan medet ummakta olduklarını göstermiştir.

Malatya tabancası ateşleyen el, kim olursa olsun, fikir karşısında kendi acizini ve perişanlığını bir kaç kurşun sesleriyle örtbas etmeye gayret eden bir ortaçağ kafasının bulank hevesiyle tetiği çekmiştir. Bu kurşunların hedefi, şüphesiz münhasıran Ahmet Emin Yalman hazineydi. O bulank kafanın hazineyi bulmaya, bütün gayretle her düşünce, o gece, bir Malatya sokasında tehlike uğramıştır.

Bu kurşunlar, yalnız matbaamızın emekleri bir rüküne değil fikir hürriyetine ve hürriyeti taahhüt altına alan kanun ve devlet otoritesine saldırıdır. Tabancayı ateşleyen elin itaat ettiği kafa kadı acaz o kadar bellidir ki, kurşunlar, bir tek kelime söylenmekle, nisan tahsisatı sıkılır gibi nâmerge bir sükût içinde boğulmaktadır.

Bu menfur hadisenin, bütün memleket vicdanında uyandırdığı haklı galeyana, artık bu yurtda açık alimla kendini müdafaa edemeyecek, fikre fikirle hesap veremeyecek herhangi bir tegallübün yağlı ip veya tabanca korkusuyla vatandaşları meclis ellerini sığıttığı kurşunlar, yalnız sayın Ahmet Emin değil, fikir hürriyetine iman eden memleket vicdanını da sarsmamış ve sindirmemiştir. Bütün matbaanın bu menfur tecavüz karşısındaki asil tavır, bu memleketin söz hürriyetini hâlâ deşer içinde boğmanın mümkün olacağını zanneden bir kaç file son bir ders ve ihtidardır.

Yarın, Türk adaleti huzurunda, yalnız alelade bir tecavüzün değil, fakat bütün medenî dünyanın menfur bildiği bu tetiş usulünün hesabı görüleceğine inanıyoruz.

Cevabını beklediğimiz Tek sual

Falih Rıfık Atay Dünya'da irtica teşvik edenlerden, bunlara karşı gösterilen müsamahanın bahisle diyor ki:

«Mukaddes olan din, dini i-

manı olmayan politika simsarı tarafından istismar edildiği daha korkunç hadiselerle dolacaktır. Halbuki halk mürtede değildir. İrtica halka götürülmektedir ve onun vicdanını baskı altında tutmak için dinsizce, imansızca kullanılmaktadır.

Mukaddes olan dinin politika çıkar tarafından istismar edilmesi meneden kanunlara ayak altında çiğnenmiştir ve çiğnenmektedir. Acaba bu hal Türkiye'ye İrana dönsüye kadar devam edecek midir? Cevabını bekledikimiz tek sual bu!

Fikir adanına
Kursun!

Sekret Rado Akşam'da yazıyor:

«Malatya'da Ahmet Emin Yalman kurşun atan adam ve eğer varsa onun temsil ettiği topluluk her şeyden evvel fikir hürriyetinin anası olan demokrasiye ilk kurşunu çekmiş oluyor. Milletçe benimsenmiş olan bir davayı kana bulamaya cüret edenlerin üzerine hükümetin bütün gücü ve kuvvetiyle yürüyeceğinden şüphe etmiyoruz. Cemiyetimizin bünyesindeki bu hasta nokta kökünden kazınmadıkça fikir hürriyetinin sağlığı yavaşlatacağına şüphe etmiyoruz.

Bütün dünyanın sevgi ve hayranlığı taşıyan Türkiye'nin geri bir toplum değil, Avrupa'nın bir cemiyet olduğuna bu münasebetle de tevdi etmek mecburiyetindeyiz. Bu türlü cüretlerin ebediyen kırılması hükümetin hadise karşısında alacağı tavra bağlıdır.

Fikir hürriyeti
Korunacaktır.

Mümtaz Fakir Fenik, Zaferde Ahmet Emin Yalmana sığınan kurşunların fikir hürriyetine karşı olduğunu, cehaletin ve taassubun bazı düşkün karakterli insanların ne feci, ne korkunç akıbetlere sürüklediğine bundan daha fazla misal olamayacağı söylüyor, diyor ki:

Cumhurbaşkanımız Sayın Celal Bayar, hadise üzerine Vatandaşlarımızı ziyaret ederek oradaki gazeteci arkadaşlarına şunları söylemiştir:

«Mesale ne şekilde olursa olsun, üzerinde çok büyük ehemmiyetle durulacaktır. Bunda kimsenin şüphesine mahal yoktur. Hükümet, meseleyi ciddi yetle ve ehemmiyetle takip etmektedir.»

Cumhurbaşkanımız sözlerine şunları ilâve etmiştir: «Memleketi fikir hürriyetine hiç bir şekilde tecavüz edilmeyecektir. Hükümet bu nokta üzerinde ehemmiyetle durmaktadır.»

Başbakanımız sayın Adnan Menderes ise, Malatya'daki Demokrasi Partisi kongresinde hadise dolay duyduğumuz teessürleri ifade ettikten sonra, demiştir ki: «Bu vatanın neresinde olursa olsun politika ve fikir adamları silahlı tehdit edilemez. Buna cüret edeceklerin, hattâ bunı aklından geçireceklerin kafaletirini bin parça etmeye kadirdir.»

Başbakanımızın sözleri hükümetimizin bu mevzuada ne kadar hassas bulunduğunu göstermeye kâfidir. Çünkü maazallah üzerinde o kadar titizlik gösterdiğimiz ve candan bağlı bulunduğumuz demokrasi rejimini bir anda tehlikeye sürükleyebilir. O halde millî iradenin hakim olduğu demokratik irade sistemimize, fertlerin tek tek iradelerine ve teokratik istibdatlarına asla yer verilmeyecektir.»

O kelimelerin anlatmak istediğini sadece anlamakla kalmadı. Aralarında gizli bir hakikat olabileceğini düşünmedi bile.

O kelimelerde sevinç ifade etmiyor muydu? Mektubun, Delphine'in benimsediği mektubun beklenmedik, ümit edilmedi bir saadeti müjdelediği yazılı idi ya...

Kendisini düşünmüş olması ne kadar sevimli bir hareketti. Elbette buluşmak tatlı olacaktı. Fakat kolay değildi, kendisi şehre gelse olmaz mı? diye soruyordu.

Albin'in seyahat imkânları mahduttu. Tâ oraya kadar gelebilmesi için en az iki gün izin istemesi lâzımdı. Halbuki o gelirse, şehirde bir kahvede buluşup ne yapacaklarını kararlaştırabilirlerdi. «Bana.. Bana böyle bir teklifte bulunmağa nasıl cüret edebilir. Hem de bana sen diye hitap ediyor.»

Delphine mektubu o kadar benimsenmişti ki âdeti sanki muhatap kendisi imiş gibi hem kızıyordu, hem sevinliyordu.

Neden sonra hakikatte karıştı. Bu mektuptaki temennilerin, arzuların hiç birisi kendisine hitap etmiyordu ki.

Bu muvaffakiyetin ancak yarı payı ona aitti. Şimdi farkına varmıştı ki, bu delikanlı

ŞEHİR VE MEMLEKET HABERLERİ

Kok kömürü satışı arttı

Bu yıl geçen seneye nazaran kok kömürü satışları artmıştır.

951 yılında satışların başladığı tarihten 22 kasım akşamına kadar 64 bin beyanname sahibine 65 bin ton kömür satışı yapıldığı halde bu yıl aynı müddet zarfında 72 bin beyanname sahibine 74 bin ton kömür satılmıştır. Halka her sene şehrimizde 95 bin ton kömür verilmektedir.

Bu hesaba göre daha 20 bin ton kömür tevzi edilecektir. Diğer taraftan kömür ücretinin müraacaat zamanı değil de kömür verileceği zaman tahsil edilmesi kararı iyi karşılanmıştır.

Sultanahmet Cezaevi Müdürü Değişti

Sultanahmet cezaevinde vukua gelen müessif hadiselerle ilgili olarak, Adalet Bakanlığınca bazı kararlar alınmıştır.

Sultanahmet Cezaevi müdürü değiştirilerek yerine Topraklı Cezaevi müdürü Reşat Ünsür tayin edilmiştir.

Bundan başka, Sultanahmet Cezaevinde bir infaz savcılığı ihdas edilmiştir.

Bu savcılığa da Kâmuran Olcay tayin edilmiştir.

Briket kömürünün satışı durduruldu

Şimdiye kadar serbest olan briket kömürlerinin satışı durdurulmuş bulunmaktadır.

Sebebi kat'î olarak bilinmemekle beraber ilgililer briket kömürünün beyanname ile ihtiyacı sahiplerine verilmesi ihtimalinden bahsetmektedirler.

Notre Dame de Sion Lisesinden Yetişenler Cemiyetinin Daveti

Notre Dame de Sion Lisesinden Yetişenler Derneği bütün Dame de Sionluları aza olmağa davet etmektedir.

Adres: Melike Arad. Velibey Apt. No. 4 Maçka. Tel: 80071

GEÇMİŞTE BUGÜN

Lâkap ve unvanların kaldırılması

18 yıl evvel bugün, 26 Kasım 1934 de Türk Büyük Millet Meclisinde lâkap ve unvanların kaldırılmasına dair olan kanun tasarısı kabul edilmiştir. Eski devirlerden kaima ve demokrasi prensiplerine uymayan lâkapların kaldırılması hakkında kanunun birinci maddesi aynen şöyledir:

«Ağa, hacı, hafa, hoca, molla, efendi, bey, beyefendi, paşa, hanım, hanımefendi ve hazretleri gibi lâkap ve unvanlar kaldırılmıştır. Erkek ve kadın vatandaşlar kanun karşısında ve resmi belgelerinde yalnız adlarıyla anılır.»

Bu kanun mecliste girdikten sonra beyin yerini Bay, hanımın yerini Bayan almış, resmi münasabata dahil girmiştir. «Bey, beyefendi, efendi, hanım, hanımefendi, paşa, ağa ve hoca» gibi kelimeler resmi münasabatta dışındaki mevkilerini muhafaza etmişlerdir.

TÜLBENTÇİ

Emniyet 2 nci Şube Müdürlüğünde Değişiklik

Emniyet Müdürlüğü 2 nci şube müdürlüğü kadrosunda bazı değişiklikler yapılmıştır.

Altı kısımdan ibaret olan 2 nci şubeye bir kısım daha ilâve edilerek yedi kısma çıkarılmıştır.

Komiser Nevzadın idare edeceği 7 inci kısım, «Suç muhtırları ve suçluları» mevzuu ile meşgul olacaktır.

2 inci şubenin cinayet masası şefliğine Vedat Sokullu getirilmiştir. 6 inci kısımdan Muavin Cevat Doğu da cinayet masasına verilmiştir.

2 inci cinayet masası şefi Hasan Yılmaz Mütferrika ile meşgul olacaktır.

Ayrıca 1 inci kısma bağlı olarak Asım Solmaz idaresindeki bir grup da, şimdiye kadar faaliyette bulunmayan büyük hadiseleri tetkik edecektir.

Yumurta piyasasında sükûnet var

Yumurta piyasasında bir haftadanberi devam etmekte olan hararetili durum biraz sükûnet bulmuştur.

İlgililer bunun sebebinin, fiyatlarımızın yüksekliği dolayısıyla ihracat yapılmamasında bulmak tadırlar.

İtalyaya ve Yunanistana ekeiden yapılmış bağlantılarla mal sevkedilmektedir.

İri taze mallar 165 - 168 liradan, natürel iriler 155 - 160 liradan, afaz taze ler 135 liradan muamele görmeğetedir.

G. S. Akademisi müdürü değişti

Akademi müdürlüğünden istifa eden Zeki Fakir İzer'in yerine Heykeltraş Nejat Sirel tayin edilmiştir.

Konyada bir basın tarihi

Konya 25 (Husus) — Konyada matbuatın 84 üncü yıldönümü münasebetiyle bugün Konya basın mensupları tarafından bir toplantı tertip edilmiştir. Toplantıda vali Kemal Hadımlı, gazeteciler, basın mensupları ve gazete teknisyenleri hazır bulunmuş.

ÖLÜM

Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul şubesi başkanlığından: Uzun yıllar kurumumuza candan bağlılıkla faal hizmetlerde bulunmuş, başarılar göstermiş olan idare kurulumuz üyesinden Prof. Dr. LÜTFİ AKSU'nun

Allahın rahmetine kavuştuğunu, cenazesinin 26 Kasım 1952 çarşamba günü öğleyin Beyazıt camisinde namaz kıldıktan sonra Üsküdar'da Karacaahmet mezarlığına defnedileceğini, teşkilat arkadaşlarımızın teselsül bildiriş, bu son vazifemize iştiraklerini rica ederiz.

Şükür Kanatlı geliyor

Kara kuvvetleri başkomutanı Orgeneral Şükür Kanatlı, yarın gece saat 1.40 ta şehrimize dönecektir. General Kanatlı, Amerika'da kendisine yapılan ameliyattan tamamiyle iyileşmiş olarak dönmektedir.

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonunun tahminlerine göre bugün şehrimiz ve civarında hava sabahleyin hafif sisli ve az bulutlu, sonraları bulutlu geçecektir.

Az ihtimalle hafif mevsiz yağmur yağacak, rüzgârlar değişik yönlerden hafif esecektir.

Hava sıcaklığında mühim bir değişiklik olmayacaktır. Dün şehrimizde en yüksek hava sıcaklığı 14,2, en düşük sıcaklık da 2,6 derece idi.

KÜÇÜK HABERLER

İBRAHİM DELİDENİN ACTIĞI DAVA

Şehir Tiyatrosu sanatkarlarından İbrahim Delidenin Mahmut Moralı, Talât Armetel, Erçument Ekrem Talu, Mediha Akerson aleyhlerine açtığı hakaret davasına dün Eminönü ikinci sulh ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Duruma başka güne bırakılmıştır.

KÖMÜR TEVZİ MÜESSESESİ MÜDÜRÜ İYİLEŞTİ

Üç yandanberi rahatsız olduğu için vazifesine devam edemeyen Türkiye Kömür Tevzi Müessesesi İstanbul şubesi müdürü B. Hüfuz Köçazemzen dün den itibaren vazifesine başlamıştır.

PAMUK FİYATLARINDA İSTİKRAR

Pamuk fiyatlarında ufak da olsa bir istikrar müşahade edilmektedir.

Hazır Akala I. ler 212 kurştan, alivve satışlar ise 215 kurştan muamele görmeğetedir. Akala II. ise 190 kurştur.

MADRİT ELÇİMİZ GİTTİ

Eski Belgrat büyük elçisi ve yeni Madrid büyük elçimiz Kemal Köprülü dün Madridde müteveccihen hareket etmiştir.

İTALYAN ŞAN OKULU AÇILIYOR

İtalyan Şan okulunun açılışına münasebetiyle cumartesi günü akşamı saat 21.15 te Bevoğlu Meşrutiyet caddesindeki İtalyan Kültür merkezinde bir münasere tertip edilmiştir.

Bu münasere İstanbul Konservatuarının genç sopranolarından Hatıra Olcay bir konser verecektir.

BİR TIP PROFESÖRÜ GELİYOR

Paris Tıp Fakültesi profesörlerinden Dr. André Sicard, şehrimizde muhtelif konferanslar vermek üzere bugün İstanbulda gelecektir.

SAĞIR VE DİLSİZ OKULU İSLAH EDİLECEK

Amerika 42 nci Sağır okulunu müdiresi ve Colombia Üniversitesi müdiresinden Mrs. Laukuin, Sağır ve Dilsiz okulunda yeni metodlar tatbik etmek üzere bugün şehrimize gelecektir.

Mrs. Laukuin okul çocuklarını ıslah ve eğitimi için Bakanlığa bir rapor verecektir.

Şükür Kanatlı geliyor

Kara kuvvetleri başkomutanı Orgeneral Şükür Kanatlı, yarın gece saat 1.40 ta şehrimize dönecektir. General Kanatlı, Amerika'da kendisine yapılan ameliyattan tamamiyle iyileşmiş olarak dönmektedir.

Ağabeyisini Yaralıyanı Seven kız

Silivrinin Pamuklar köyünde sevgili Remziyenin ağabeyisini bıçaklayarak açtığı surette yaralıyan Canuş isimdeki şahıs dün Adliye sevk edilmiştir.

Remziye Adliye koridorlarında bekleyen sevgilisinin kucagina atılarak, etrafta beklesen babasıyla ailesi efraında, kendilerini ayırmamalarını söylemiştir.

Hadisde hakkında tahkikata devam edilmektedir.

Pakistan kültür heyeti şehri geziyor

Üç gündemberi şehrimizde bulunan dost Pakistanın beş üniversitesine mensup profesör ve öğrencilerden müteşkil kültür heyeti dün öğleden evvel, Dolmabahçe sarayı ile Deniz müzesini gezmişler, Teknik üniversite rektörlüğü ve Fakülteleri ziyaret etmişlerdir.

Öğle yemeğini Çapa Eğitim Enstitüsünde yiyen heyet, İstanbul Kız Lisesi ile Topkapı sarayını da gezmişlerdir.

Saat 19.30 da Taksim Belediye gazinosunda, Vali ve Belediye Başkanı Gökyay tarafından, misafirleri bir yemek verilmiştir. Misafirler bugün Kapalıcaşığı gezerek, Türkiye - Pakistan dostluk cemiyetini ziyaretten sonra, öğle yemeğini Galatasaray lisesinde yiyenlerdir. Öğleden sonra Resim sergisini, Okulgaşa enstitüsünü, Fatih camii ve türbesini gezen heyet şehre 16.30 da Bevoğlu kız lisesinde Muhiddin Sadık idaresinde İstanbul Belediyesi Konservatuarı korosunun da iştirakiyle bir konser verilecektir.

HER BEDEN TRENÇKOT

Elhamra Terzihanesinin emsal sız İngiliz, Alman, İtalyan bol çeşitli hazır trençkotları 1.95 boy ve 60 bedene kadar her beden ve boy için mevcuttur.

ELHAMRA TERZİHANESİ

Bevoğlu İstiklal Cad. 258 Elhamra Han sâdık merdivenden birinci kat No. 1. TAHSİN KARAKAŞLI

CENAZE MERASİMİ

Türkiye Mason Derneğinden, Derneğimiz azasından Prof. Dr. M. LÜTFİ AKSU 24/11/52 tarihinde ebediyete intikal etmiştir. Merhumun cenazesi 26 Kasım bugünkü çarşamba günü Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılarak Beyazıt camisinde öğle namazı kıldıktan sonra Karacaahmet mezarlığına nakledilecektir.

Türkiye Mason Derneği, kardeşleri bu son rasimle iştirakında hazır bulunmaya davet eder.

TAKVİM

26 KASIM 1952
ÇARŞAMBA
AY 11—GÜN 30—KASIM 19
RUMİ 1368 — KASIM 13
HİCRİ 1371 — Rebiülevvel 8

Vasati

SABAH 08.59 02.15
ÖĞLE 12.01 07.17
İKİNDİ 14.29 09.45
AKSAM 16.44 12.00
YATSI 18.20 01.37
İMSAK 05.16 12.32

Gazetelerimiz gündürlük saat ve resimler basılır, basılmanın tade edilmek.

Sadun G. SAVCI

ON KELİMEYLE

Rusya, Hindistan plânını reddetti...

Emperyalist plânlarına uymayan her plânı reddeder!

TATLİSERT

İmzasız Mektuplar

YAZAN: André Corthis ÇEVİREN: Rezzan A.E. Yalman

23

geleceği günün tarihini tesbit etmemekle idam hükmünün gecikmesine sebep oluyordu. Bu düşünce Delphine'i hem hiddetlendirirdi, hem de sabırsızlandırırdı.

Dominique ağır ağır mektubu okudu ve o da kız kardeşi gibi kızırdı.

«Kıyıyor.. dedi. Delphine yavaşça itiraz etmeği düşündü:

«Hayır, hayır. Bu mektup tam münasileyle bir aşk mektubu, o ne güzel cümleler.. Hele o sonundaki kelimeler.. O tatlı sözler..»

Fakat bunları ağabeyine söyleyemedi. Sadece sordu: «Simdi ne olacak?»

«Ona daha hararetili, daha şıkane bir mektup yazacağız. Aldığın cevabın seni hayal sukutuna uğrattığından bahsedebilirsin. Dur bakalım. Onu tahrir etmek için bir takım imalarda bulunmak, bazı

hâtıralardan da bahsetmen lâzım.

Dominique sıksa ve kemikli elini alına götürdü. Sakaklarındaki damarlar kabarmıştı. Neden sonra ilâve etti:

«Ona çok mühim bir şey söyleyeceğini de yaz, e mi? Delphine, ağabeyinin bu sözlerini duymamış, ancak evvelkilerinin tesiri altında kalıyordu.

Daha hararetili, daha şıkane bir mektup mu yazayım? Fakat ben bunu nasıl yaparım, Dominique. İkinci bile yazmak için o kadar zahmet çektim ki..

Zarar yok. Yarın yazarım.

Delphine bütün günü o karanlık ve sıcak odada bir ölü ve bir diri ile beraber geçirdi. Onlarla uğraştı, çabaladı. Durdu. Ve sonunda bu menhus günah ile o kadar övünür oldu ki, yazdığı sözler sanki ken-



almıştı.

Delphine de onunla beraber bir aşığı bir yukarı avluda doluyordu. Ağabeyinin söylediklerini dinliyordu. Sesi çıkmıyordu. Ancak ara sıra bu sözleri tasdik ettiğini ve onunla iştirak ettiğini anlatmak için başını sallıyordu.

«İyice anlaşıldı değil mi? Ben yukarı katta Beatrice'in oda kapısının yanına saklanırdım. Sen muftakta durursun, o pencereye girer girmez arkasından kapıyı kilitleysin ki her türlü kaçmak fırsatını önlemiş olalım.»

Hem zaten ben evvelâ senin orada olduğ

Dış Politika

Cumhur
Başkanının
Seyahati

Yazan : E. T.

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar dün Savrona yattı ile Yunanistan'a hareket etti. Dönmüş meşhurlar ve rihim delduran bilerece halk tarafından büyük tezahüratla uğurlandı. Yunanistan'dan gelen haberler Cumhurbaşkanını karşılamak için orada büyük hazırlıklar yapıldığını, Atina ve Pire'de hal-hal evlerini şimdiden Türk bayraklarıyla süslediklerini bildiriyor. Bu iki taraflı tezahürat, Cumhurbaşkanı'nın şahsına olan hürmet ve sevgi kadar Türk-Yunan dostluğunun iki memleket halkı arasında ne derece derin kök salmış olduğunu göstermektedir.

Türk-Yunan dostluğu iki memleket halkı tarafından hakikaten benimsenmiştir. 1923 te aramızdaki her türlü ihtilafları hallettikten sonra geçmiş tamamen unutturulmuş, gelecek için harıl harıl çalışmaya başlamış. Türkiye ve Yunanistanın coğrafi durumları, iktisadi vaziyetleri, müşterek tehlikeler iki memleketin sıkı bir işbirliği yapmasını icap ettiriyordu. Gerek Türkler, gerek Yunanlılar bunu takdir ederek münasebetlerini sıklaştırmak için çalışmış. Çalışma cabuk ve feyizli neticeler verdi. Türk-Yunan dostluğu her gün bir parça daha kuvvetlendi. Bu dostluk ve işbirliği şimdi iki memleketin milli siyaseti olmuştur.

Yunanistanda geçende seçim yapıldı, bu seçim neticesinde iktidar değişti. Eski Başbakan General Piliatiras ve Dış İşleri Bakanı Venizelos Türk-Yunan dostluğunun ve işbirliğinin en hararetili taraftarlarındandırlar. İş başına geçen yeni Başbakan Maresal Papagos da aynı hissiyatı beslemektedir; hattâ diyebiliriz ki Türkiye ile Yunanistan arasında sıkı bir işbirliği mevcut olmasını herkesten ziyade arzu etmektedir.

Cumhurbaşkanı, Yunan Kralı ve Kraliçesinin memleketimizi ziyaretlerini iade etmek üzere Yunanistana gitmektedir. Fakat bu münasebette siyasi vaziyetin de görüşüleceği şüphesizdir. Bu görüşmelerin verimli neticeler vermesini temenni ederek Cumhurbaşkanımıza iyi yolculuklar temenni ederiz.

YEDİTEPE
Yayınlarından en son çıkan
CESUR DELIKANLI
Dünya meşhur Amerikalı
edib William Saroyan'ın en
güzel hikâyeleri
Türkçeye çeviren: Suad
Taşer
Zarif bir karton kapak
içinde
Fiatı 100 kuruş.
P. K. 77, İstanbul

Galatasaray TURKUVAZ Aile Saz Salonu

Muazzam Programını saygı değer müşterilerine sunmakla şeref duyuyor

Altın Sesli Yıldızımız
Perihan Altındağ SÖZERİSesle Cigiller Sanatkarı
CELAL ŞAHİNGenç Ses Sanatkarı
MUZAFFER BİRTAN

Üstad. Ağyazar idaresinde muazzam fasıl.

HAMİT DİKSES — SEMİHA COŞAR — NECATİ TOKYAY — SELÂHATTİN PINAR — ER CÜMENT BATANAY — İSMAIL ŞENÇALAR — SALİH ORAK — FEYZİ ASLANGİL — CEMAL CÜMBÜŞ — PARASKO MAKSUT — NECDET GEZEN.

Üstad Kemani
NECATİ TOKYAY
Her Pazar Saat 15 den itibaren muazzam içişiz Alle Matineleri.SEMİHA COŞAR
Saz ve Sesliyleİçli Bestekâr Üstad
SELÂHATTİN PINAR
Saz ve Sesliyle

VE NİHAyet TURKUVAZ'IN SAAT 23. Ü???

Tel : 47087

Son Haberler

DÜNYA
Vaziyeti

- * Cumhurbaşkanı Celâl Bayar dün Yunanistana gitti.
- * Çin Hindinde komünistler Fransız hava kuvvetleri tarafından bombardıman edilmektedir.
- * Bağdatta asayiş henüz temin edilememiştir.

İnsanlar
Dondurulabilecek

Associated Press

Oxford (İngiltere), 25 — Oxford Üniversitesi Tıp Fakültesi doktorlarından Nicholas Kurti bundan böyle insanların da dondurulup soğuk hava mahzenlerinde muhafaza edilebileceklerini ve istenilen anda yeniden canlandırılacaklarını söylemektedir.

Bu ilim adamı yaptığı tecrübeler sonunda kan ve cildin zararsız bir şekilde dondurulmasını mümkün olduğunu iddia etmiştir.

Bu doktorun iddiaları tahakkuk ederse gelecekte şu gibi muhaverele şahit olacağız muhakkaktır: «Beni şu harbin sonuna kadar donduruverin doktor.»

Doktor N. Kurti insanları dondurmanın tehlikeli olmadığını fakat donmuş insanların muhafaza için özel soğuk hava depoları imalinin bazı zorluklar göstereceğini söylemektedir.

Maresal Tito, Londra'ya Martta gidecek
Londra, 25 (A.A.) — Bugün Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün bildirdiğine göre, Yugoslavya Başbakanı Maresal Tito 23 martta Londra'ya ziyaret edecek ve 28 Martta kadar İngiliz başşehirinde kalacaktır.

Rusya suçlu ilan edildi
Nevyork, 25 (A.P.) — Birleşmiş Milletler özel siyasi komitesi 1948 dahil harbi esnasında kızıl ceteçilerin Yunanistandan alıp götürdükleri ve iade etmedikleri 13,000 Yunan çocuğu için 5 e karşı 46 oyla Rusyayı suçlu ilan etmiştir.

Irak'ta asayiş
temin edilemedi

Associated Press

Beirut 25 — Irak'tan alınan haberlere göre Bağdatta gece-leri sokaka çıkma yasası, meydanlarda tank ve zırhlı otoların dolaşmasına rağmen Asayiş temin edilememişse de dün gece Başbakan General Mahmut Nurettin tarafından yapılan vadedilen memleketin sükunu sağlayacak yegane çare olarak telâkki edilmiştir.

Filhakika Başbakan General Nurettin dün gece geniş ölçüde reformlar yapılacağını ve bilhassa seçimlerden evvel seçim kanununun tadil edileceğini söylemiştir.

Seçim kanununda yapılması istenilen değişiklik geçen hafta karışıklık çıkaran zümrenin en büyük arzusudur.

Son haberlerden de anlaşıldığına göre Bağdatta Asayiş henüz temin edilememiş bulunmaktadır. Gece sokaka çıkma yasasına rağmen dün akşam binlerce Bağdattı sokaklarda dolaşmışlardır. Tank ve zırhlı otoların meydanlarda dolaşmasını müteakip Asiler şehrin doğu kesimlerine dolmuşlardır.

Asiler yeni kabinenin vazifesinde uzaklaştırılmasını, Irak Petrol şirketinin millileştirilmesini ve İngiltere - Irak anlaşmasının feshini istemektedirler.

Irakta komünistler

Vaşington 25 (A.P.) — Irakta komünist tesiri az olmakla beraber son zamanlarda memleketin geniş ölçüde komünist propagandası temin eden risalelerin sokulmuş olduğu ve bunun neticesi olarak şimdilik küçük de olsa ileride ciddi hadiseler sebebiyle verebilecek bir komünist şebekesinin kurulmakta olduğu kaydedilmektedir.

Çin Hindinde
Komünistler
Bombalandı

Associated Press

Hannoi, 25 — Fransız av bombardıman uçakları bugün kuzey-batı Çin Hindinde, Kara nehrin güneyinde komünist Vietminh birliklerine sürekli taarruzlarda bulunmuşlardır. Düşman bu sırada Na San'a yeniden hücum etmek için yığınak yapmakta ve malzemesini ikmal etmektedir. 40 kadar Fransız avı uçağı ile B 26 uçaklarından müteşekkil bir filo, Sonla etrafında, düşman kollarını ve ikmal depolarını bombardıman etmiştir. Fransız yüksek komutanlığına göre bugün Na San kesiminde nisbi bir sükunet hüküm sürmüştür.

Vietminh kuvvetlerinin bu mevkie yeni bir taarruza hazırlandıkları zannedilmektedir. Bu kesimde düşmanın muhtemelen 18 bin kişilik bir kuvveti vardır.

Prag'da 13 üncü
Sanık da itirafıta
Bulundu

Associated Press

Viyana, 25 — Slansky duruşması sanıklarından sabık Milli Emniyet Bakanlığı muavini Karel Svab bugün bu vazifede iken Moskova aleyhinde tertiplenen geniş ölçüde bir fesat hareketi'nin ortbası olduğunu söylemiştir. Svab, şimdiki duruşma sırasında «itiraf»larda bulunan 13 üncü Komünist idarecidir. Halen Pragda yargılanmakta olan 14 sabık komünist idareci-den 11 i Yahudidir. Hepsini, Çekoslovakya'daki komünist rejimi ni devirmek için fesat kurmak ve Batı devletleri hesabına casusluk yapmakta yargılanmak tadırlar. Prag radyosu dünki yayınında Svab'ın tam itirafıtlar da bulunduğunu ileri sürmüştür. Yayına göre bu şahıs Tito tarafından fesatçı grup mensuplarından olduğunu, bu grup komünist partisinin sabık genel sekreteri Rudolph Slansky tarafından kurulduğunu söylemiştir. Kendisi, Emniyet Bakan muavini sıfatıyla «Troçkist» grupun cina faaliyetlerini ortbas etmiş ve «Anglo - Amerikan» casuslarının Çekoslovakya'da iş görmelerini mümkün kılmıştır.

İtalyan Başbakanı, Yunanistana davet edildi
Atina, 25 (A.A.) — Yunan hükümeti, İtalya Başbakanı de Gasperi'yi 8 aralıkta Yunanistanı resmen ziyarete davet etmiştir.

AKIL - SİNİR

Hastaları, Alkolikler, Toksikomanlar, Felçliler,
DUMAN TEDAVİ Kliniğinde
Yeni usul ve cihazlarla tedavi edilmektedir.
Bakırköy İncirli Asfaltı No. 51, Telef: 18 - 184.
Muayenehane: Fatih Fevzipaşa Cad. 25011.

Eksik memleket ilâvelerinizi
tamamlayınız

Bursa, İzmir, Hatay ve Antalya ilâvelerinin ikinci baskısı hazırlandı

Nüshası tükenmiş olan yurt ilâvelerimizi yeniden bastırmağa başladığımızı haber vermiştik. 1 numaralı Bursa, 2 numaralı İzmir, 3 numaralı Hatay ve 4 numaralı Antalya ilâvelerimizin ikinci baskısı hazırlandı. Koleksiyonlarında bu dört ilâve eksik olan okuyucularımız bunları matbaamızdan tedarik edebilirler. Hariceten her ilâve için on beş kuruş üzerinden posta pulu gönderenlerin adresine ilâveler yollanır. Mevcudu kalmayan Canakkale II, Canakkale Zafer, Ankara II ve Tekirdağ ilâvelerimizin ikinci tabı tamamlandı. Okuyucularımızı haberdar etmekte devam edeceğiz.

HOS MEMO - Hoppala!!



Büyük bir saygısızlık



Dünkü Yeni İstanbul, yukarıdaki kışığı neşrederek şu yazıyı yayıyordu:

Biz Atatürk'ün ölümünden sonra memleketin din perdesi altında birçok yanlış ve zehirli propagandaların yapıldığını görmeye başladık. Gerek eski iktidar, gerek yenisi inkılâp düşmanlığı yapan bu gibi nesriyate karşı şiddetle hareket etmedi. Söz ve fikir hürriyetinin fesatçılıkla hiç bir alakası yoktur, bilakis irtica nesriyatı büyük bir vatan ihaneti sayılacak neticeler hazırlar. Buna nasıl vicdan hürriyeti denilir?

İstanbulun gizli köşelerinde Arap harfleriyle birçok eserler, yalan ve yanlış dualar çıktı. Bunlar caddelerimizde, vapur ve trenlerimizde, zabıta memurlarının gözü önünde satıldı. Balyalar halinde Anadolu'ya gönderildi. Eşefle kaydedelim ki, bu işe girişenlerin cezalandırıldıklarını haber almadık.

Bugün size bu gibi zararlı yazılardan birini örnek diye gösteriyoruz. Kur'an okurken, bir işe

başlarken kullanılması temelli bir İslâm geleneği sayılan Besmele görüyor musunuz, ne kılığa sokulmuştur? Bundan büyük bir din saygısızlığı düşünmek imkânsızdır. Besmelenin mânası, aşağı yukarı şudur: «Acıyan ve merhamet gösteren Tanrının adı ile, Acıyan ve merhamet gösteren Tanrının, insan öldürmek için yapılmış bir tabanca ile ne münasebeti vardır? Yoksa bu tabanca çekilinde Besmele eski halife tuğraları gibi tedhişi bir topluluğun işareti midir?

Bunu araştırmak yetkililere düşer. Biz yalnız belirtmek isteriz ki, yalvaçlar insan vahşiliğini yumuşatmak için mücadele etmişlerdir. Sonuç Tanrı merhametini dile getiren Besmeleden bir tabanca yapmak vicdan hürriyetinin, din propagandasının artık ne gekillere döktüğünü apaçık gösteriyor. Bu taşkınlıklara din saygısı adını verebilmek için gerçekten büyük bir cesaret ister. Ne cirkın ve ne tiksindirici bir şey.

Abidin Özmen
Aleyhine bir dâva
Açılacak

Türkiye Ajansı

Ankara 25 — 1937 senesinde Diyarbakırda kanunsuz olarak 7 vatandaşın kurşuna dizildiği hakkında savcılığa yapılan ihbar üzerine alâkâlılar tahkikata başlamıştı. Bu arada 1937 yılında 3. umumî müfettiş olarak vazife gören Abidin Özmen hakkında da tahkikata geçilmişti. Diyarbakır C. Savcılığı bu mevzu ile alâkâli tahkikatını tamamlayarak dosyayı Adalet Bakanlığına göndermiştir. Adalet ve İç İşleri Bakanlıkları da Abidin Özmen aleyhine dâva ikamesine karar vermişlerdir.

C. H. P. Meclisi
Bugün toplanıyor

Husul Muhabirlerinden

Ankara 25 — C.H.P. Meclisi yarın sabah genel başkan İsmet İnönü'nün reisliğinde toplanacaktır. Yarınki toplantıda seçimlerin erkene alınıp alınmaması meselesi ile irticaat önlenmesi için alınması icabeden tedbirler hususunda Halk Partisinin görüşünün tesbit edileceği tahmin edilmektedir.

Edremiş'de
Deprem oldu

Husul Muhabirlerinden

Balıkesir 24 — Dün gece Edremişte saat 2 de iki saniye süren şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Deprem Burchaniyede de hissedilmiş, 60 kadar evin duvarları çatlamıştır. Can kaybı yoktur.

Bir Amerikan
Amirali geliyor

Ankara 25 — Amerikan Atlantik ve Akdeniz filoları başkomutanı Koramiral Wright, eşi ve on dört kişilik maiyeti ile beraber şehrimize gelecektir. Amirali bir gün şehrimizde kaldıktan sonra İsmet ve İstanbul'da tetkiklerde bulunacaktır.

Ankarada bir yangın

Ankara 25 (A.A.) — Bugün öğle üzeri saat 12 sıralarında Anit - Kabir inşaatı atölye binasında bir yangın başlangıcı olmuştur.

Ankaraya gidenler

İstanbul 25 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi Başkanı Refik Koraltan, Başbakan Adnan Menderes ve İçişleri Bakanı Ethem Menderes bu akşamki 8.10 ekspresiyle Ankaraya hareket etmişlerdir.

Her yıl, bir yıl öncekinden daha güzel ve daha mükemmel olarak çıkar.

MUHTIRALI HAYAT TAKVİMİ

Yeni yılın en hoş giden hediyesi olacaktır. Yeni çıkan bütün kanunların hülasası ve günlük hayat için lüzumlu bütün bilgileri, büyük mütehasşsıların hazırladığı bu Ansiklopedide bulacaksınız. Gayet mükemmel bir muhtıra ve 320 sahife en faydalı yazılar, renkli haritalar ve bandralar Takvillerini almamak için Maarif Kütüphanesi adresine dikkat etmelidir. Pandozof ciltlidir. Fiyatı 130 kuruştur.

Bu akşam saat 21 de

SARAY ve YILDIZ

Sinemaları, mevsimin 2 inci büyük Fransız filmi olup
MICHELE MORGAN ve HENRI VIDAL
tarafından harikulade bir tarzda yaratılan

Yıkılan Saadet

Şaheserini takdim edeceklerdir.

Yaşadığı Çift hayatta aşkın en feci sırlarını gizleyen bir kadının romanı... Hakiki Paris zerafeti ile süslü bir film.

FEA FILM

EMNİYET SANDIĞI

Yıl sonu için 30/Aralık/1952 de

75.000

Lira tutarında iki keşide birden

1 — Vadeli, vadesiz tasarruf hesapları için Yeşilköyde bir

VİLLÂ

ve ayrıca zengin para ikramiyeleri

50.000 liralık

2 — Yukarıdaki kesiden ayrı olarak yalnız vadeli hesaplar için

25.000

liralık çeşitli para ikramiyeli keşide

- Her 150 liraya bir kur'a numarası verilir.
- Posta masraflı sandığa ait olmak üzere tağradan gönderilecek para havesile kesidelerle girilebilir.
- Açılan hesapların, keşide tarihine kadar en az 150 liradan aşağı düşürülmemesi şarttır.

DİKKAT: Taisilâtı giselerimizden alarak hesap açtırmakta acele ediniz.

EMNİYET SANDIĞI



Umumi teessür devam ediyor



Şerif Dursun'un kardeşleri, sanığın hâdisesinde yerinde biraktığı bisikletle beraber..

Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman'a karşı Malatya'da yapılan suikastın yurt içinde uyanıklaştırdığı teessür devam etmektedir. Dün de matbaamıza birçok kimseler başvurmuşlar, ve hâdisesini duydukları tel'in eder, kıymetli gazetecimize âdil şifalar dilerler.

Dün elimize gelen telgrafların bir kısmını yayınlıyoruz. **Muhabirlerin telgrafı** İmtiyaz sahibiniz ve kıymetli başyazarınızın Malatya'da maruz kaldığı menfur suikastten dolayı teessürlerimizi bildirir, kendilerine âdil şifalar dileriz.

Muhabir **Kocaeli Gazeteciler Cemiyetinin telgrafı** Sayın Ahmet Emin Yalman'ın şahsında fikir hürriyetine yapılan şenî tecavüzü tel'in eder, kıymetli gazetecimize âdil şifalar dileriz. **Kocaeli Gazeteciler Cemiyeti M. Sofuoğlu**

Demokrat Ankara gazetesinin telgrafı Malatya'da maruz kaldığınız menfur tecavüzden dolayı teessürlerimiz derindir. Sıhhatinizin saatten saate düzelmeğe olduğunu öğrenerek teselli duyuyoruz. Hür ve ileri fikirli gerilğin ve taassubun saldırganlığına ettiğimiz bu hareketi tel'in eden Demokrat Ankara gazetesinin sahip ve mensupları ile size şifalar dileriz. **Başmuharrir Mahmut Güçbilmez**

Kongre Başkanı Sadettin Canga **Mamak müstakil D. P. ocasının mektubu** Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman'ın Malatya'da maruz kaldığı müessif hâdiseden dolayı teessürlerimizi ifade ve bir an evvel şifa bulmasını Mamak Demokrat Partilileri namına temenni ederiz. Hür matbuata hâncer sokmak isteyenler, emellerine muvaffak olamayacaklardır. Saygılarımızla **Ocak İdare Kurulu**

Devrim ocaklarının mektubu İstanbul il Devrim ocakları başyazarınız Ahmet Emin Yalman'a yapılan suikastı teessür ve nefretle karşılar, kendisine sağlık, esenlik diler, bu arada derneğimizin de aynı azim ve gayretle hür fikir ve zihniyeti, devrimleri müdafaaya devam edeceğini bir kere daha belirtiriz.

Devrim ocakları İstanbul il adına Av. Cahide Altan

Sabık İktisat Bakanı Sırrı Belli oğlunun mektubu

Vatan ailesinin teessürüne iştişarak eyley, derin teessürlerimi arz ederim.

Sırrı Bellioğlu

Amerikan Bord Heyeti Genel sekreterinin mektubu

Hem şahsen, hem de heyetimiz namına size karşı yapılan suikastın bizi üzüntü içinde bıraktığını, ve pek yakın bir zamanda tam sıhate kavuşmanızı Allah'tan dilediğimizi bildirmek ister, derin saygılarımı sunarım.

Genel sekreter Wm. Sage Woolworth, Jr.

«Paris Presse» muhabirinin mektubu

Bu sabahki gazetelerde sağlık durumunuzun salâha doğru gittiğini okumakla büyük sevinç duydum. Bir an evvel iyileşmeniz için en samimi temennilerimi arz ederim. Uzun zamandan beri Vatan gazetesindeki faaliyetlerinizi takip ederim, Malatya suikastında sizi yurmak isteyen eller, şahsınıza hürriyet ve ideal beklisini yaralamış bulunuyorlar.

Herkes, sizin, yolunda yürümekte olduğunuz anlayış, tevazu, müsamaha uğrunda yaralanmanızı bir şeref telâkki edeceğinizi biliyor.

Bu vesileyle, en samimi dostluk duygularımı teyit ederim.

Robert Guyon

Paris Presse muhabiri

Gevas kaymakamının telgrafı

Size yapılan büyük suikast Gandiye de yapılmış. Hiç üzülmeyin. Siz zaten fanisiniz, fakat yaktığınız çıra sizi seven birlerin kalbinde daima yanacaktır.

Saygılarıla,

Kaymakam Akbay

Bunlardan gayri Londradan

Labın, Mehlika Cevat, Ali Saraoğlu, Nimet Uraz, Operatör Çarfer Tayyar Kankat, Cevdet Gençsoy, Reşat Saatçioğlu, Tolun Alptekin, Nezihe Neyzi, Mahmut Selenga, İhsan Yazman adlı vatandaşlarımız telgrafla; ayrıca Kadri Erbulak, Nurettin Akakçe, Zihni Acar, Zekeriyâ Atilla, Cevdet Gürkan, Rauf Güngör, Rıza Tektarhan, Dr. Hayati Kutay, Emin Aknar, Osman Demir, Gökhan Ayvelli, Mithat Eriş adlı dostlarımız, vatandaşlarımız ve okuyucularımız da mektupla, teessürlerimize katıldıklarını bildirmişlerdir.



Suikast faili Şerif Dursun'un evinde, başkın neticesiyle geçen mazver ve mermiler

Yakalanan suikastçı Şerif Dursun'u hâdisenin şahitleri tesbit ettiler

(Başı 1 incede) Gececi suikast mahalli yakınında bulunan yeşil ve beyaz boyalı yepyeni bisikletin kendisine ait olduğunu itiraf eden Şerif Dursun, bu bisikleti az zaman önce Elâzığlı bir arkadaşına verdiğini söylemiştir. Yapılan tahkikat neticesinde bu Elâzığlı şahsın hüviyeti tesbit edilmiş ve hâdisenin beklenmedik mecralara sürüklenmek ihtimali belirlenmiştir.

Elâzığlı genç kimdir? Şerif Dursun'un arkadaşı Elâzığ lisesi 11 inci sınıfında okuyan Hüseyin Üzmez adlı bir öğrencidir. Kendisi bu yıla kadar Malatya lisesinde okumakta idi. Müdürlük kavgası üzerine Elâzığ lisesine nakledilmiştir.

Hüseyin Üzmez yaz aylarında inşaat işlerinde Şerif Dursun'un yanında çalışmaktadı. Şerifin üzerinde tesiri vardır. Suikast günü Malatya'ya gelmiş olduğu tesbit edilmiştir. Annesi de halen Malatya'da oturmaktadır. Hüseyin Üzmez bugün Elâzığ'da doktordan bir haftalık kayalık raporlu almış ve ortadan kaybolmuştur. Şiddetle aranmaktadır. Evinde yapılan aramada ele geçirilen vesâlik hakkında Savcılık gayet kettum davranmaktadır.

Görüş şahitleri Şerifi tanıdılar

Suikast gecesi faili gören Kürt lakabıyla tanınan Nuri ve kendisini takip eden bekçi Osman Suzan bugün Emniyet müdürlüğünde Şerif Dursunla karşılaştırmışlardır. Her ikisi de Ahmet Emin Yalman vurulduktan sonra elinde tabanca ile kaçan şahsın bu adam olduğunu söylemişlerdir.

Bekçiye rüşvet teklif edildi Sanıkla karşılaştırılmadan evvel bekçi Osman Adliye koridorunda dolarken Kadir Karataş ve Ahmet Çetinkaya adlarında iki şahıs yanına sokularak Şerif Dursun'u tanımadığını söylediği takdirde kendisine bin lira verileceğini vadetmişlerdir. Bekçinin ihbarı üzerine bu iki şahıs hemen nezaret altına alınmıştır.

Tahkikat safhası

Hâdisenin tahkikatını idare etmekte olan Savcı Celâl Dinç ve Savcı yardımcısı Faik Polatla biraz evvel görüştük. Savcı ve Savcı yardımcısı «Suikastı takip eden anlarda sekiz meçhulle karşı karşıya bulunuyorduk. Şu anda bunların altısı açıklanmıştır. Pek yakında mesele bütün teferruatıyla ortaya çıkmış olacaktır.» demişlerdir.

Tahkikat neticesinde suikastın muayyen gayeleri uğruna çalışan bir teşkilât tarafından dikkatle ve planlı olarak tertiplendiği keyfiyetinin anlaşılacağı kuvvetle tahmin ediliyor. Feshedilen İslâm Demokrat partisine mensup 60 kadar şahsın evinde bugün âni aramalar yapılmıştır. Bu evlerin hepsinde «Büyük Doğu» gazetesinin koleksiyonları ve irticaî köriklemek maksadıyla iştirak eden bazı dergiler bulunmuştur. Bunlardan başka ele geçen ve halen tekkik edilmekte olan mühim evrak, mektup ve vesikaların mahiyeti şimdilik açıklanmamaktadır. Aranan evlerde tabanca ve bıçak gibi silahlar da ele geçirilmiş ve sahipleri hakkında takibata başlanmıştır.

Cumhurbaşkanı Bayar Yunanistan'a hareket etti

(Başı 1 incede)

halk topluluğu tarafından Cumhurbaşkanını uğurlanmıştır.

Devlet reisi Dolmabahçe'deki teşeyi merasimini müteakip beraberinde Büyük Millet Meclisi başkanı Refik Koralan, Başbakan Adnan Menderes, İçişleri Bakanı Ethem Menderes Vali ve belediye başkanı Prof. Gökay, Ankara milletvekili Mümtaz Faik Fenik, İzmir Milletvekili Cihat Baban olduğu halde Acar motörü ile Savarona gemisine hareket etmişlerdir.

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar «Savarona» gemisinden 21 pârâ top atışı ile selâmlanmıştır.

Cumhurbaşkanına bu ziyaretlerinde kızı Neylifer Gürsoy, Kütahya milletvekili Ahmet Gürsoy, Dışişleri Bakanlığı umumî kâtipi büyük elçi Cevat Açık, cumhurbaşkanlığı umumî kâtipi Nurullah Tolon, Cumhurbaşkanlığı hususî kalem müdürü Fikret Belbez, protokol umum müdürü Tevfik Kâzım Kemahlı, muavini Şemsettin Mardin, Bayyaver kurmay yarbay Nurettin Alpkartal, hava, kara ve deniz yaverleri refakat etmektedir.

«Savarona» gemisine «Sultanhisar» ve «Demirhisar» muhrirleri refakat etmekte ve bu gemilerde bazı basın mensupları da bulunmaktadır.

Atina'da

Atina 25 (AP.) — Atina şehri bugün Türkiye Cumhurbaşkanını Celâl Bayarın ziyareti için hazırlanmaktadır. Bayara, şimdiye kadar hiç bir devlet reisine teşmil edilmeyen, muazzam bir resmi kabul yapılacağı anlaşılmaktadır. Bütün resmi daireler, umumî yerler ve caddelerdeki bütün binalar şimdiden Türk ve Yunan bayraklarıyla donatılmıştır. Hükûmet aynı zamanda Atina ve Piredeki bütün evlere ve limandaki bütün gemilere bayrak çekilmesini emretmiştir. Bu bayraklar yarından itibaren bütün ziyaret müddetince çekili kalacaktır.

Türkiye Cumhurbaşkanının perşembe sabahı, Pireye varması beklenmektedir. Ziyaret altı gün sürecek. Diğer taraftan Atina'ya varan haberlere göre bugün Türk basın mensupları ve basın fotoğraflarından müteşkil bir grup hududa geçmiş ve Atina'ya gelmektedir.

Başbakanın mesajı

Başbakan Adnan Menderes, Atina'ya hareket eden gazeteciler heyetine şu demecle bulunmuştur:

«Cumhurbaşkanı sayın Celâl Bayar'ın Yunanistan seyahati takip etmekte olduğumuz dostluk ve kardeşlik için çok mühim bir merhale olacaktır. Dost



Bayar dün Dolmabahçe rıhtımında Menderesle görüşürken



Cumhurbaşkanı Celâl Bayar dün Rum Ortodoks Patriği Athenagoras tarafından uğurlanırken

Yunan milletine, Yunan Kralı ve yeni Yunan hükûmetine sevgiler ve kardeşlik için çok mühim bir merhale olacaktır. Dost

Bursadaki Tehditçi Tewkif edildi

(Başı 1 incede)

gusunu müteakip sulu ceza hâkimliğine tevkif edilmiştir. Şerafettin Baykirenin bilhas, sa Malatya hâdisesinin vukuundan birkaç gün evvel «Ahmet Emin Yalman'ın başına gelecek belâlar var» mealinde tehditler savurması, Malatya'daki hâdisenin şümulü ve teşkilâtı olmasından dolayı bir kat daha artırmaktadır.

Falih Rifki Atay da tehdit edildi

Malatya hâdisesinden sonra dün «Dünya» gazetesi başyazarı Falih Rifki Atayın da tehdit edildiği şifalarla çıkmıştır.

Bu hususta bizzat Falih Rifki Ataya görüştük. Bize şunları söyledi:

«Hâdisesini doğrudur.

Bugün bana bir adam telefon etti ve sert bir sesle: «Ahmet Emin Yalman'dan sonra sıra sana geldi, kaçsan bile kurtulamayacaksın» dedi. Ben de güldüm ve telefonu kapadım.»

Falih Rifki Atayın sözleri üzerine emniyet müdürü A. Tekelioğlu ile görüştük. Bir tedbir alınıp alınmadığını sorduk. Emniyet müdürü böyle bir telefon hâdisesinden haberdar olmadığını ve Falih Rifki Atayın emniyete müracaat etmemiş bulunduğunu bildirdi.

Ankarada feci bir cinayet

Ankara, 25 (TA) — Ankara'nın Çubuk ilçesine bağlı Emirler köyünde bir cinayet işlenmiştir. Karanlık bir gecede köyün tanınmış güzellere Gülhan, kocasının evde bulunmadığı bir sırada Turan Kiraz adında bir gencin tecavüzüne uğramıştır. Gülhan'a evde bulunan Turan Kiraz, kızılceğe evi girer Turan, Gülhan'ı zorla tecavüzüne bulunduktan sonra, kadının feryatlarının duyulmaması için evin zavalıyı ipe bağarak öldürmüştür. Fakat, gürlüğü duyan köylüler katli yakalamış ve adalete teslim etmişlerdir.

Eskişehir yolunda bir tren yoldan çıktı

Kazanın, yağmurlardan ileri geldiği sanılıyor. Yaralı yoktur.

(Başı 1 incede)

Balıkesir, 25 — Bugün ghereğinden Eskişehir'e gitmek isteyen 1309 numaralı yolcu treni lokomotifli Nusret - Mecitler istasyonları arasında yoldan çıkmıştı. Ancak lokomotif makinisti soğukkanlılığı muhafaza etmiş, derhal fren yaparak vagonların da yoldan çıkmasını önlemek suretiyle büyük bir faciaya mâni olmuştur. Trendeki yolcular büyük bir heyecan geçirmişlerdir. Yol kapandığından Eskişehirden şehrimize gelen 1310 numaralı yolcu treni de dört saat tehir yapmıştır. Kazanın yağın yağmurlardan vukua geldiği sanılmaktadır. Yaralanan olmamıştır.

Kuzey Kore Şiddetle Bombalandı

Anadolu Ajansı

Seul 25 — Beşinci hava kuvvetleri komutanı general Glenn Hargus bugün United Press muhabirine verdiği hususî mülakatla ezülmeye şöyle demiştir:

«Kızılar, 14 ekimdenberi Nişancı tepesinde müthiş muharebeler cereyan ettiği hasaten merkez cephesi boyunca verdikleri savaşlarda lüzumundan fazla bitkin düşmüşlerdir ve böyle samiyet ki, kararlılıkla devam ettirmek için güçleri tükenmiştir. Onun için de Çindeki işe ve ikmal malzemelerini uygun bir haddde ulaştırmak için çığınca uğraşmaktadırlar. Birleşmiş Milletler harp uçakları geçen altı gün zarfında, malzeme dolu binden fazla komünist kamyonu tahrip etmiştir.

Gündüz insan Gece goril Olan adam

Anadolu Ajansı

Londra 25 — Londrada bir hastahânenin doktorları gündüz insan ve gece goril olan bir vaka üzerinde durnak duruşunda, ki bir hastahâneye müracaat eden bu adam şöyle demekte-dir:

«Sabah saat ikkiye doğru orman beni çağırıyor.»

Bu ifadeyi tamamiyle şüphe ile karşılayan doktorlar, hastayı muayene etmişler, fakat anormal bir şey bulamamışlardır. Hastayı müşahade altına alan doktorlar bu adamın hakikaten gece yarısı yataktan atladığını, elleri ve ayakları üzerinde gürültü sesleri çıkararak yürüdüğünü görmüşlerdir. Bu halinde gayet kuvvetli olan hasta, kendine yaklaştıkça istiyenlere taarruz ediyordu. Doktorlar hastanın yaşından beklenilmeyen bir çeviklikle ağaçlara tırmandığını da görmüşlerdir. 42 yaşında ve sağlam bir vücuda sahip olan bu adam uzun seneler Hindistanda kalmıştır.

Bir asker hakkında takibat yapılıyor

Tokyo 25 (AP.) — Uzak Doğu müttifek hava kuvvetleri komutanlığı Arizonalı çavuş Giuseppe Cascio'yu F-86 tepkili uçağın uçtuğu tecrübelerine ait bazı sırları Korede düşmana vermiş



Hindistanda tetkik seyahali yap an Nigerya heyeti üyeleri Hindistan Cumhurbaşkanı Dr. Rajendra Prasad ile beraber



Turgutluda bir camiden evvelki gün sekiz halı ile 20 kilm çalınmıştır. Resim bu eşyaları çalan hırsızları gösteriyor.

Cebesoy'un B.B.C. de Konuşması

İngilterede incelemelerde bulunan Türk milletvekilleri heyeti başkanı general Ali Fuat Cebesoy dün B.B.C. radyosunda bir konuşma yapmıştır. Bu konuşmasında Cebesoy, İngiltere'deki dostane karşılamalardan bahsetmiş, Avam ve Lordlar Kamaralarındaki ziyaretlerini anlatmış, buralarda millî hâkimiyetin iyi surette tatbik edildiğini ifade etmiş, Londra belediye başkanı tarafından kabul ediltilerini ve endüstri müesseselerinin gayet mükemmel olduğunu anlatmıştır.

Belediye meclisi burasının boşaltılmasını, bahçenin geri ve

Yeni kismetler
vaad eden
sabun...

Yeni PURO

devrimizin en
en modern Sabun
fabrikasında, yepyeni
bir formülle imal
edilmiştir.

Yeni PURO, müstah
bir sültüremi, yarat
bir güzelliğe, müstah
ve teskâfede bir tuvalet
sabunudur.

Yeni PURO yüzü
nûze, herkesi hayran
bırakan sifirli bir gü
zellik ve cazibe temin
eder.

Yeni PURO, cildi
niz temizler, healer...
siyah benekleri,
kuru yokeder. İsten
nize bir kadife ye
müskîni, bir çiçek
tatlılığı verir.

PURO

Tuvalet Sabunu 100 de 100 satılır.

ŞİDDETİ
baş ağrılarına karşı
KİNİNLİ
GRİPİN
başarı ile kullanılır

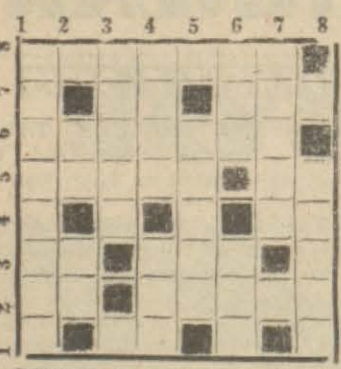
- Grip ve nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.
- Baş, diş, adale, sinir, romatizma, lumbago, sıyatık ağrı ve sızılarını süratle teskin eder.
- Bayanların muayyen zamanlardaki sancılara karşı faydalıdır.

KİNİNLİ

GRİPİN

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

BULMACA

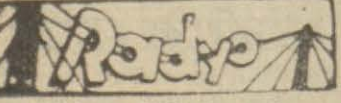


Soluk sağı: 1) Saldırma, 2) Bir kışın, 3) Bir mevsim, 4) Ağırca mevsimlerinden biri, 5) Ahşaklı keşine dokunan, 6) Bir muski ismi, 7) Nefis eli, 8) Bir soru edisi, 9) Kor, 10) Pak, 11) 8) 11) Pir.

Yukarıdan aşağıya: 1) Delirio, 2) Arı yurdu, 3) Gönül, 4) Kanat, 5) Arkeol bir birlik, 6) Baya, 7) Bir sa, 8) Ana Elin, 9) Eksen, 10) Ki, 11) İtliklerinden.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soluk Sağı: 1) Devkusu, 2) Un, 3) Cengiz, 4) Er. Ma, 5) Endaze, 6) İmam, 7) Pak, 8) 11) 11) Pir. Yukarıdan aşağıya: 1) Diye, 2) Al, 3) Venedik, 4) Gram, 5) Zali, 6) Emir, 7) Su, 8) Uslupları.



26 Kasım 1952 Çarşamba
İSTANBUL

13.00 Haberler, 13.15 Radyo salon orkestrası konseri, 13.45 Sarkılar (Pl.) 14.15 Dans müziği (Pl.) 14.30 Türküler ve oyun havaları (Pl.) 15.00 Kapanış.

★

13.00 M. Ali Ersoy'un Türküler, 13.15 Radyo Kadılar İsti, 13.30 Haberler, 13.45 Sax eserleri, 13.50 Konuşma, 14.10 Alkottin Yavaşcanın şarkıları, 14.25 Radyo zasetleri, 14.30 Kısas şehir haberleri, 14.35 Radyo tiyatrosu, 14.40 Chopin ve Faure (Pl.) 14.50 Haftanın viyolonselisti (Pl.) 15.00 Dinleyicilerle başlasın, 15.00 Can Akkütten şarkıları, 15.15 San solojları, 15.20 Sax eserleri, 15.25 Haberler, 15.30 Kambyo - Borsa ve programlar, 15.35 Dans ve caz müziği (Pl.) 15.45 Hafif şarkılar.

★

TEKNİK ÜNİVERSİTE

16.15 Açılış ve klasik batı müziği (Pl.) 22.00 Kapanış.

ANKARA

7.31 Vals ve Polkalılar (Pl.) 7.45 Sarkılar (Pl.) 8.28 Hava vapuru, 8.30 Salon orkestrası (Pl.) 9.00 Günün programı ve kapanış.

★

12.15 - 13.30 Akşer saati: 12.15 Memleketten selâm, 12.20 Memleketten selâm, 12.30 İsmet Uğurlu, Neâli Foyardan şarkılar, 13.00 Haberler, 13.15 Pirano ile caz parçaları (Pl.) 13.30 Öğe-gazetesi, 13.45 Tanınmış dans orkestrası (Pl.) 14.00 Hava vapuru.

★

17.00 Müzik (Pl.) 17.30 Dans müziği (Pl.) 17.45 Suzan Gürelden şarkıları, 18.15 Köyün saati, 19.00 Haberler, 19.15 Tarihîten bir yaprak, 19.20 Camiurshanklığı müziği, 20.00 Konuşma, 20.10 Müzik, 20.15 Radyo zasetleri, 20.30 Küme fasli, 21.15 Konuşma, 21.30 Müşahher Gürelden şarkıları, 22.00 Konuşma, 22.15 Dans müziği (Pl.) 22.45 Haberler, 23.00 Program ve kapanış.

İZMİR

13.00 Zeybekler geliyor, 13.15 Tenor Carroll'dan hafif şarkılar (Pl.) 13.45 Türküler (Pl.) 14.15 Saibe Küçükogullarından şarkılar, 14.45 Tanınmış orkestralardan müzik (Pl.) 15.00 Konuşma, 15.10 Sax eserleri ve oyun havaları, 15.30 Vjanna Bohem orkestrasından valzer (Pl.) 17.45 Radyo şarkıları, 18.00 Konat March, Adnan Arkeliler, Alkottin Söner, Fikret Karahan, Emül Gündüz, 18.30 Freddy Martin orkestrasından müzik (Pl.) 19.00 Haberler, 19.15 Genç istidatlar Nazan Kerdar, Meral Atılgen, 19.45 Operada bir gece (Pl.) 20.15 Radyo gazetesi, 20.30 Sevilin sesler (Pl.) 20.45 Bishire, 20.55 Serbest saati, 21.00 Fikret Karahandan şarkılar, 21.30 Borsa haberleri ve kapanış.

10 BÜYÜK YARAMAZ (Ten Little Niggers) Piyas 3 perde Yazarı: Azhais Christie Çeviren: Resha C/VAF Fransız temsilleri müddetince Çarşambadan ve Cumadan başka her akşam saat tam 21.15 te Cuma (talebe) Pazar matine saat tam 15 de TELEFON: 40276.

MUAMMER KARACA MAKSİM Bu akşam HELSINKI 952 Cumartesi, Pazar matine 16 da, anaerler 21 de. Çarşamba akşamı 17 tenisli balk gecesi. Pazar akşamı 21 tenisli balk gecesi. Perşembe akşamı ve Cumartesi matine talebe tenisli. Telefon: 43134.

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI Saat 21 de DRAM KİSMİ SON KOZ Yazarı: Michel Duran Türkçesi: Salâhaddin İrdelp Telefon: 42157

Pazar günleri 15.30 da Matine Cumartesi ve Çarşamba günleri 14.30 da Çocuk Tiyatrosu Gıgiler saat 13 de açılır. Pazar akşamı Dram komedi, Salâh akşamı Komedi komedi tenisli yaktır.

EMİNÖNÜ BÖLÜMÜ (Eski Halkvî binasında) TEHLİKELİ DİNEMEÇ Yazarı: Priestley Türkçesi: Tunç Yalman

MOTOSİKLET SANAYİNİN HARİKASI

ÇEKOSLOVAK MOTOSİKLETLERİ

250 cc.
350 cc.
500 cc.

● EN MÜTEKAMİL TEKNİK
● ZARIF YAPI
● İNSANI YORMIYAN YOLCULUK
● YAKITTA EKONOMİ
● RAKIPSİZ FİYAT

BU SAHANE MOTOSİKLETLERİN
GAŞLIÇA VASIFLARIDIR

TÜRKİYE MÜHÜRİ İTHALATÇISI
MEHMET KAVALA
GALATA - İSTANBUL TEL. 40430

Başkalarının
Tatlı Tatlı uyuduğu zaman
Siz niye
UYUYAMIYORSUNUZ?

Bir defa'da
2 'ASPRO' TABLETİ
ALIRSANIZ

**BAŞAĞRISI, ROMATİZMA
İZTIRABI VE SİNİR AĞRI-
LARINIZ ZAIL OLUR, SİZDE
RAHATA KAVUŞURSUNUZ**

'ASPRO'

İNGİLTEREDE
ASPRO Limited
FABRİKASINDA İMAL EDİLMEKTE

TÜRKİYE MÜHÜRİ
İLYER LTD. ŞİRKETİ
BANCE KAP. KUTLU HAN 22 İSTANBUL

İstanbul Ticaret Odası Meclis Başkanlığından

Muamele vergisi mevzuunda yeni hâdis olan durumu incelemek üzere odamız meclisinin 27.11.1952 perşembe günü saat on beşte yapacağı toplantıya sayın oda meclisi üyelerinin iştirakleri rica olunur. (18663)

Hotpoint

ŞRAYHGARN YÜNİPLİĞİ SATILACAKTIR

Sümerbank Deftardar, Bünyan ve İsparta Yünlü Sanayi müessesesi Deftardar Fabrikasında mevcut Hereke Fabrikası imalatı muhtelif No. da cem'an 18725 kilo şrayhgarn yün ipliği satılacaktır.

Taliplerin bu işe ait şartname ile lüzumlu izahatı almak ve tekliflerle muvakkat teminatsızlarını 8/12/52 pazar-tesi günü saat 17 ye kadar müessesemiz Yünlü Şubesi Müdürlüğüne tevdi etmek üzere müracaatları rica olunur. (18639)

SÜMERBANK
Alım Ve Satım Müessesesi

Perşembe, Cumartesi, Pazar
gündüz ve Pazar akşamı.

Yeni Ses Opereti
Her akşam saat 21 de
Cumartesi Pazar 15 de Matine
Çarşamba 15 de Tenzilâtı matine
(TIRANPETLİ RAZİYE)
Revü Operet 3 perde 10 Tablo
Yazarlar Regid Baran: Belig
Seliönü
Müzik: Sati Lir
Tel: 49369

BİR TEKNİK ELEMAN ARANIYOR

Alman mühessisa yardımcı olarak çalışmak üzere, makine ve bilhassa atölye tezgâhları alât ve edevatı mevzu-larında bilgi sahibi ve bunların satışında yardım edebilecek Almanca ve Türkçe bilen bir MAKİNE MÜHENDİSİ veya yukarıdaki evsafa bir ELEMEN'a ihtiyaç vardır. İlgililerin lüzumlu malûmatı havi resimli müracaatlarını P. K. 1823 Galata adresine yapmaları rica olunur.

HER NEVİ OTOTİPİ-TİRE VE RENKLİ KLİŞE İÇİN

VATAN

KLİŞE ATÖLYESİNE MÜRACAAT EDİNİZ !..

Telefon = 24207 Klîşe Servisi

Yedikule İplik Fabrikası Türk Anonim Şirketinden:

1952 yılı mart ayının 29 uncu günü adı surette toplanan ortaklar genel kurulunda 1951 yılı safi kârından tediyesi tasvip edilen temettü hisselerinin tevzii tarihinin tayini hususu yönetim kuruluma bırakılmış olduğundan, şirketin hisse senetlerine 41 No. lu kupon mukabilinde tediyede edilecek temettüün 26.Kasım.1952 tarihinden itibaren - cumartesi günleri hariç olmak üzere - her gün saat 10 ile 12 arasında şirketin İstanbul Yeni Postahane arkasında Hanımeli sokagında İstanbul Hanındaki idare merkezinde ödenmesi bu kere yönetim kurulumuzca karar altına alındığı ilgililerce bilgi edinilmek üzere ilân olunur.

YÖNETİM KURULU

Sağlam, Parlak, Temiz Dişler
Sihhi Diş Etilerine sahip olmak için
dişlerinizi günde en az iki defa
IPANA Diş Macunu ile fırçalamak
FAYDALIDIR

Çocuklarınızın Dişlerini
IPANA
ile temizlemek faydalıdır

BEITON MYERS
New York
London

KİBAR
Banyo ve Traş Sabunları!

Elimizin beş parmağı biri-birlerine benzediği gibi



Lâstikler de dış görünüşte birbirlerine benzeyebilir,



Fakat DAYANIKLIK ve RANDIMAN bakımından en üstün lâstik



Milyonlarca kişi
Yanılamaz!...

Dünyanın her hangi bir yerinde bir şoförü durdurup hangi lâstik markasını tercih ettiğini sorunuz. Size GOODYEAR diyeceği muhakkaktır... Zira dünyanın her tarafında kullanılan GOODYEAR her türlü yol ve arazide tecrübe edilmiş ve fazla dayandığı ispat edilmiştir. GOODYEAR'ın sarp arazi için hazırladığı

ROAD LUG

Kamyon lâstiklerinde bu hususta en dayanıklı lâstik olduğu tecrübelerle ispat edilmiştir

GOOD YEAR

markasını taşıyanıdır.
Türkiye Umum Mümessili:
TATKO, OTOMOBİL LÂSTİK ve MAKİNE TİCARETİ T. A. Ş.
Taksim Bahçesi karşısı No. 35
Telefon: 82240 - 82249 - Telgraf: TATKO - İstanbul

İngilizce ve Fransızca öğretmeni alınacak
Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesinden

KARABÜK

Müessesemiz özel orta okuluna, Millî Eğitim Bakanlığınca yetki ve ehliyetleri tanınmış olanlar arasında bir İngilizce ve bir Fransızca öğretmeni alınacak, öğretmenlere 3639 sayılı kanun hükümleri gereğince iktisap etmiş bulundukları aylık ücretin bir üst derecesine sinâl işleme yeri tazminatı olarak verilecektir.

İsteklilerin öğrenim durumlarını ve geçmiş hizmetlerini gösterir mahiyetteki belgelerini ekleyecekleri dilekçeleriyle en geç 1/12/1952 tarihine kadar müessesemize müracaat etmeleri ilân olunur. (18458)

Dünyaya nam veren Türk Firması

ALI MUHİDDİN HACI BEKİR

KESTANE ŞEKERİ 360 Kr.

SATIŞ YERLERİ:
İSTANBUL - BAĞCEKAPI • BEYOĞLU • KARAKÖY
KADIKÖY • MİSİR ELKAHİRE.

Reklâmda yeni bir çıkış

Vatan ilâncılık ve reklâmcılık bakımından çok mühim bir teşebbüse girmiş bulunuyor.

Bu teşebbüs tasnif edilmiş kısa ilân şeklinin ihdasıdır. Dünyanın her tarafında gazetelerde nesredilen bu ilânlar hem çok ragbet görmekte ve hem de verenler için çok faydalı olmaktadır.

Tasnif edilmiş kısa ilânlarımız hergün gazetemizin muayyan bir yerinde çıkacak; mesleklerle, faaliyet sahalarına yahut işe göre tasnif edilmiş olacaktır.

Bu ilânların şekli ve ücreti şöyledir:
10 kelimeye kadar bir ay müddetle nesredilecek olan ilânların aylığı 20 lira.
Gün ağır veya 15 gün nesredileceklerin aylık ücreti 12.5 lira.
Haftada iki gün nesredilenlerin aylığı ise 8 liradır.
On kelimeyi geçen ilânlarda her fazla kelime için günde 20 kuruş alınır.

İhtiyaz sahibi: SİNAN KORLE
Bu sayıda yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul müdür:
MELİH YENER
(VATAN) Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. - İstanbul
VATAN MATBAASI

SATILIK KÜRK

Londradan alınan hiç giyilmemiş zengin beden Asrağan manto «Kürk» rumuzunu ile P. K. 176 ya müracaat.

MODA RENKLERİ
FAZLA DAYANIR
SABİT ve PARLAKTIR



VIZAN DE TIRNAK CILASI

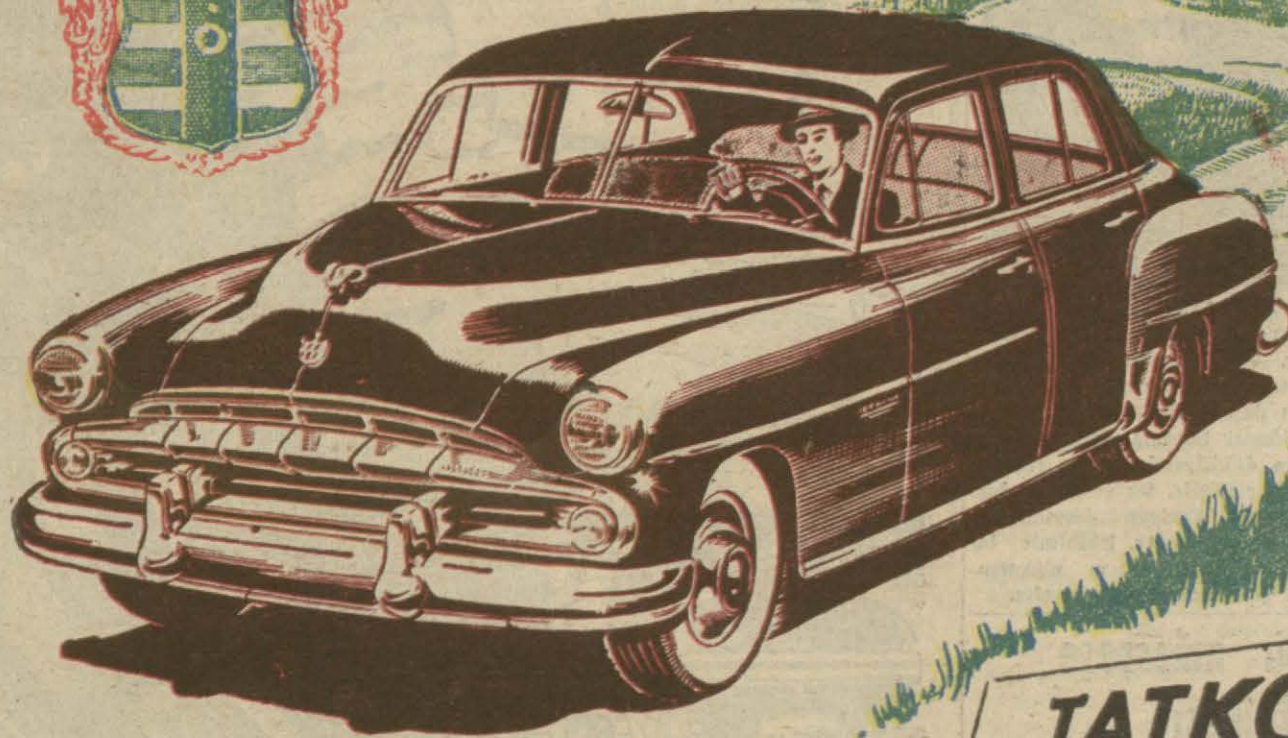
Almanyanın Ticari
ADRIK KİTABI
satılmaktadır. Tel. 46460 - 46441.

OKTOR
Raif Ferit Bir
Verem ve Dahili Hastalıklar Mühessisi
Muayenehane Beşiktaş
Tramvay Cad. Emniyet Sarayı yanında No 12. Tel: 84395. Muayene 17.19.5 ev
Vali Konagı Cad. No 33
Bağaran Ap. Kat 1. Telefon: 33684



*DODGE'ü kullanmak
bir zevktir.....*

Yeni Dodge Otomobilleri ananevi Dodge kalitesinin timsalidir. Daha pahalıya satılan otomobillerle mukayese ettiğinizde, Dodge'ü aldığınıza şükredeceksiniz. Çünkü Dodge daha konforlu... daha ekonomik... daha fazla randımanlıdır. Dodge'ü tecrübe ediniz, hayran kalacaksınız.



DODGE

Herkesin otomobilidir..



FLÂNGİLİR - NİE

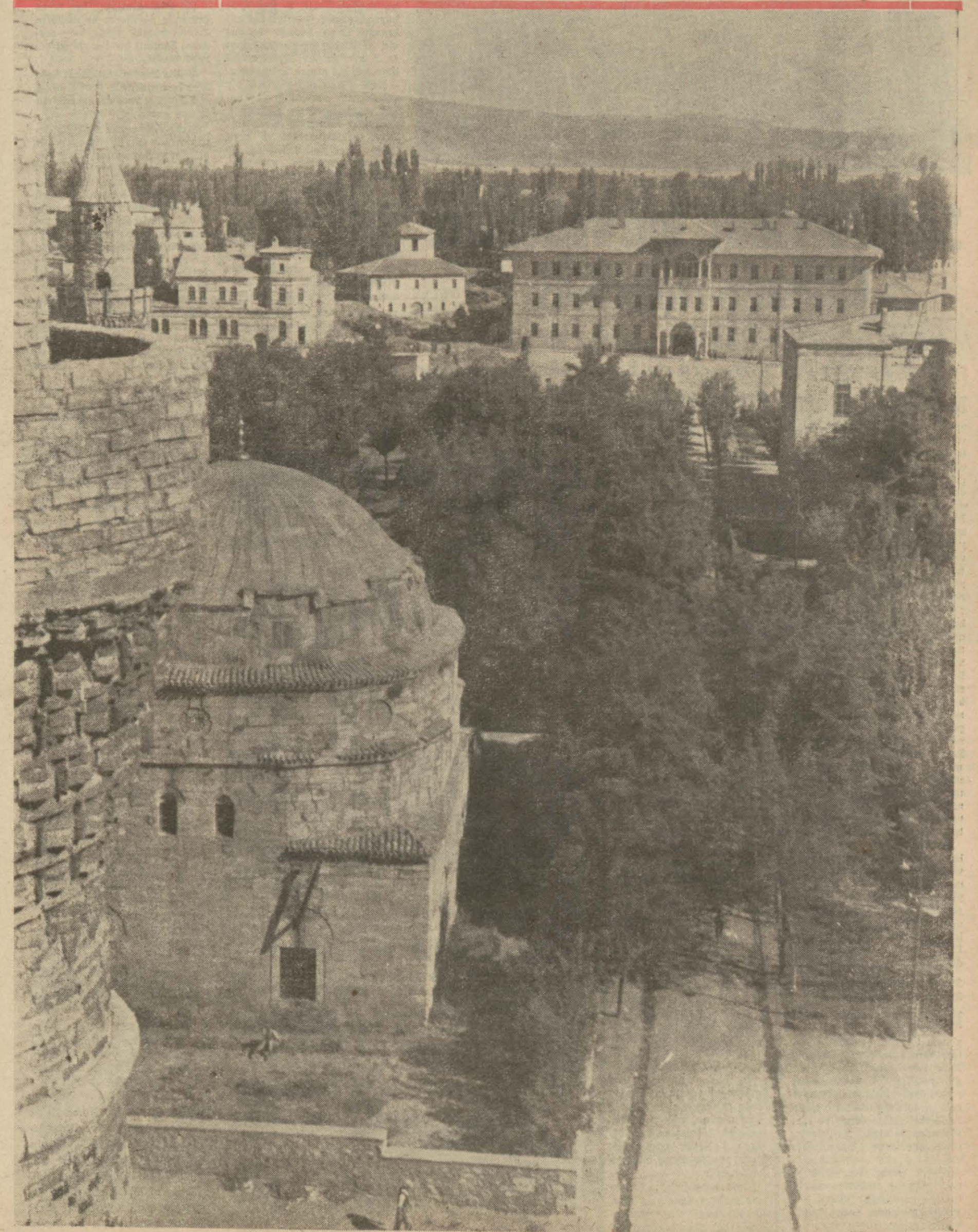
VATAN

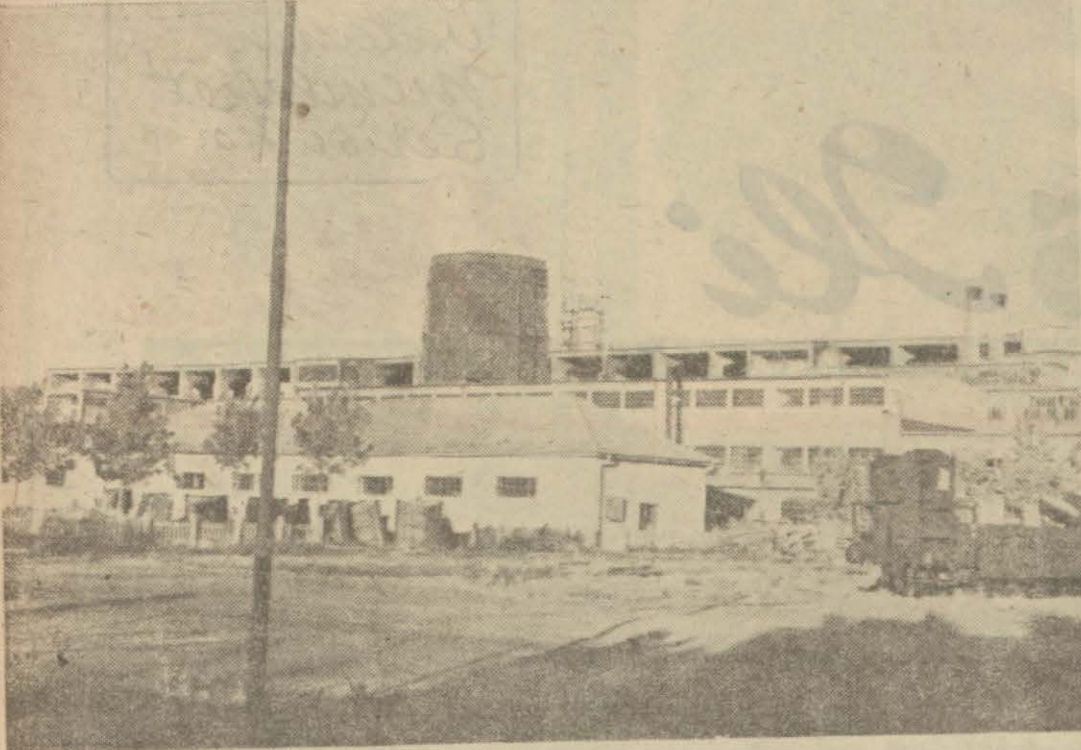
Sivas İli

GAZETE İLE BERABER PARASIZ VERİLİR

Vatan'ın
Memleket
Serisi No. 48

Hâvesi





Sivas Çimento Fabrikası

Sivasta canlı bir müessese Çimento fabrikası

Memleketin çimento ihtiyacının mühim bir kısmını karşılayan bu fabrika Sivas için de bir hareket kaynağıdır

Memleketteki bilhassa son yıllar zarfında artan imar ve kalkınma hareketleri dolayısıyla çimento ihtiyacı ilk tahminlerin iki misline yakın olarak tezahür etmektedir. Bugün hükümetin programında deriş olunan su, kara, demir ve hava yolları sulama ve elektrifikasyon işleri için lüzumlu çimento miktarı vilâyetler ve belediyelerin tasavvur ettikleri imar planlarının tahakkuk ettirilebilmesi ve muhtelif devlet dairelerinin girişimleri ve girişecekleri inşaat işleri için, önümüzdeki beş yıl içinde, senede ortalama 750.000 ton çimento ihtiyacı vardır. Bunun haricinde makineci ziraatın artması dolayısıyla köylünün eline fazla para geçmesi dolayısıyla köy ve kasabalardaki meskenlerin yenilenmesi, harp yıllarında inşaatın durması, buna mukabil nüfusun artması dolayısıyla köy, kasaba ve şehirlerde mevcut mesken bühranının karşılanması gibi sosyal sebeplerle artan hususi inşaat için de senede ortalama 500.000 ton civarında bir çimento ihtiyacı bulunduğu söylenebilir.

Her ne olursa olsun saif yerlerinin ve sebeplerinin tenevvüü dolayısıyla çimento ihtiyacının önceden tahmininde büyük yanlışlıklarla karşılaşıldığı gözönünde tutularak önümüzdeki beş yıl içinde vasatı yıllık çimento ihtiyacının 1.000.000 ton civarında bulunduğunu kaydetmek kabildir.

Sivas çimento Müessesesinin faaliyeti

Müessesenin kuruluş yeri olan Sivas bölgesi bu sanayi için lüzumlu ekonomik şartları tamamiyle haiz değildir. Ham madde bakımından zengin yataklara dayanan müessese kömür ihtiyacını Zonguldaktan temin etmekte ve mamullerini yalnız demir ve kara yollarla istihlak bölgelerine sevk mevkinde bulunmaktadır.

Ancak birinci beş yıllık sanayi planının tesbit ve mevkiî tabhika konulduğu 1930 - 1936 yılları arasında yeni kurulacak sanayinin nisbeten mahrumi yet bölgelerinde de geçim darlığı geçen yerlerde tesisle ma-

halli kalkınmanın temini de esas prensipler meyanında bulunduğundan Sivas bölgesi hem mahallî kalkınma ve hem (Devamı 11 incede)

Sivasın Meşhur Ağızlıkları

Memleketimiz geniş bir turizm gelişmesine doğru gidiyor. Turistlerin hatıra diye beraberlerinde götürmekten pek hoşlandıkları ufak tefek mahallî eşya, yarın çok aranacaktır. Halbuki Sivasın bu bakımdan çok ragbet uyandıracak bir eski sanatı sönmek üzeredir. Bu sanat, girmiş ağacından bir metre uzunluğunda, üzerleri gayet iyi işlenmiş ve örülmüş ağızlık imatıdır. Ağızlık taşınmak ve temizlenmek üzere birkaç parçaya ayrılıyor, sigara içileceği zaman kolayca takılıyor. Yalnız bir metrelik ağızlığın ucundaki sigaranın mutlak bir baskısı tarafından yakılması lazım geliyor. Eski paşaların böylece sigara içtikleri ve cariyelelere yaktırdıkları kanaatıyla bilhassa ecebiler, Sivas ağızlıklarına bayılıyorlar, fakat bunları tanımak ve satmak işi yoluna girmemiştir. Bu sebeple ağızlık sanatı Sivasta sönmek üzeredir. Bu sanatın başlıca temsilcisi 78 yaşında Ferit Özdür. Hizmeti 8 yaşında başlamış ve tam yetmiş yıl çubuk yapmakla ömür geçirmiştir. Çok bağlı olduğu sanat şubesinin sönmeye yüz tutmasına çok üzülüyor. Halbuki biraz alaka, Sivas ağızlık sanayinin canlandırabilir.

Sivas çubukçuları, hanımlara mahsus daha kısa ağızlıklarla beraber boy boy yasemin ağızlıklar da yapıyorlar.



Sivas, her bakımdan ileri giden bir şehrimizdir. İşte mamur Sivastan bir görünüşü.

Sivas'ın nüfusu

Sivas vilâyetinin toprak genişliği 28.941 kilometre murabbat, nüfusu 540.412 olduğuna göre kilometre murabbat başına 19 kişi düşer.

Sivasın merkezi 1927 senesindenberi nüfusunun iki misline yakın bir derecede artmıştır. O tarihte 28.498 olan nüfusu, 1935 de 33.890, 1940 da 41.740, 1945 de 44.856, 1950 de 52.269 miktarına varmıştır.

Sivasın nüfusu şehir ve köylere şöylece ayrılır:

	Şehirlerde	Köylerde
Sivas	52.269	47.532
Divriği	6.271	31.032
Gürün	4.670	22.101
Hafik	2.386	48.392
İmranlı	1.155	27.919
Kangal	2.430	47.195
Koyulhisar	2.723	25.836
Suşehri	4.975	34.491
Şarkışla	4.578	74.122
Yıldızeli	4.210	49.622
Zara	6.717	39.836
Yekün	92.334	448.078

SIVASTA PARTİ HAYATI

Ç.H.P. nin kuvvetli olduğu bir yer

Sivasta kuru kahveci Nuri Firuz mağazasındayız. Burası D. P. bakımından tarihi bir yerdir. İlk D. P. toplantısı burada olmuş, partiyi Sivasta kurmak kararı burada verilmiştir. Hâla bugün bu mağazayı D. P. nin bir nevi siyasi klübü diye telâkki etmek hata olmaz.

Nuri Firuz güler yüzlü bir vatandaşdır. Particiliği küskünlük ve abus tavırlar takınmak mânâsına almıyor. Kendisini Ülke gazetesi sahibi ve koyu C. H. P. ci Kemal Kitapçı ile beraber ziyarete gittim. Halk Partisinin lâtifelerine yidne lâtifelerle mukabele etti. Sivasın davalarını ikisi beraber tam bir hemşerilik hissiyle bize anlattılar. Bir taraftan da Sivasın kendine mahsus ve gayet kuvvetli ve çok acı kahvesinin esrarına nüfuz etmeğe, buna alışmağa çalıştık.

Sivasın particiliğine umumiyyetle husumet karışmıyor. Bunun bir sebebi de Halk Partili olan belediye reisini her iki parti mensuplarının benimsemesi ve tutmasıdır. Reis şehir hesabına öyle bir kıymet teşkil

ediyor ki Demokrat Partililer de kendisine seve seve rey veriyorlar.

Bir Demokrat Partiliye Sivas şehrinde partilerin ne nisbette kuvvet sahibi olduğunu sordum. Samimi bir lisanla şu cevabı verdi:

— Biz kuvvetliyiz, fakat belediye reisinin Halk Partili olması, kuvvet müvazenesini onların lehine çeviriyor.

Sivas vilâyetinin muhtelif kısımlarında D. P. nin kuvvetli olduğu yerler vardır, fakat benim peyda ettiğim kanaat şudur ki Sivasın merkezi ve Şarkışla gibi bazı kaza merkezleri, C. H. P. nin en kuvvetli kalelerini teşkil ediyor. Sivasta belediye reisinin başka C. H. P. başkanı dış doktoru Nusret Çubukçu, Ticaret Odası reisi ve faal iş adamı Rahmi, Çerkli, Ülke gazetesi sahibi Kemal Kitapçı gibi Halk Partililerle görüşüm. Bana öyle geldi ki Demokrat Parti; eski tek parti ile bugünkü C. H. P. muhalefeti bir tutarsa, kendi kendini aldatmış olur. Eski C. H. P. esas itibarıyla menfaat arayanların veya müsibet ihtimallerinden kendi kendilerini korumak istiyenlerin partisidir. Bugünkü C. H. P. muhalefeti, mâzi ile hiç bir alakası olmayan genç ve canlı bazı unsurları etrafına toplamıştır. Bunlar İsmet İnönü'yi hiç bir suretle bir şef diye kabul etmiyorlar. Kendisini tenkidten de çekinmiyorlar. İnönünün parti tesadüdünün ana temeli rolünde görünmesinin sebebi; muhalefet liderinin maruz bulunduğu hücumların yarattığı bir mertlik galeyandır.

Eğer D. P. liderliği, bekle nen itidal ve basiret yolunu tutarsa, Halk Partisi menfi rolünden kolaylıkla kurtulacak ve hücumlarındaki garaz ve husumet meyilleri gayet tabii bir tasfiyeye uğrayacaktır.

C. H. P. memleketin birçok kısımlarında ağır basan bir siyasi parti mevkini almış bulunuyor. Sivasta vardığımız itibaa göre siyasi hayatımızda bir kuvvet müvazenesine doğru gidiliyor. Böyle bir müvazenenin intibah uyandırıcı tesirleri mutlaka belirecektir.

C. H. P. yi zayıf görmemek ve kendi saflarında menfaat tavizleri esasına göre değil, prensipler ve yüksek idealler esasına göre canlı bir tesanüt ve birlik yaratmağa çalışmak, seçim arifesinde, D. P. nin tutma şı tavsiyeye layık olan bir yoldur. Memleketin muhtelif yerlerinde D. P. saflarında göze çarpan ihtilâflar, yatıştırma ve uzlaştırma usulleri değil, kıymet ölçülerini sarahatle tayin etmek ve fazilet ve feragat tarafını daima makbul tutmak yoluyla halledilmeğe muhtaçtır.

Eski vali Taki Gürkük'ün D. P. mensupları lehine fazla derecede partizanlık yapması, müstakiller arasında D. P. aleyhine tesirler yaratmıştır.

Halk Partisi Sivas başkanı Salâhattin Canbay ile esaslı surette görüşmeği ve Sivas siyasi vaziyeti içinde M. P. nin işgal ettiği mevkie dair tam bir fikir sahibi olmağı istedim. Bunun imkân olmadı. M. P. Sivasta herhalde diğer iki parti ile kıyas kabul eder bir mevkî alamamıştır.

A. E. Y.

Sivas'ta ziraat

(Başı 7 incede)

yarıncıya veya icara vermek suretiyle işlerler.

Büyük arazi sahipleri ise makinah ziraat tatkikiyle ekseriya kendileri işlemektedirler. Henüz traktör ve benzeri gibi ziraat âlet ve makinalarını temin edemeyenler ise orta işletmelerdeki gibi icara verme, yarıcılık ve ziraat amelesi kullanmak suretiyle arazilerini işletmektedirler.

Tarla ziraatı:

Sivasta genel olarak buğday, arpa, çavdar ve yulaf ziraatı yapılmaktadır. Tarla ziraatı ikili münavebe sistemidir. Yalnız sulanabilen tarlalarda bakliyeyle de yer vermek suretiyle (hububat - bakliye - hububat) ikili ve üçlü münavebe sistemi cüz'î miktarda tatbik edilen mahaller de mevcuttur.

1 — Son yıllarda ilde makinah ziraat sür'atle yayılmağa başlamış olup mevcut traktör miktarı 270 tir.

2 — Ekimin iptidai ziraate nazaran daha teknik bir şekilde ele alınması ve yapılması.

3 — Demotasyon denemeleri neticesi halkın gübrelere kullanmağa başlaması.

4 — Havaların ekim ve tennebbüde uygun cereyan etmesi ve bu arada sulama tesisleriyle kuru ziraatten sulu ziraate doğru çiftçilerin yönelmesi mahsul randımanını her seneye nazaran biraz daha arttırmaktadır.

Kahsalın cinsi	1951 ekilişi	1951 istihsalı
Buğday	182.200 hektar	210.590 ton
Arpa	79.500 "	100.750 ton
Çavdar	3.280 "	7.300 ton
Yulaf	3.850 "	7.849 ton
Patates	2.575 "	36.673 ton
Horcinek	517 "	790 ton
Nohut	340 "	140 ton
Fig	4.250 "	6.977 ton
Buzak	1.072 "	1.480 ton

1952 yılı istihsalının 1951 yılına nazaran % 25 kadar artış kaydediği müşahade olunmaktadır.

Meyvecilik, bağ ve bahçe ziraatı

Sivasta meyvecilik, bağ ve bahçe ziraatı daha ziyade mühat muntakaların güney rüzgörlarına mahfuz güney marazlı bölgelerine inhisar etmekte beraber daha ziyade mikroklima olan Süşehri, Gürün, Koyulhisar, Divriği ve kismen de Şarkışla ilçelerinde randımanlı bir şekilde yapılabilmektedir. Şarkışla ilçesi ve Merkez ilçenin köylerinde bağcılığa heves gösterilerek Kayseri ilinden ge-

tirilen çubuklarla yeni bağlar kurulmuş olan ilde mevcut bağ sahası 2800 dönüm kadardır.

Meyveciliğin tasammümü ve teşviki için Özel İdareye bağlı nümunne fidanlıkları kurulmuş ve bunlardan bir kısmı istihsal yaparak halkın fidan ihtiyacını kısmen karşılamıştır.

Bu arada bu sene içerisinde 16 köyde 50 şer dönüm nümunne bahçesi veya 100 dönüm bağ kurulması kararlaştırılmış, kurulacak yerlerin bir kısmı tesbit edilmiş ve ekim ayında faaliyetlere geçilecektir.

Fidanlıklarda daha ziyade elma, armut, vişne, kayısı, dut, erikle seftali cinsleri üzerinde çalışılmaktadır.

Bayındırlık işleri

— Esaslı tamir ve yeniden inşa olmak üzere su programında (1242) köyden (260) köy işme suyu bu sene ele alınmıştır.

— Bucak yolu olarak 150 kilometre bir yol üzerinde çalışılmaktadır.

— Muhtelif muntakalarda da iktisaden ehemmiyeti olan 100 kilometrelik köy yolu üzerinde çalışılmaktadır.

— Vilâyetin 10 kazası dahilinde muhtelif açılığa 18 köy köprüsü üzerinde çalışılmaktadır.



Küçük Ayda İşçanı Sivasta hareketli bir Vatan okuyucusudur. Vatan yurd ilâvelerinin âdetâ hastasıdır. Sivasta varlığını duyan Küçük Ayda hemen ekibimizi bulmuş, bizleri babasının dükkânında kahve içmeye davet etmiştir. Bu vesile ile bizden yurt ilâveleri hakkında malûmat talâmıştır. Ekibimiz bu küçük okuyucumuzun alakasından çok memnun kalmıştır.

Sivas'ta canlı bir müessese çimento fabrikası

(Başı 2 incede)

de strateji bakımından uygun bulunmuş ve fabrika burada kurulmuştur.

Sivas çimento sanayii müessesesi esas işletmeye geçtiği 1944 yılından bu yana ortalama 664 işçi ve memur kullanılarak takriben 2.500 - 3.000 vatandaş 872.270 Tl. para tevzi etmek suretiyle geçimlerine yardım etmiştir. Bunun dışında çalıştırdığı işçi ve personeline senede 220.000 lira civarında sosyal masraflar yaparak onların çeşitli sosyal ihtiyaçlarını karşılamıştır.

Şimdiye kadar yılda vasatı 75.000 ton kadar çimento istihsal ederek bu nisbette imara hizmet etmiştir. Trafik bakımından kısır bir demiryolu hattı olan doğu demiryolları vasatı D. D. Y. na yılda 2.250.000 Tl. civarında bir gelir sağlamıştır.

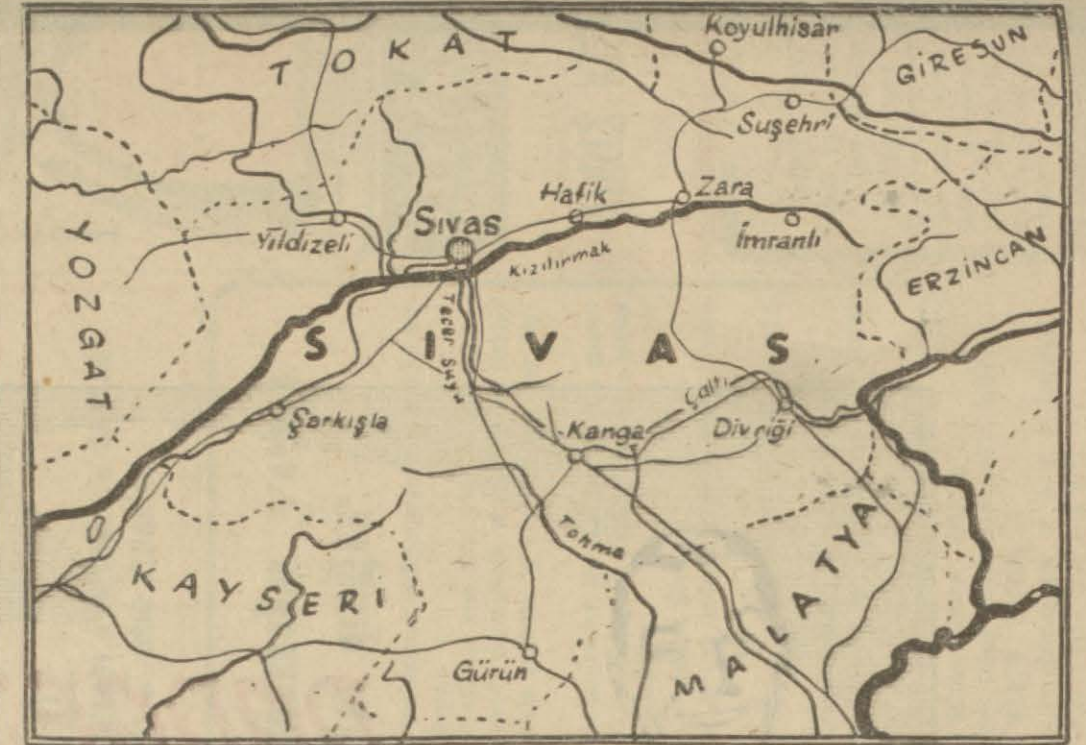
Yılda satış kıymeti itibarıyla 5.000.000 Tl. civarında çimento piyasaya arz ederek ithal kıymeti itibarıyla takriben

10.000.000 Tl. lik bir döviz tasarrufuna vesile olmuştur. Faaliyetinde bulunduğu son sekiz sene zarfında temin ettiği döviz tasarrufunun kıymeti ortalama 80.000.000 Tl. değerindedir.

İmal ettiği tuğla ve kiremitlerle muhitinde modern inşaat gelişmesini temin etmiştir. Direkt ve endirekt olarak sağladığı çeşitli vergi ve resimlerle yılda 1.000.000 Tl. civarında devlet hazinesine ve mahallî idarelerle belediye gelir sağlamıştır.

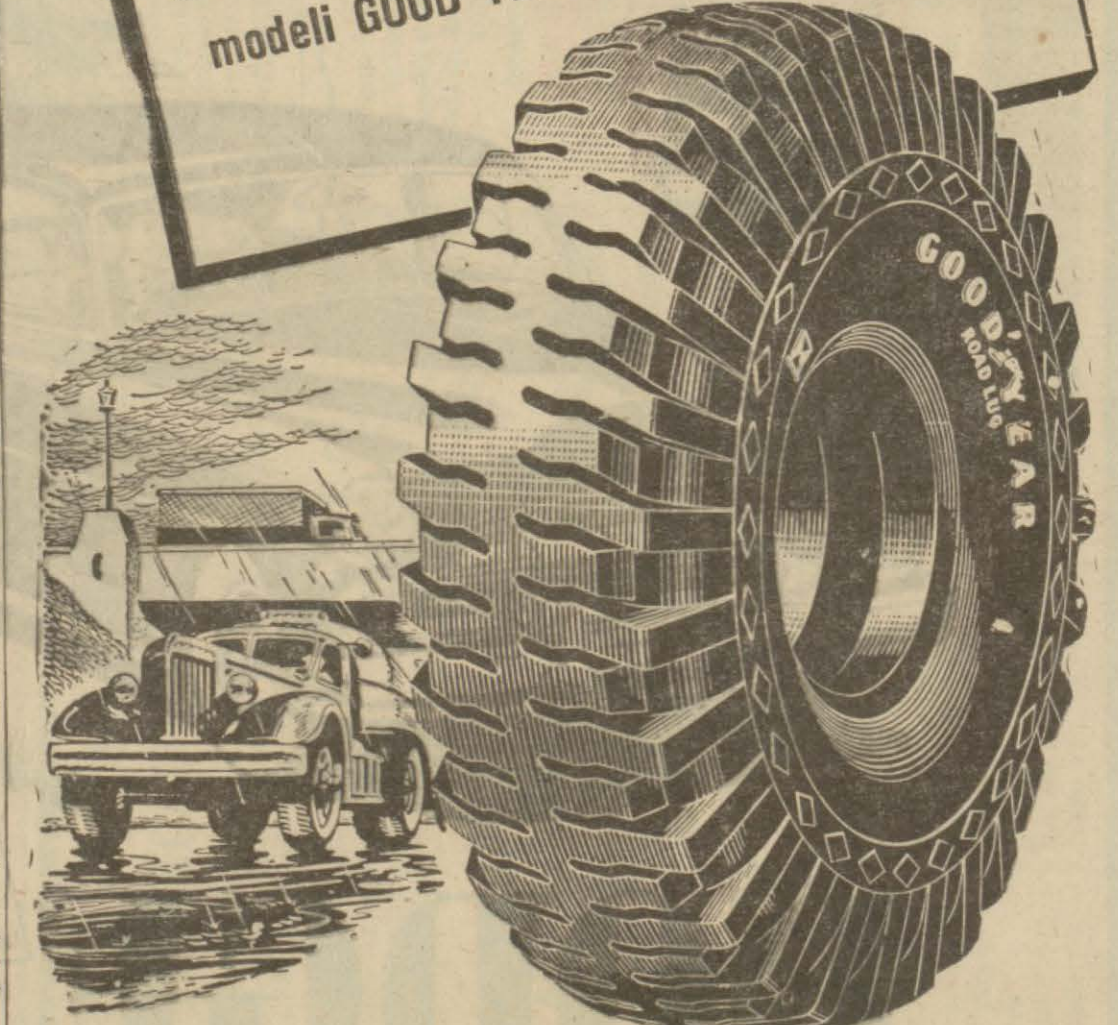
Müessese personelinin takriben % 50 si fabrika civarında müessesece kurulmuş hizmet evleri ve bekar pavyonlarında barındırılmaktadır. 10 yataklı bir reviri ve bu yıl mevcudu 120 yi bulan bir ilkokulu ve ayrıca 20 - 30 mevcudlu 4 - 5 yaşındaki çocukları olan bir yuva teşkilatı vardır.

1944 yılında müessesece bir de tuğla ve kiremit fabrikaları ni ihtiva eden keramik kısmı ilâve edilmiştir.



Sivas'ın haritası

Yağmur ve Kar mevsimlerinde en azami emniyetle en fazla kilometre yapacak
ROAD LUG
modeli GOOD YEAR Lâstikleri gelmiştir.



GOOD-YEAR Fabrikasının imâl ettiği Kamyon lastiklerinin muhtelif fiyatları sekiz modeli mevcuttur. En ucuz lastik az kilometre yaptığı için çok daha pahalıya mal olduğu bilhassa memleketimizde çok tecrübe edilmiştir. Kamyon lastiği alırken işinize en uygun modeli intihap için tecrübeli mütehassıslarımızın fikrini alınız. GOOD-YEAR'in en yüksek kalite ve en pahalı olan ROAD LUG lastiklerini tecrübe ederseniz bunların kilometre hesabıyla en ucuz lastik olduklarını siz de takdir edeceksiniz.

DÜNYANIN HER BİR TARAFINDA
GOODYEAR LÂSTİKLERİ İLE HER BİR
MARKADAN FAZLA YÜK NAKLUL-
DUĞU BİR HAKİKATİTİR.



Memleketin her bir tarafındaki acentelerimizden ROAD LUG veya diğer modellerde GOOD-YEAR lastiklerini arayınız.

Sivas mühim bir sanayi merkezimiz olmuştur

(Başı 7 ncide)

ediyor. Bunlardan, D. P. İl idare heyetinden Mustafa Kocer tarafından idare edilen imalâthaneyi gezdik ve çok temiz ve intizamlı bulduk. Diğer beş pastırma imalâthanesiyle Sivas pastırma sahasında Kayseriyi geçmeğe başlamıştır. İstanbul piyasası Sivas pastırmasını çok tutuyor.

Sanayi varlığının bir neticesi olarak Sivasın ticari ehemmiyeti de gittikçe genişliyor. Burası mühim bir bankacılık merkezi olmuştur. Hele yolları tamamlanıp Malatya'ya ve böylece bütün cenup ve şark yol sebekesine iyi bir yolla bağlanınca, Ordu yolu sayesinde Karadenizle kestirme bir münakale hattına sahip olunca ve Sivas-Erzincan yolu ıslah edilince, Sivasın iktisadi mevkii bir kat daha yükselecektir.

Örnek Belediye

Sivas, bugün memleketin en iyi Belediye reislerinden birine sahiptir. Reis Rahmi Günay, medeni ruhlu, azimli, cesur, çalışkan, dürüst bir belediye idealistidir. Sivas'a girince: «Burada Belediye var» diye bir kanaate varırsınız. Hem de bu Belediye zorla değil, tatlılıkla ve güleriyüzle her türlü vazifelerini yapar. İyi bir otelin bir şehrin inkişafında ve ziyaretçi

çekmesinde oynayacağı rolü Belediye, takdir etmiş, geniş, temiz, kaloriferli, akar sıcak sulu, banyolu odalı bir örnek otel meydana getirmiştir. Şehir oteli ortaya bu kadar mükemmel bir örnek koyunca, Sivasın zaten inkişaf halinde bulunan diğer otelleri buna ayak uydurmak, daha iyi bir seviyeye yükselmek ihtiyacını duymuşlardır.

Sivas Belediyesinin ekme fabrikası da mükemmeldir ve örnek teşkil edecek bir şekilde işliyor. Sivas halkının kursağına temiz, piskin, leziz bir ekme giriyor. Memleketimizde ekme, ana gıdayı teşkil ettiği halde, Sivas'ta olduğu gibi, temiz ve piskin, ekme bulabilen yerler, istisna halindedir.

Sivas'tan istemiyerek ayrıldım. Mühim bir tarihi varlıkla dinamik bir iktisadi hayatı bir arada tutan bu medeni, canlı, sevimli muhitte daha çok kalmak, burasını daha yakından tanımağım gönülüm pek istedi, fakat Erzincan, Çoruh, Erzurum, Kars, Van, Hakkâri, Gümüşane, Ağrı istikametinde uzun bir dolama programımız vardı. Tekrar gelmek ve Sivasın ilerleyişini yakından takip etmek kararıyla buradan ayrıldım.

A. E. Y.

Turistik tezahürleri bakımından Sivas

(Başı 6 ncide)

sında eski kıyafetlerin bazı örnekleri yaşamaktadır. Eskiden erkekler Zıvka, Sıkma ve Çepken giyerler, başlarına pöşü veya fes koyarlardı. Bazıları feslerin kenarlarına yazmadan bir sarık da sararlardı, bu sarıklara ince, kıvrak olmasına itina edilirdi. Bellerine Gürün veya Acem şalı sararlardı, ayaklarına parlak ruğandan arkası yatık kundura veya yemeni giyerlerdi. Sanki bu kıyafetlere erkeklerin bir çeviklik, atiklik verirdi.

Kadınlar, şutari, bindallı, döğmeli gibi göz alıcı kumaşlardan yapılmış üç peşli entariler giyer, başlarına altın yapraklarla, pullarla süslü fesler geçirirler, bunun üzerine işlemeli bir yemeni örterlerdi, bellelerine gülmüş parçalı bir kemer takarlardı.

Şimdi bu kıyafetlere yıldan yıla yapılan mahalli kıyafet bülolarında rastlanmakta, müze salonlarında görülmektedir.

3 — Mahalli bayram ve şenlikler:

Sivas uzun asırlar boyunca düşman istilâsı görmemiştir. Bunun için Sivasın acı bir hâtrası, bu acıdan kurtuluş şenliği yoktur. Yalnız Kurtuluş Savastımızın temellerinin atıldığı ikinci büyük kongre 4 ey-

lül 1919 da Sivas'ta toplanmış olduğundan her yıl 4 eylül gününü tam bir bayram havası yaşanır, merasimler yapılır, nutuklar söylenir, o günün coşkun hâaturları canlandırılır. Bir müze halinde muhafaza edilmiş kongre salonu ve büyük Ata'nın yatak odası ziyaret edilebilir; bütün Sivas halkı bu mukaddes hâtranın önünde bir kere daha hürmet ve taziye eğilerek kaynar.

Güres, cirit gibi mahalli oyunların eskiden Sivas'ta çok rağbet gördü. Fakat bugün mevzii mahiyette çok seyrek rastlanırlar hareketler haline gelmiştir. Son zamanlarda teşekkül eden spor klüpleri güreş ehemmiyet vererek bu milli oyunun canlanmasına çalışmaktadırlar. Esasen Sivas birçok pehlivanlara da yetiştirmiş bulunmaktadır.

Sivas'ta, başka memleketlerin Kırız, Çiçek bayramlarına mukabil, 22 martta Nevruz, 6 mayısta Hidrellez (Eğrilce), 12 mayısta Siçancık şenlikleri yapılır. O günlerde beyazlar giyerek, kırlara çıkarlar, yemekler açıkavada ağaçlar altında yenilir, sazlar çalarak, oyun ve eğlenceler yapılır. Kuşlar gibi cıvıldaayan, kuzular gibi oynayan gençlerin ağızlarında oyun-



SAĞIYOR SIVAS ÇİMENTOSU'NUN ÜÇ ÖRNEĞİ...

Sivasta cer Atölyesi

Devlet Demiryollarının Cer Atölyesi Sivasın sanayi ve iş hayatına canlılık veren mühim bir tesistir. Bu muazzam işletme 1939 yılında faaliyete geçmiştir. Demiryolları idaresinin ihtiyacı olan yedek malzeme de bu atölyede imal edilmektedir. Hâlen Donatım ve Döküm gibi iki mühim faaliyet mevzuu var. İleride atölyenin, lokomotif ve vagon fabrikası olarak tevsiy mümkün görülmektedir. Atölyenin esas faaliyeti tamir üzerinedir. Devletçe hazırlanan projede, Eskişehir fabrikasının tamir ve yedek parça imali, Adapazarı'ndakinin vagon tamiri, Sivas fabrikasının da lokomotif ve vagon imalini üzerine alarak Türkiye Demiryolu sanayine tam ve mükemmel şekil vermek esası hâkimdir.

Atölyeye yeni ilâve edilen döküm fabrikası Balkanların en büyük tesisi. Bütün atölyede üç bine yakın işçi çalışmakta ve bunlara ayda 600 bin lira kadar ücret ödenmektedir. Bu, atölyenin önemini ve Sivasın inkişafı için aldığı rolü kolayca, izah eden bir ölçüdür.

Fabrika şehrin elektrik ihtiyacını da karşılamaktadır. Memur ve ustalar için istasyon caddesinde rahat loimanlar yaptırılmıştır.

lara davet eden şu şartı da duyulur:

Çekin Halay düzülün
Elâ gözler süzülün
Halaya gelmiyenin
Vurun boynu üzülsün

Sivas'ta otelcilik gelişiyor

Medeni şehir olmak yolunda bir hayli mesafe katetmiş olan Sivas bugün bu vasfına uygun otellere de kavuşmuştur. Şehri yer yer süsleyen büyük binalar arasında yeni ve temiz otellere rastlamak kabildir. Otelciliğin bir sanayi şubesi olduğu Sivas'ta kavranmış ve bu yolda geniş adımlar da atılmıştır. Anadolu'da Sivas kadar temiz, rahat otellere sahip villayeller çok azdır.

Bu iç açıcı durumun doğma sında belediyenin rolü çok büyük olmuştur. Bugün, gelip giden karşı Sivasın yüzünü daima aşırtan Belediye Otel ve Lokantası Sivas Belediyesinin

Sivas'ta Millî Eğitim hareketleri

Sivas'ta Millî Eğitim faaliyeti de çok geniş ölçüdedir. Halk kültürlü, zeki ve uyanıktır.

Bugün Sivası süsleyen ata yadigarları medreselerin, Çifte minarelerin (Darülhadis), Şifaiyelerin şahadet ettiği gibi, bu şehirde öteden beri canlı bir kültürlü hayatı yaşanmıştır. Ortaçağda 120.000 nüfuslu muazam Sivas şehrinin medreselerinde binlerce öğrencinin tahsil ettiği bilinmektedir. Osmanlı imparatorluğunun son zamanlarında ihmale uğrıyan Millî Eğitim işleri, Cumhuriyet devrinde tekrar lâyik olduğu önemi kazanmış, Sivas yine ön plana geçmiştir. Hâlen Sivas'ta geniş ve tam kadrolu yatılı bir Lise, yatılı bir Öğretmen okulu, bir bölge erkek sanat okulu, bir kız sanat okulu, bir ortaokul, bir akşam kız sanat okulu, bir erkek köy enstitüsü bulunmaktadır.

Sivas'ta merkezde 14, ilçe ve köylerde 439 olmak üzere 453 ilkokul vardır. Bu okullara devam eden öğrenci miktarı 36868 kadardır. Halbuki yapılan istatistiklere göre ilk tahsil çağında 94764 çocuk bulunmaktadır. Bu rakama göre devam nisbeti çok düşüktür.

Su ve meyve Bolluğu Şuşehri

(Başı 4 üncüde)

büs seferi de vardır. Kazada 12 yataklı sağlık merkezi ve Sitma savaş şubesi bulunuyor. Ebe, dahiliye mütebassısı var. Ova kısımlarında, sulak ve bataklık yerlerde hâlen sitma vakaları görüldüğü.

Suşehrinin elektriği vardır. Hidro-elektrik tesisat iki beygirlik türbin grubu ile takviye ediliyor. Tesisat ikmal ve ıslah ediliyor. Bu güzelkazyaya layık bir elektrik şebekesi kurmak, mevcudu ıslah etmek 250 bin lira ile temin ediliyor. Hâlen şehrin bir mahallesi elektrikten mahrumdur. İki nefis içme suyu var.

Sivas ve diğer yerlerle devamlı vasıta ile irtibatı olan Şuşehri çok hareket kazanmıştır. Haftada üç defa posta, her gün de dolmuş seferleri vardır.

Şehrin sineması, otel ve lokantalar, demircilik gibi sanatları vardır.

Şehrin 8 kilometre yakınında bir kaplıca bulunuyor. Siyatik gibi hastalıklar için kaplıcanın şifalı tesirleri var. İptidai şekilde bir misafirhanesi

eseridir. Her türlü konfor ve ıncapları karşılayan bu büyük eser ile Sivas şehri de, Belediye si de ne kadar iftihar etse yeridir.

Böyle bir eserin mevcudiyeti diğer otel sahiplerini de harekete getirmiş ve mevcut oteller yeni bir hamle yaparken bir kısım oteller de meydana çıkmıştır.

Mesela Cumhuriyet Otel'i de ni bir şekilde tādil edilmektedir. Diğer oteller arasında Örnekte, Yıldız, Palas Otelleri zikre şâyandır.

Sivas'ta otelciliğin hergün biraz daha ileri gittiğinde şüphe yoktur.

duğu önemi kazanmış, Sivas yine ön plana geçmiştir. Hâlen Sivas'ta geniş ve tam kadrolu yatılı bir Lise, yatılı bir Öğretmen okulu, bir bölge erkek sanat okulu, bir kız sanat okulu, bir ortaokul, bir akşam kız sanat okulu, bir erkek köy enstitüsü bulunmaktadır.

Sivasta mevcut Gazete ve Matbaalar

Bugün Sivas'ta gündelik olarak iki gazete çıkmakta olup biri Ülke, diğeri de Hakikat gazeteleridir. Ankara, İzmir ve Adana gazetelerinden sonra basının canlı olduğu yer Sivas'tır diyebiliriz. Her iki gazetede yakın zamanlara kadar büyük boyda her gün dört sayfa, bol resimli çıkmakta idi. Yalnız Ülke gazetesi son bir yıldan beri resmî ilân tahsislerinden dolayı tenkise uğramış bulunduğundan muvakkaten 2 sayfaya inmiştir. Ülke gazetesinin sahibi Kemal Kitapçı olup C. Halk Partisine mensuptur. Hakikat gazetesinin sahibi Sivas Milletvekillerinden Nâzım Ağaçkoğludur ki Demokrat Partiye mensuptur. Ülke gazetesi 8, Hakikat gazetesi de 4 yıldan beri çıkmaktadır. Gazetelerin sahibi aynı zamanda matbaalarının da sahibidir. Ayrıca burada İl matbaası adında özel idareye ait resmî bir matbaa daha vardır, olan kaplıca belediyesindir ve ıncara verilerek suretiyle işletilmektedir.

Canlı bir kaza: ZARA

Zara, Sivasın en mühim kazasıdır. Şehir oldukça büyük ve eskidir. Etrafı bağ bahçeliktir. Mühim bir hububat merkezidir. Hayvancılığı ve köklü bir sanat olan demirciliği vardır. Balı ile de şöhret yapmıştır. Zara, birkaç yıl evveline nazaran iktisaden hayli gerilemiştir. Halkın da başlıca derdini teşkil eden bu duruma sebeb buradaki askeri birliklerin başka yere nakledilmiş olmasıdır.

Zara şehir olarak da genişlemektedir. Belediye bütçesi 66 bin liradır. Su işi hal yoluna girmiştir. Belediye ve İller Bankası müştereken 326 bin lira sarfiyle Çiğelli suyunu şehre getirme işine başlamıştır. Fenni isale hattı kazısı yapıyor. Hat bu kış şehre varacak, iç bekebe de yazın düşenecek.

Şehrin elektrik ihtiyacı motorle temin ediliyor. 600 bin liralık bir hidroelektrik projesi var. Belediye borçlanacak, yarısını da fondan temin edecek.

Belediyenin beş evi var. Bunları zelzeleyi müteakip Kınlay yaptırmış, bilâhare belediye vermiştir. Şimdi bunlar belediye için birer gelir kaynağıdır.

Zaranın 138 köyü vardır. Merkezde 3 ilkö, bir orta okul, ayrıca yine merkezde 15 yataklı bir sağlık evi bulunuyor.

Başlıca mahsulleri buğday, arpa ve baldır. Peynir ve yağcılık yapılır, civar yerlere ihraç edilir. Dağ köylerinde arazi darlığından tarıya % 30 nisbetinde muhaceret vardır. Kazada 5—6 traktör, Kurbağalı da bir boğa istasyonu vardır. Zara çevresindeki dört nümuneye köyünün adedi bu yıl 11 e çıkarılmıştır.

Zarada

Demircilik:

Zara bir ziraat mıntakası olduğu için burada demircilik, her yerdekinden daha fazla gelişmiş ve köklü bir sanattir haline gelmiştir. Demircilerin 40—45 dükkânı ayrı bir çarşıları bulunuyor. Demirciler daha ziyade mıntakanın ziraat âletleri üzerinde çalışıyorlar. Araba tekerleğinden sapan ucuna kadar her türlü âlet imal ediyor ve tamiirini yapıyorlar. Bu civarda pulluk kullanılmadığı için bu âleti yapmıyorlar. Yegâne derterli, güçlükle kömür temin edebilmeleri ve teşkilâtı bir hale geleme-

meleridir. Ziraat Bankasının esnaf kredisinden istifade ediyorlar.

Zaraya çok faydası dokunan bu sanatın elinden tutmak, ona gelişme imkânları temin etmek, hem sanatın istikbalini; hem de Zaranın iktisadi hayatı bakımından çok isabetli olur.

Divriği Demir Madeni İşletmesi

Divriği demir madeni işletmesi 938 senesi Mayıs ayında Etibank tarafından işletilmeğe başlanmıştır.

Madenin hâlen sermayesi 7 milyon olup 4.200.000 TL. hâlen ödenmiştir.

Demir madeninde günde bin ilâ 1300 arasında işçi çalışmaktadır.

Bu yılın son aylarındaki vasatı işçi ücreti 322 kuruştur. Ayrıca 220 Kş. sosyal masraf yapılmaktadır ki ceman işçiyeye normal olarak 542 Kş. verilmektedir.

Yine madende 150 memur ve müstahdem vardır.

Madenin istihsaline gelince ilk işletmeğe başlanıldığı zaman yani 938 de 72.889 ton iken 948 de 185.434 ton, 949 da 209.648 ton, 950 de 220.847 ton.

951 de 220.010 tondur, 952 programı 300.000 ton olup 9 ay zarfında 268.000 ton istihsal yapılmıştır. 952 istihsalı 400.000 ton tahmin edilmektedir.

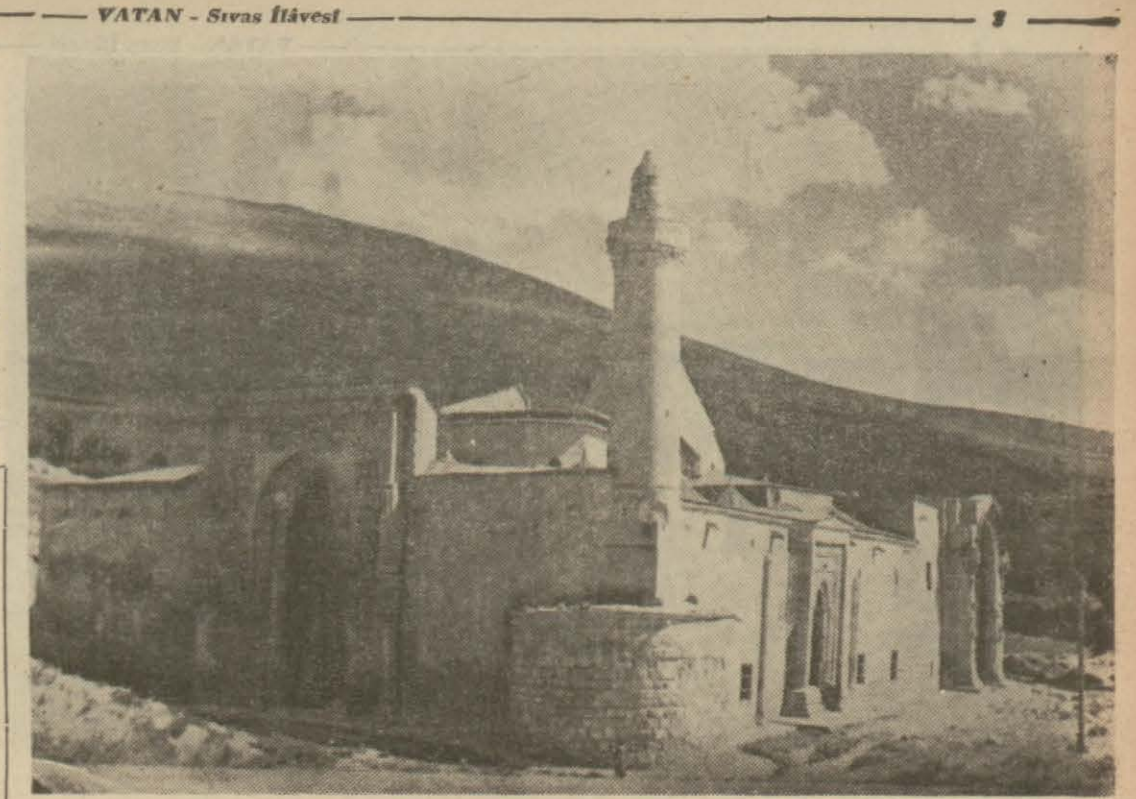
İstihsal edilen ham cevherin ihtiva ettiği demir miktarı yüzde 55 ten aşağı olmamak üzere yüzde 65 i geçmektedir.

Bu miktar demir tenörü itibarıyla iyi ve yüksek kalite nevindendir.

Amerikadaki yerli cevherle, bulamamaktadır. En yüksek kaliteli cevher bugün Brezilya'da temin edilmektedir ki cevherdeki demir miktarı yüzde 65 tir.

Divriğideki cevher vasatı olarak 28.000.000 ton olarak tahmin edilmektedir.

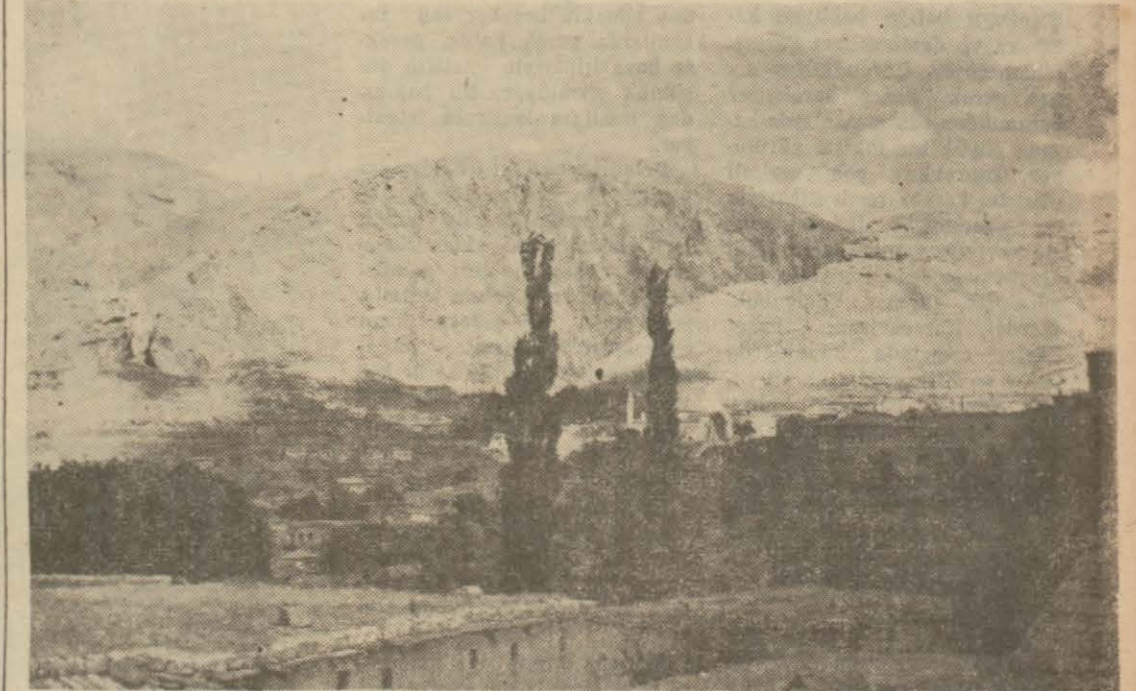
Ham cevherin tonunu Karabükte 13.5 TL. serbest piyasaya ise 18 TL. dan verilmektedir.



Divriğide Ulu Cami

Divriği kazası

Divriği küçük bir hamle ile inkişaf edebilir



Divriği de dam evler Cami ve Kale.

Yazan : Osman Kirişcioğlu

● ● ●

Rum Kayserilerinden birine ait olduğu tahmin edilmektedir.

Mengücek, Süleyman Şahın oğlu Ahmet Şah tarafından 1228 tarihinde inşa ettirilen Ulucami «Anadoluda dikkati çeken en mühim orta çağ âbidesi» dir. Ulucami zevk, âzamot, tezyinat ve yapıtındaki mimari sanatı ile eşine az tesadüf edilir bir sanat şaheseridir. Camiye bitişik olarak inşa edilmiş olan Şifane, o zamanın «medrese» ve «shastahanesi» vazifesini görmekteydi. Bu şifahanenin Ahmet Şahın zevcesi tarafından yapıldığı, kitabesinde okunmaktadır.

Gene Mengüceklerin yaptırdığı Divriği Kalesinin bir asır evveline kadar meskûn olduğu memleket ihtiyarları tarafından söylenmektedir. Bu kale ile Kesdoğan Kalesi 150—200 metre uçurumla birbirinden ayrılmış olup aralarından Çaltı Çayı ile demiryolu geçmektedir. Divriği Kalesinin en yüksek yerinde bulunan cami, gizlenme mağaraları, sarnıçlar, 200 metre aşağı inen taş merdivenler ve surlar eski ihtiyacını muhafaza etmekle beraber, harap bir vaziyette bulunmaktadır. Ayrıca kasaba için-

de 8 büyük türbe ile Ilımbat dağında Battal Gazinin babası Hüseyin Gazinin türbesi de mevcuttur.

Nüfus: Zamanla anfi şeklinde kalenin eteğine yayılmış olan şehrin nüfusu 50 binden aşağı olmadığı tahmin edilmektedir. Son nüfus sayımlarına göre kasaba merkez nüfusu:

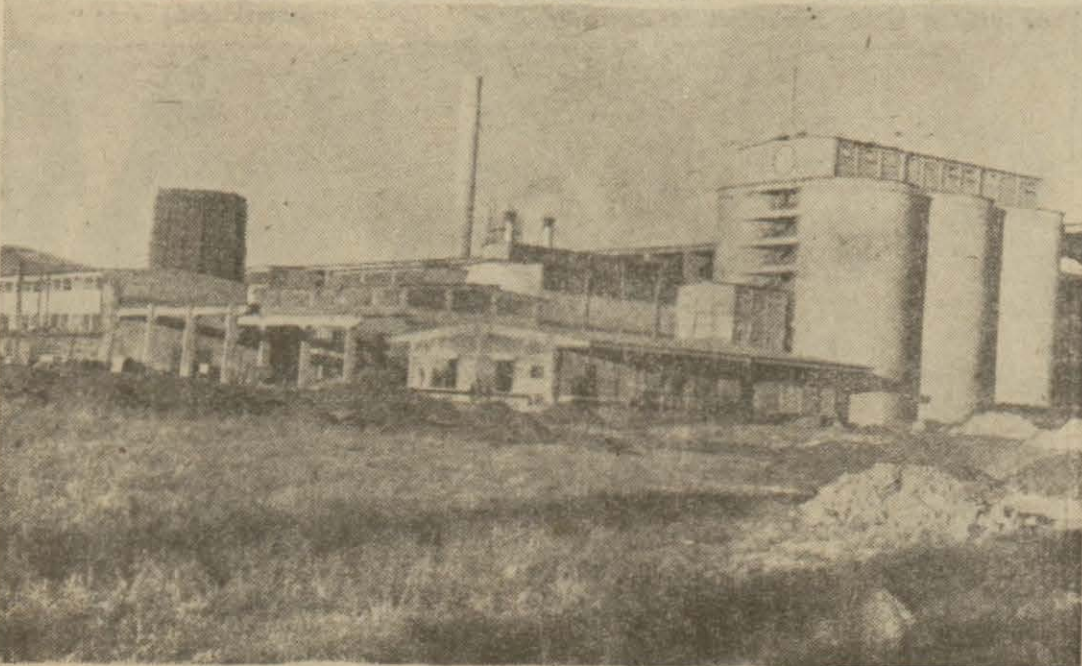
1940 sayımı	8101
1945	6804
1950	6271

kişidir. Rakamlardan görüldüğü üzere, kasabada bir güç olduğu tamamen hakikattir. Eskiden büyük bir şehir olan Divriği zamanla ticari ve ziral durumlarını kaybettikten dolayı, her sene nüfusu azalmakta çalışkan halkı ticaret için başka yerlere göç etmektedirler. «Divriğinin toplamı Bağdat'ta rastlanmıştır.» Cümlesi bir atasözü haline gelmiştir.

Meshurları:

Divriği, Evliya Çelebinin de dediği gibi: «Büyük adamı çok» bir kasabamızdır. Melek İbrahim Paşa, Hafız Paşa, Topal Osman Paşa, Köse Mustafa Paşa, Kozoglu Osman Paşa, Nuri Demirağ, Naci Demirağ, Refik Koralan, Tahir Nadi, Saif Kozoglu, Ziya Şakir, Ramiz Gübke Divriğinin yetiştirdiği meshurlardır.

Divriği halkı an'ane, itikat ve ahlâk prensiplerine, millî (Devamı 8 incide)



Sivas Çimento Fabrikasından bir görünüş.



'Zara Çarşısı



Sarkışlada bir sokak

Mühim bir kaza: Sarkışla

Doğuyu batıya bağlayan kara ve demiryolları Sarkışladan geçer. Gerek nüfus artışı, gerek ticari hareketler bakımından son zamanlarda kazada büyük bir inkişaf görülmüyor. Toprakları çok verimli olan bu kasaba tarih itibarıyla de ehemmiyet taşımaktadır. Bu çevrede yapılan arkeolojik araştırmalarda Çayırşehir, Kızılcağız, İhsanlı, Yeniçubuk, Hardal, Karacaviran, Çanakçı köyleri civarında büyüklerde bakır ve Hittit çağlarına ait çanak çömlek parçaları bulunmuş, Kengen, Sofular, Sızır, Dendil, Alakılıse, Hardal, Ağcakışla köylerinde ise Roma-Bizans devirlerine ait Kale, Örenyeri, Çepnide Selçuklara ait kiliseden çevrilme bir cami ve muhtelif yerlerde mağaralar tesbit edilmiştir.

Sarkışlanın 136 köyü var. İkisi merkezde, 42 köylerde olmak üzere 44 ilkokul bulunuyor. Halkın yardımıyla merkezde bir ortaokul yapılıyor. Hükümet 10 bin lira yardım yaptı, okulun gelecek yıl bitirilmesine çalışılıyor.

Sarkışla umumiyetle hububat ziraatı ile geçimini temin etmektedir. Bunun yanında hayvancılık ta esaslı bir geçim mevzuu olarak yer alıyor. Hayvancılıkta ihracat durumu, bu havalide iyi yarış atları yetişir. Yüncülük ve kılım dokumacılığı ileri gitmiştir. Sarkışla killemeilliği bir şöret yap-

Su ve meyve bolluğu Suşehri

Zaradan çıkıp Erzincan istikametinde giderken hem arazi, hem iklim değişir. Suşehri, Karabayır sirtlarını aşkıktan sonra bambaşka bir çehre, yeşillikler içinde bir meyva ve ziraat memleketi olarak karşınıza çıkar. Ortaçağda Bulahı adını taşıyan kasaba şimdiki şehrin iki Km. uzağında Çayırbaşı denilen yerde kurulmuştu. Büyük bir zلزlede Bulahının harap olmasından sonra Suşehri, Andırıyas adı ile şimdiki yerinde kurulmuştur. Daha sonra Endires ismini alan kasaba 1860 yılında ilçe merkezi olmuş, 1906 yılında da Suşehri adını almıştır. Suları bol olduğu için Suşehri denmiştir. Burada esas meyvacılık olmakla beraber, sulanan yerlerde ziraat ve iyi verim var.

Yağış bekmeden her zaman mahsul idrâk edebilen mesut bir yer Suşehridir. Bu yıl mahsul az olmasına rağmen taneler dolgun olmuş ve bir yıl evveline nazaran fark his-

sedilmemiş. Ofis burada günde 40 ton kadar hububat mübayaası yapmaktadır. Ayrıca Erzincan Refahiye kazasına bağlı köyler mahsullerini burada satıyor. Kazada iki traktör var. Geniş arazi olmadığı için lüzum görülmüyor. Daha ziyade pulluk kullanılıyor.

Meyvacılık, küçük küçük bahçelerde yapılıyor. Elma, armut, kayısı, dut bol miktarda yetişiyor. Civar yerlere mühimce ihracat yapılıyor.

Suşehrinin 160 köyü var. Bunların ancak 45 şinde okul bulunuyor. Okulu olmayan bazı köyler okulu civar köylerden istifade ediyorlar. Geçen yıl kazada ortaokul da açılmıştır.

Suşehrinde her işte verim olduğu için iş dolayısıyla muhaceret yoktur. Ağvanis nahiyesinden, yezmek maksadıyla birçok kimseler İstanbul ve büyük merkezlere gider. Bu nahiye den İstanbul'a kadar otomobilleri (Devamı 10 üncüde)



Hafik Belediyesi

lu gibi fevkalâde sebepler dolayısıyla bu sene yirmi köy tecele tâbi tutulmuştur. Ekim ayında Sarkışlada beş kredi kooperatifi faaliyete girmiştir.

Sarkışlanın geçim kaynakları arpa, buğday, hayvancılık, meyva ve sebze dir. Arıcılıkta da inkişaf başlamıştır. Bankanın tüccardan 30, esnaftan 50 kadar müşterisi vardır. Tasarruf hesapları tevgik ediliyor, mevduat artıyor.

Geliştirilmesi lâzım gelen bir kaza: HAFİK

Hafik 2336 nüfuslu bir kazadır. Kasabasının suyu yeni getirilmiştir. Bahçecik mevkiinden suyun tesli ve şebekesi 219 bin liraya mal olmuştur. Hâlen elektrik yoktur. İlk etüdler yapılmış, İller Bankasından yardım teminine çalışılıyor.

Hafik'in 145 köyü ve üç nahiyesi vardır. Köylerin 37 şinde okul vardır. Ortaokul hâlen yoktur. Köy yolları ve suları mevzuunda esaslı faaliyet görülmüyor. Bu işler için 1.5 milyon liraya yakın para sarfedilmektedir.

Kazada, Tarım Bakanlığınca bir inekhane yaptırılmaktadır.

Hafik Ziraat Bankası

Hafik doksan küsur senelik bir kazadır. Başlıca geçim buğday ve arpadandır. Simal bölgesinde hayvancılık vardır. Kazaya 10 traktör girmiştir. Makineli ziraat inkişaf halindedir. Kiş erkenden başından mahsulü çabuk kaldırmak için vilâyetin bir harman makinesi buraya gönderilmiştir.

Tohumluk için yapılan ikrazlarla beraber plâsmanlar

bir buçuk milyon lirayı bulmuştur. Ofis mübayaası yaptığı için köylü borcunu muntazam surette ödüyor. İki kooperatif yeniden faaliyete geçmiştir. Ziraat plâsman bunlar vasıtasıyla 800 bin lira derecesinde genişliyecektir.

Banka çift hayvanlarını borçla satmak için bir çığır açmıştır. Mütavassıtların Karstan aldıkları hayvanları yüzde yüz kârla satmasını banka önlemiş çalışıyor. Kazada Ziraat Vekâleti tarafından yeni bir inekhane açılması, hayvancılık sahasında inkişaf yaratacağıdır. Bu mevduat yavaş bir surette inkişaf ediyor. Faizin haram diye telâkki edilmesinin bu hususta tesiri vardır.

İkinci defa basılan yurt ilâvelerimiz

İzmir, Bursa, Antalya ve Hatay illerine ait ikinci başlı ilâvelerimiz tamamlanmıştır. Diğer nüshalar da peyderpey basılmaktadır.



«Vatan» ekibi Ge meriklilerle bir arada.

Sivastaki Bankalar

Sivas mühim bir bankacılık merkezidir. Burada Ziraat, Emlâk ve Kredi, İş ve Osmanlı bankalarının şubeleri vardır.

Ziraat Bankası

Ziraat Bankası, bu sene iki buçuk milyon liralık ziraat plâsmanları yapıyor ki geçen seneden yüzde kırk fazladır. Bunun bir kat daha artırılması için müracaatta bulunulmuştur. Bankanın tecrübelerine göre Sivas köylüsünü borcuna gayet sadıktır. Geçen sene ve bu sene tahsilât yüzde yüze yakındır.

Banka, şimdiki kadar ikraz muamelelerini doğrudan doğruya yapıyordu. Köylünün işinden kalmaması için jeep ile ve iptidadan köy tayini suretiyle köylere memur gönderiliyor, para dağıtma ve tahsil işleri mahallinde yapılıyor. Bu sene Kayadibi, Devlet Üretme çiftliğinin bulunduğu Ulaşlı ve Bedirli üç kooperatif açılıyor. Bunlarla meşgul olacak elemanlar Kayseride staj gör-

müş, gelmiştir.

Ziraat Bankası vasıtasıyla şimdiki kadar Sivas merkez kazasına altmış kadar traktör ve takımları girmiştir.

Mevduat geçen seneden yüzde elli fazladır. Sivas Ziraat Bankası, gerek mevduat ve gerek ticaret faaliyeti bakımından Sivastaki bankalar arasında ileri bir yer işgal ediyor.

Emlâk ve Kredi

Emlâk ve Kredi Bankası 1948 de ajanlık şeklinde Sivasta muameleye başlamış, 10 Eylül 1951 de doğrudan doğruya şube açmıştır. Banka, mevcut bina üzerine ipotek mukabili ikrazlarda bulunmak veya inşaat için borç vermek suretiyle çalışıyor. Sivasta inkişaf geliyor. Erzurum, Erzincan, Tokat ve mülahakatına ait işlere de Sivas şubesi baktıyor.

İş Bankası

3 Ağustos 1931 de açılmıştır. Devamlı bir inkişaf halindedir. Piyasa üzerinde mühim bir rol oynuyor. Sivas tüccar

ve esnafı çok ihtiyatlıdır ve imzasına sadıktır. 21 senelik varlığı esnasında Sivas İş Bankasının dâvalı, protestolu bir alacağı olmamıştır. Plâsmanlar son senelerde yüzde iki yüz, mevduat yüzde üç yüz artmıştır. Kredi müesseselerinin çoğalması, Sivasın ihracat ve ithalat sahasındaki rolünü genişletmesine ve kendini büyük piyasalara tanıtmasına âmîl olmuştur.

Osmanlı Bankası

Sivas Osmanlı Bankası, elli dokuz senedenberi faaliyete devam etmiştir. Banka, Sivas piyasasını daima sağlam ve kuvvetli bulmuştur. Burasını taahhüdünü tutmakta çok titiz ve dürüst bir muhit diye tanıyor.



Sivastaki köylü kadın

Sivas, göçmen meselesini hallediyor

1950 - 1952 yıllarında Bulgaristan'dan gelen göçmenlerden Sivas çevresine 442 göçmen ailesi iskân edilmiştir. Merkez ilçede 56, Yıldızeli 54, Zara 14, Hafik 138, Sarkışla 114, Kangal 15, Divriği 28 ve Gürün ilçesinde 23 aile göçmen vardır.

1951 yılı sonbaharından bugüne kadar 320 ailenin evleri yapılarak sahiplerine teslim edilmiştir. Geri kalan 122 evin inşasına devam edilmektedir. Ekim ayı ortalarına doğru ikmal edilip sahiplerine teslim edilecektir.

Bu göçmenlerin 1951 yılında arazileri verilmiş ve ekimleri temin edilmiş ve bu sene mahsulünden istifade etmişlerdir.

Ziraat Bankasından açılan kredi ile köşüm hayvanları ve ziraat araçları temin edilmiş, müstahsil duruma geçmişlerdir.

Bunlardan başka 42 aile gezginci Türkmen aşireti Suşehri ilçesine iskân edilerek toprakları verilmiş ve evlerinin inşasına başlanmıştır.

İl merkezinde Belediyenin ve Nümune Hastahanesinin birer hasta nakliye otomobili vardır. Bunlarla merkez ihtiyacı ve ilçelerden alınan talepler karşılanmaktadır.

İlde buluşıcı hastalık vukuatı azdır. Koruyucu tababete personel ve maddî imkânlar nisbetinde verilen ehemmiyet sayesinde hastalıkların yayılmasına gayri müsâit zemin hazırlanmaktadır.

Sivas'ta sağlık çalışmaları

Sivas merkezinde (Nümune Hastahanesinde 220, Cild ve Zührevi Hastahanesinde 25 olmak üzere) hâlen 245 hasta yatıyor. Önümüzdeki yıl yeni yapılan 250 yataklı Nümune Hastahanesiyle 50 yataklı Devlet Demiryolları Hastahanesi faaliyete geçecektir. Eski, yani şimdiki Nümune Hastahanesinin 150 yataklı Verem Hastahanesi haline getirilmesi mukarredir. Cild ve Zührevi Hastahanesiyle birlikte yatak adedi (475) e baliğ olacaktır ki, ihtiyaç oldukça karşılanabilecektir.

Divriği ve Suşehri ilçelerinde yapılan sağlık merkezleri faaliyete geçmiştir. Zara, İmranlı ilçelerinde yapılan sağlık merkezlerinin de çalışmaya başlaması için personel ve malzeme noksanları ikmal edilmektedir.

Gerçek kalan ilçelerin hepsinin ihtiyacı bulunmakla beraber merkeze uzaklıkları ve kışın yollarının kapanmasından Gürün ve Koyulhisara sağlık merkezinin daha evvel temini uygundur.

Şimdilik sağlık merkezi bulunmayan 6 ilçeden (Kangal ve Sarkışla) birer muayene ve tedavi evi, (Gürün, Koyulhisar, Yıldızeli ve Hafik) de özel idareye ait birer dispanser faaliyettedir.

Sivas'tan isimler

Sivas Valisi Necati İler,

C. Savaşçı A. Hamdi Yılmaz

Emniyet Müdürü Halûsî Çetkin

Serferberlik Müdürü Falk Ertekin

Nüfus Müdürü Edip Turhan

Özel İdare Müdürü Avni Tilmuroğlu

Defterdar Remzi Kayaalp

Millî Eğitim Md. Cemil Yener,

Bayındırlık Müdürü Lütüf Arıgil

Ziraat Müdür Vekili Yaşar Zender

Veteriner Müdürü Turan Söylemezolu

Orman Fidanlık Md. Ömer Büke

Orman Bölge Şefi Yaşar Avcı

Ayır Deposu Müdürü Nihat Urgan

Sağlık Müdürü Dr. Şinasi Moran

Hükümet Tabibi Nizamettin Erbakan

Hükümet Tabibi Sabahattin Tezcür

Nümune Hastanesi Bş. H. Hakki Derman

Toprak ve İskân Müdürü Ali Rıza Gökten

Vakıflar Müdürü Tefvik Pökü

İl Müftüsü V. İbrahim Arıkan

Bölge Çalışma Müdürü Abdullah Atal

Tapu Sicil Muhafızı Lütfi Uğur

Belediye Başkanı Rahmi Günay

P.T.T. Bölge Başmd. Halil Arıkan

Ticaret ve Sanayi Odası Bş.

Rahmi Çelteklî

Tekel Başmüdürlü İbrahim Dikmen

Demokrat Parti başkanı Hüseyin Çitil

C.H.P. Başkanı Nüzhet Çubukcu

Millet Partisi Bşk. Salâhattin Canbay

Ziraat Bankası Müdürü Kâzım Oskay

İş Bankası Müdürü Halil Sulunoğlu

Emlâk Kredi Bankası Md. Şevki Tunçer

Osmanlı Bankası Müdürü Naci Birmen

Beden Terbiyesi Bölge Md. Vahit Erhan

Kaymakamlar:

Hafik kaymakam vekili Cezmi Sirel (İl Maliyet emuru)

Divriği kaymakamı Fikret Aslan

Gürün kaymakamı Falk Yücel

Suşehri Kaymakamı Yusuf Yakupoğlu

Zara Kaymakamı Arif Yüksel

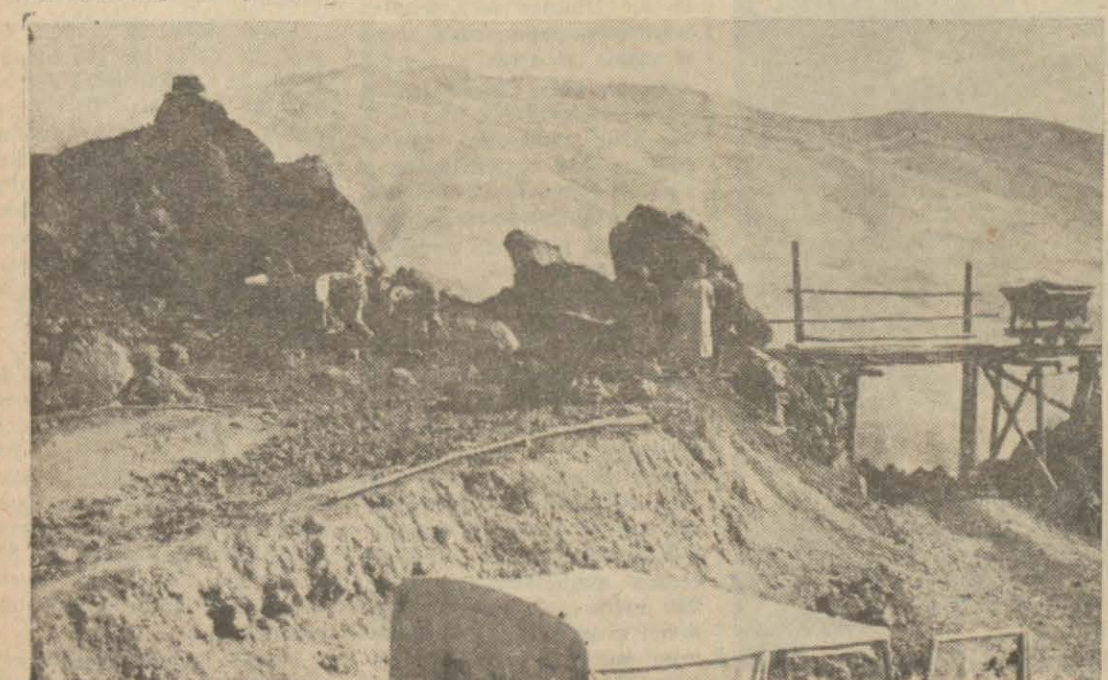
İmranlı Kaymakam vekili Hilmi Selvi İlçe Jandarma komutanı)

Kangal Kaymakamı Nurî Altınok

Yıldızeli Kaymakamı Şükrü Tuncel

Koyulhisar Kaymakam vekili Recep Uz (İlçe Jandarma Ko.)

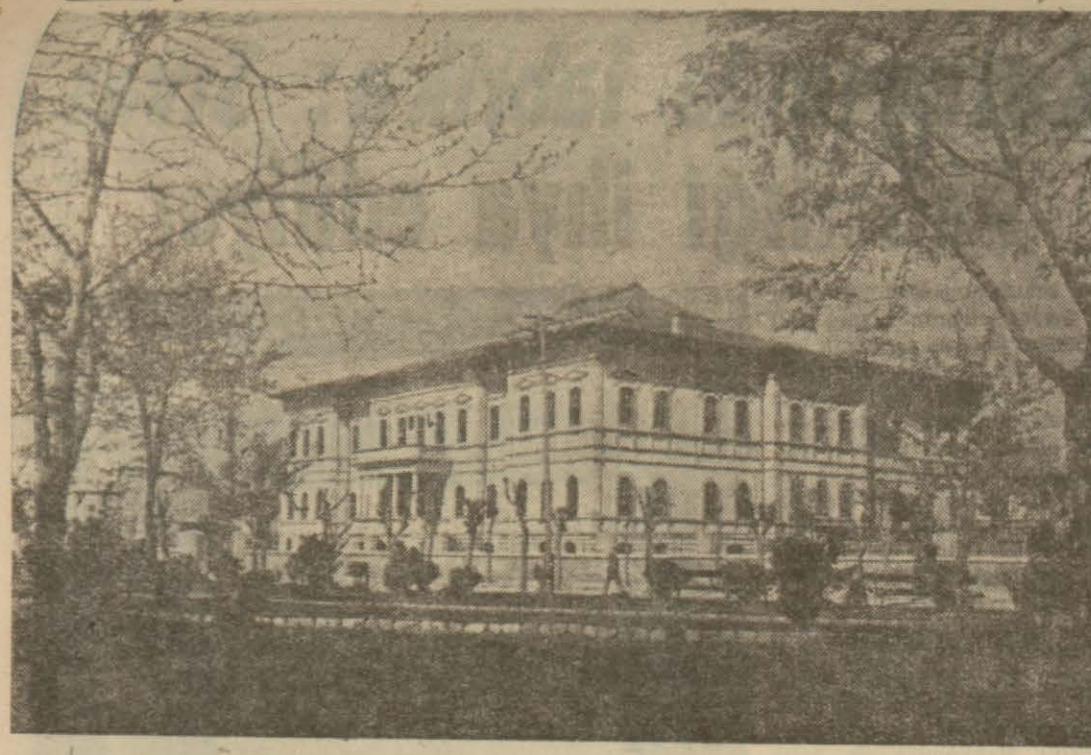
Sarkışla Kaymakamı Salâhattin Aydemir



Divriği demir madenlerinde faaliyet.



Yerli kıyafetle genç kızlar



Sivasın tarihî Lisesi, (4 Eylül 1919 da Sivas Kongresi bu binada toplanmıştır.)

Gemerek ile Yeniçubuk arasında kaza yarışı var

Sivas giderken yol üzerinde tipik bir nahiye var. Burası Şarkışla kazasına bağlı, es ki adıyla Gemerek, yeni adıyla Yeniçubuk nahiyesidir. Aynı ayrı bu isimleri taşıyan yerler birbirinden 4-5 kilometre uzaklıktadır. Gemerek yakında kaza merkezi olacak. Fakat ortada bir mesele var: Kaza merkezi eski Gemerek mi, yoksa Yeniçubuk mu olsun? İşte her iki semtin sakinleri kaza merkezini kendi taraflarına çekmek ve daha ağır basmak için bütün meziyet ve hususiyetlerini ortaya döküyor, kaza merkezi olmaya çalışıyorlar.

Yeniçubuk, demiryolu üzerinde bulunuyor. 1936 yılında Bulgaristan'dan gelen göçmenler buraya yerleştirilmiş ve 452 göçmen evi yapılmış. Böylece o zaman bir göçmen köyü olarak kurulan Yeniçubuk, bugüne kadar gelişmiş ve büyük bir yer olmuştur. Hâlen 53 göçmen evi daha yapılıyor. Son gelen göçmenlerden bir parti daha buraya yerleştiriliyor. Hükümet her ev için 300 lira yardım yapıyor ve evleri göçmenler kendileri inşa ediyor.

İki bin nüfuslu bir yer olan Yeniçubukta halk geçimini tohumat ziraatı ile temin ediyor. Bundan başka sayılı bir meşga leleri yok. Kendi ihtiyaçları için bir miktar da hayvan besliyorlar.

Bir ilk okul var. Civar dağlarda bol miktarda linyit çıkıyor. Halk, yakacak ihtiyacını bu kömür ile karşılamaya almış durumda. Ayrıca Erzurum ve Erzinçana da ihraç ediliyor. Tezek yavaş yavaş terk ediliyor.

Birkaç yıl evveline kadar sıtma vardı. Su işi halledilmediğinden sıtma da kalmadı.

Yeniçubukta iyi pancar yetiştiriliyor. Ancak, fabrikalara uzak bulunduğu ve diğer yerlerde ihtiyaçtan fazla pancar ziraatı yapıldığı için burada ekime müsaade edilmiyor. Gemerek:

Kaza merkezi olmak için namzetliğin ileri süren diğer yer de şimdiki nahiye merkezi olan Gemerek'tir. 3700 nüfuslu olan Gemerek, çok eski bir maziye sahip bulunuyor. Vaktiyle burada Ermeniler de oturmuş. Şimdi bile 50-60 kadar Ermeni var. Eskiden çok münur ve büyük bir yer idi. Fakat bugün

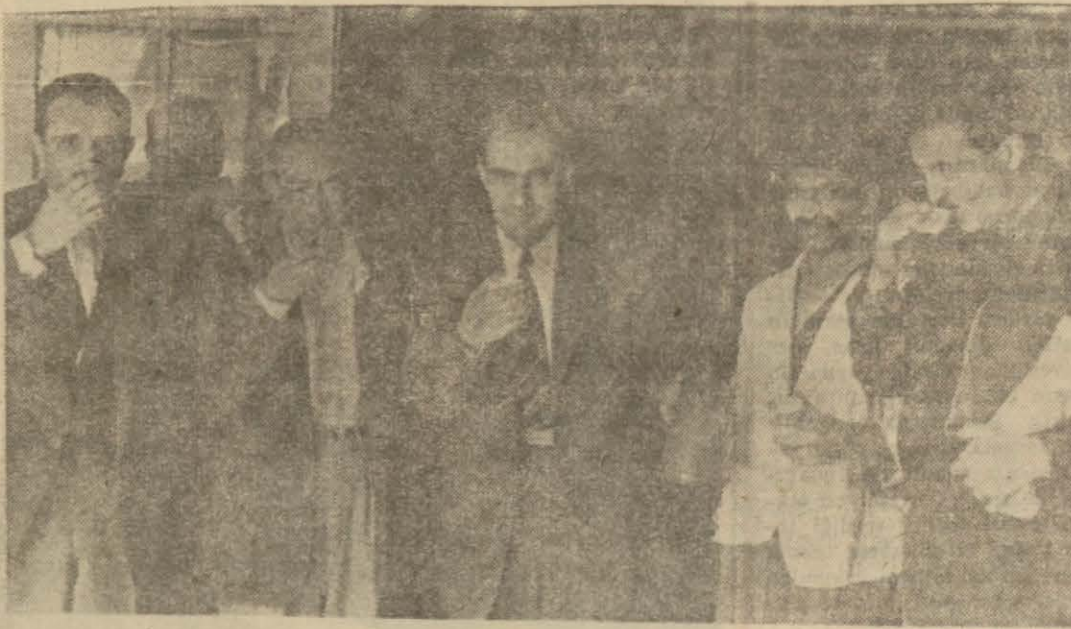
çok fakir ve bir harabe halindedir. Nahiye hâlen belediye teşkilatı var. 40 bin lira bütçe ile esaslı işler görmek imkânı bulunamıyor. Elektrik hâlen yok. İçme suyu için de proje hazırlanmış, ihale edilmek üzere.

Gemerek'in 25 köyü var. Bunların 17 sinde ilk okul bulunuyor. Bu köylerden şimdiye kadar birçok münevver yetişmiştir.

Ziraatin gelişmesi için sulama ehemmiyet verilmesi lâzım. Şimdilik ova kısmından geçen Gemerek Çayından iptidai şekilde sulama yapılıyor. Kızılırmak kenarındaki köyler son zamanlarda meyvacılığa ehemmiyet vermiştir. Bağ ve meyva bahçeleri gün geçtikçe gelişiyor. Belediye 5 bin fidanlık bir kavaklık tesis etmiş. Buraya bu yıl 5 bin fidan daha ilâve ediliyor.

Gemerek ve Yeniçubuk arasında kaza merkezi olmak yarışı, en hızlı safhasındadır. Bakalım bu yarış kim kazanacak?

Sivas işi kahve



Sivas işi kahvenin şöhreti pek yayılmıştır. Sivas işi kahve tamamen Sivas mahsus bir hususiyettir. Umumiyetle bu bölgede kahve, bildiğimizden farklı olarak, Sivas usulüncü hazırlanmış olarak satılır ve içilir. Evet satılır, çünkü Sivasta çarşı pazarda elinde fincan ve kahve güğümle Sivas işi kahve satan esnafa her zaman tesadüf edilir. Bunlar simit satır gibi dolaşır ve kahve satırlar. Sivas işi kahve şöyle hazırlanıyor: Acı bir hale gelecek kadar kahve kavruluyor. Bir müddet durultmaya bırakılan kahvenin durulan kısmı alınıp bir kere daha kavratılıyor. Acı ve koyu bir şey meydana geliyor. Bu siyah kahve hüllâsası güğümlere konup çarşıda satılıyor. Bu kahve şekersiz içiliyor

Sivas ve Aşık Veysel

Sivastan söz açılmaya görsün, aklıma derhal Aşık Veysel gelir.

Aşık Veysel, Sivasın Şarkışla kazasının Sivrialan köyünden bir amâ kişidir. Yedi yaşında geçirdiği bir, çiçek hastalığından sonra gözlerini kaybetmiş ve çok sonraları, şahsiyetini yapan dut dalyıyla —o sazınâ böyle der— hayatının bu en acı hâdisesini şöyle anlatmış tir:

«Geç yaşında felek vurdu başıma,
Aldurdım elimden iki gözümü.
Yeni değmiş idim yedi yaşına,
Kaybettim baharımı, yazımı.
Bağlandım köşede kaldım bir zaman,
Nice kimselere dedim e'faman;
On, onbeş yaşına girince hem man
Yavaş, yavaş düzen ettim sazımı.»

Koca Aşık, bu yaştan sonra sazına öylesine bağlanmış, o ve sazı öyle ayrılmaz bir hale gelmişlerdir ki, dil bunu tarif edemez. Onun «Sazıma» adlı şiirinden



Sivasta şehrin merkezinde bir gazino bahçesi.

birkaç kıt'ayı okursanız, belki...

«Ben gidersem, sazım sen kal dünyada,
Gizli sırlarımı aşıkâr etme.
Lâf olsun dillerim, söyleme yâda,
Garip bülbül gibi âhûzar et-me.

Gizli dertlerimi sana anlat-tım,
Çatıştım, sesimi sesine kat-tım,
Bebe gibi kollarımda yaylat-tım,
Hayali hatır et, beni unut-ma.»

Aşık Veyselden bir iki satırıla bahsedilmez. Ahmet Kutsi Tecerin «Tanıdığım insanların en sevimli, en zarif olanlarından birisi diye bahsettiği Veysel, bir köy çocuğu olmasına rağmen; her hali, her sürü, her hareketiyle dikkati daima üzerine çeken bir olgun şahsiyet sahibidir.

Sivaslılar onunla ne kadar övünseler azdır derim. O kendi deyişle:

«Bir ulu ağaçtan bir yaprak düşse,
O anda acısın duyar, iniler.
Katılsa acıya, sakince geçse,
Esen rüzgârlara uyar, iniler.»

Hassas bir yüreği vardır onun. Sivas deyince, hep seni düşünürüm canım Veysel! Bu taraflara ne zaman geleceksin?

Divriği kazası

(Başı 3 üncüde)
şuîr ve mukaddesatına çok bağlıdır. Türklerin eski dini Şamanizmden birçok inançlar, hâla yaşamakta, lehçesi Azari di li tesiri altında. Kasabanın işi samimi Müslüman ve köylünün % 90 ı, Alevî'dir.

Gelişmesi:
1937 de Nuri Demirağın yaptığı ve bütün mefruşatıyla Mülî Eğitim Bakanlığınca devrettiği orta okulun açılışı ile trenin gelişi, me'sut bir yıl olmuş, rahmetli A. Naci Demirağ içme suyunu 24,5 kilometre uzaktan fennî tesisatla şehre getirtmiştir. Nuri ve Naci Demirağın menleketlerine karşı gös terdikleri yakın alakâ, gerek hemşerilerinin ve gerek, Türk aydınlarının kalpten takdireyle karşılanmış. Senelerden beri elektrik enerjisinden mahrum olan kasaba Çaltı Çayı üzerinde aralık aralık enerjیه kavuşacaktır. Geçen sene açılan sağlık merkezi bir operatör, bir doktorla şimdilik mesai yapmaktadır. Naci Bey suyu 500 bin liraya ihale edilmiş, çeşme adedi 8 den 65 e çıkarılacaktır. İstanbula 7000 e yakın Divriğilli «Divriği Kültür Cemiyeti» ismiyle bir cemiyet teşkil etmişlerdir.

İhtiyaçları:
Divriğinin kalkınması için küçük bir hamle kâfi gelecektir. Bu da fabrika ve zenginlerin müşterek çalışması ile mümkün olacaktır. Hükümetin pancar ekildiği takdirde satın alması ve şeker fabrikası yoluna gidilmesi, bir kağıt fabrikası için teşebbüs edilmesi, tuğla ve kiremit fabrikası, çimento fabrikaları kurulması için toprak ve arazi elverişli bir durumda bulunmaktadır. Nuri Demirağın teşebbüs ettiği tazyare fabrikası da kurulduğu takdirde, hazırlanmış olan imar planı ile kasaba eski münur halini alabilecektir.

Arazi sulama tesisi ve Malatya gosesi hâlâ yapılmaya başlanamamıştır. Kasaba eski artı cılığ ve ipek böcekçiliğini ihya etmek için de teşebbüs edilmesinin zamanı gelmiştir. Osman Kirişioğlu

Sivas'ın coğrafi durumu

Sivas, Kayseri, Yozgat, Tokat, Ordu, Giresun, Erzinçan, Malatya, Maraş illeri arasında bulunmaktadır. Yüz ölçüsü 26881 km. kare, nüfusu 540412 dir. 8 - 10 merdiven ve 43 - 45 paralel dereceleri arasında, iklimi soğuk, fakat havası çok sağlamdır. Yazın en sıcak ay vasatısı 20 derece, kışın en soğuk ay ortalaması -5 derecedir. Kışın bazı günlerinde -30 dereceyi aştığı görülür.

Sivas şehrinin denizden yüksekliği 1200 metredir. İl çevresinde rakım 800 - 3300 metre arasında değişir. Sivas toprakları çok arızalıdır. Çamlıbel, Yıldız dağı, Akdağ, Çimen dağı, Köse dağı, Kızıldağ, Koz dağı, Karabel, Sarıçeprek dağları meşhurdur. Daha küçük ölçüde, şehir yakınlarında Merakım, Yoğunyokuş, Kardağlar Ulaş bucağında Tecer, Tokluca, Kayadibi bucağında Kocaman, Karaduuz, Karacayır bucağında Büyükmerekim, Celtek, Çavuş dağları göze çarpar. Kuzey taraftaki dağlar haric, bu saydığımız dağların çoğu çıplak, ağaçsızdır.

3 - 4 yüz yıl evveline gelinceye kadar Sivas şehrinin yakınına yetişen geniş orman sahalarının mevcudiyeti bilinmemektedir. Tahribat ve bakımsızlık zamanla bu ormanları a cınacak şekilde azaltmıştır. Bugün ancak kuzeyde Koyulhisar

dağdır ve Karacım ormanları iyi bir şekilde varlıklarını muhafaza edebilmişlerdir. Bundan başka Zarada Karataş ve Üstükürdu, Hafikte Kızılçavran, Şuşehrinde Kızıldağ, Yıldızdağ, Ağmu ve Balamur ormanları sayılabilir. Hafik, Zarat, Şuşehir, Koyulhisar ormanları Sarı Çam ve kayın; Yıldız eli ormanları ise meşe ve sarı çamdan meydana gelmiştir.

Sivil ilinde akar sular boldur. Kızılırmak, il dahilinden çıkarak, batı istikametinde akarak şehrin güneyinden ve birkaç km. uzakından geçer. Çaltı su ile Kelkit müstesna, diğer suların çoğu Kızılırmak havzasına dökülürler. Şehrin içinden Mısmıl ve Murdar ırmakları Pünzürük deresi akmaktadır. Bunlar şehrin pisliğini taşıyor ve şehirde Kızılırmak arasındaki toprakları sularlar. Şehirde Kepene, Behrampaza, Mıhrivefa ve Üzüle menba suları kullanılır ve içilir. Bilhassa Kepenek suyunun içimi gayet hafif ve lezzetlidir. Sivasta soğuk ve sıcak maden suları (kaplıcalar) da boldur. Sıra gelince bunlardan genişçe bahsedebiliriz.

Sivas ilinde büyük, mühim göller yoktur. Hafik ilçesine 3 km. uzakta, 15 km. kare büyüklükte, suyu tuzlu Koçhisar gölü; yine bu civarda 4 km. kare Lota gölü; Zarat ile Hafik arasında 2 km. kare Tedürge gölü bulunmaktadır. Bunlardan başka suyu tuzlu, tuzsuz ufak tefek birçok göller vardır.

Sivas ilinde oldukça mühim maden damarları da mevcuttur. Demir, bakır, linyit, maden kömürü boldur. Simlikurşun, gümüş, amyan, krom madenlerine de tesadüf edilmiştir. Köse dağında Simlikurşun, Gölük köyü mevkiinde linyit, İmraniye yakınlarında demir, Zaratın Aden köyü civarında gümüş, İpsile köylerinde linyit, Kozlu köyü civarında bakır, şehrin yakınlarında karadağlar ve Şehristan mevkiilerinde linyit madenleri boldur. Hâlen Divriğideki demir madenleri Etibank tarafından işletilmektedir.

Sivas ilinde tuz istihsali de oldukça mühimdir. Tekel idaresi tarafından işletilmekte olan yerlerden, Sivasta Fadıum, 1700 ton, Bingöl 600 ton, Hafikte Tuzhisar 900 ton, Zarada Çakır 3900 ton, Cedit 2500 ton, Hargün 2000 ton, Hama 1000 ton, İmraniye Göreres 250 ton, Şarkışla Piliç işletmesinde 500 ton tuz elde edilmektedir. Bu 9 işletmeden istihsal edilen 12450 ton tuzun az bir miktarı il dahilinde sarfedilir, mühim kısmı komşu illere satılır.

Bu içtimai kaynaşma, her cihette başarılı bir içtimai tecrübedir. Bu sayede zümre ve sınıf duygusu tamamen silinmiş oluyor, işçilerin insanlık haysiyeti korunuyor. Herkes buraya gitmemekle beraber, isterse, klüp azalığının tabii şartlarına uyar, gidebileceğini bilmesi de kâfidir. Bu sayede bilgi ve terbiye seviyesi silinmiş olanlar, klüpte kendilerinden fazla tahsil imkânları bulanlara kaynaşıyorlar. Müsait olmayan ve mevcut hallerle klüp muhitine uymadıklarını hissedenler de, kendi kendilerini ıslah etmek ve muhitine uygun bir hale gelmek meylini duyuyorlar.

Ekiğimiz, içtimai ahenk ifadesi eden bu muhitte çok hoş bir saat geçirmiştir. Burada cidden içtimai müsavat hüküm sürdüğünü görünce, gayet huzurlu bir huzur hissi duyduk. Sivas cer atölyesi müdürü yüksek mühendis Fevzi Özl, cidden güzel bir içtimai tecrübeye girişmiş ve iyi netice almış tir.



Sivas Kalesinden Kızılırmak boylarına bir bakış.

Şark'ın merkezi Sivas

YAZAN :

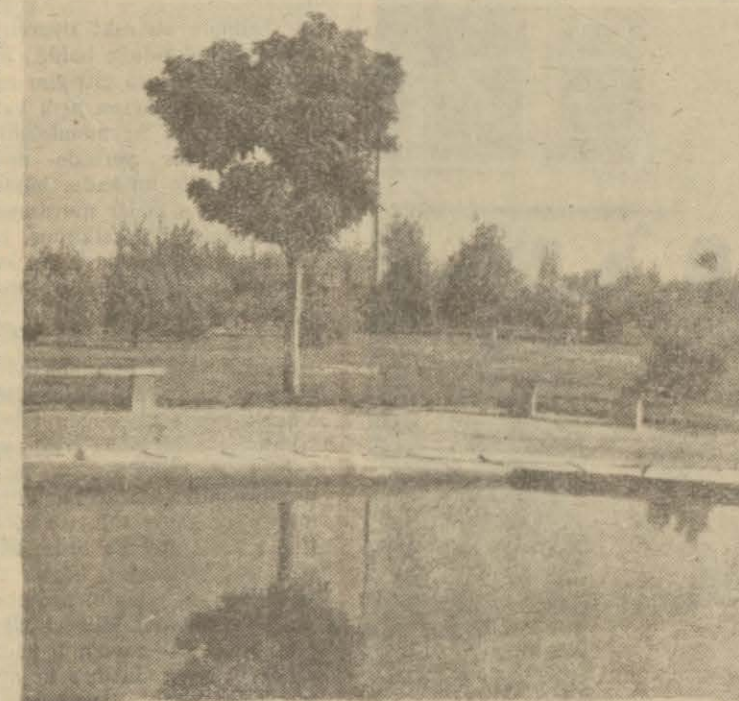
KEMAL AYDAR

Şarkta bir şehir bütün kudretleriyle gelişiyor. Burası baş döndürücü bir hız içinde dir. Bir yandan büyük sanayi tesisleri şehrin, hattâ bölgenin iktisadî hayatında ferahlatıcı tesirlerini gösterirken, diğer yanda medeni bir insan topluluğunun bütün ihtiyaçlarına cevap verecek, yaşamayı kolaylaştıracak, cazip kılacak her şey vücut buluyor, modern bir alem doğuyor. Bir hayal görmüyoruz. Şark ile söze başlarken bunun arkasından gelecek her iş açıcı söz bir hayal aleminin tatlı intibaları gibi gelir insana amma bir hayal değil, bir realiteden bahsettiğimiz haber verelim. Şarkta bu gelişen şehir Sivastır.

Yıllardan beri memlekette bir Şark dâvasının devam edip geldiğini bilenler eğer bugünkü Şarkı görmemişlerse bu inançlarının devamında haklıdır. Fakat bu şekilde bir inançın Şarkı haksızlık demek olduğunu da bilmelidirler. Çünkü bugünkü Şark yıllarca evvel zihinlerde yer edip iz bırakan korkunç Şark değildi.

Biz Şarkı ve bu arada Sivastı gördükten sonra bu mübarek yurt parçası için, kulaktan dolma bilgilerle ne büyük bir haksızlığa iştirak ettiğimizi, yanlışlığımızı anlamış bulunuyoruz. Şarkı bilmek Şarkı kurtarmak demektir.

Yeni bir medeniyet alemi şeklinde yerden fıskırıncasına gelişen Sivastın bize ilham ettiği duygular bunlardır.



Sivas Kalesi; Belediyece park haline getirilmiştir. Kale parkından bir görünüş.

Bütün bu sebeplerle birlik-

te inkişafı sağlayan mühim bir amil daha var ki o da, Sivasta işbilir bir belediye bulunmasıdır. Bilhassa bu belediye başında Rahmi Güney gibi hakiki bir şehircinin bulunması Sivas için bir bahiyarlıktır. Bu idealist belediyeçi ile Sivastın işleri üzerinde uzun-boylu konuştuk. Hemen haber verelim ki, intibalarımıza göre, Sivas, içinde bulunduğu hız ile birkaç sene sonra bugünkü modern ve medeni çehresinden de daha ileri bir vasfı kazanacaktır.

Sivastın su işi kökünden halledilmiştir. Şehre maledilen tazyikli su, yüz binden fazla nüfusun ihtiyacına cevap verecek kıfayettedir. Tesiatın başına, şehrin muhtelif yerlerinde serbest çeşmeler bile yapılmış.

Behrampaza, Mihri vefa, Kenek İme suları gibi.

Şehir nur ışığına boğulmuş gibi aydınlıktır. Hidro-elektrik santralden elde edilen enerji bütün ihtiyaca cevap veremiyor amma, muazzam bir tesis olan Cer atölyesi imdada yetişmiştir. Bu atölye, bilhassa geceleri şehre lâzım olmadan da fazla enerji verebiliyor. Bu mevzuada istikbal de garanti altına alınmıştır. Sızır selâlesinde yeni bir enerji kaynağı bulundu. 11 milyon liralık bir iş amma şimdilik acelesi de yok.

1 milyon 424 bin lira belediye bütçesi. Böyle varlıklı bir belediye Anadoluda parmakla gösteriliyor. 235 bin lira bütçeli elektrik işletmesini buna ilâve edin, ferahlık bütün artıyor. Bu varlıklı vaziyete mukabil Türkiye'de belki en az-memur kullanan Belediye Sivas belediyesidir. Ordan artırılan da şehre veriliyor.

Belediye birçok işler yapmış Şehrin caddeleri en medeni bir memleketinkinden fark-sızdır.

İnşaat alabilirdiye gidiyor. Sivas kalesi bugün şirin bir parktır. Günde 40 bin kilo etmek yapabilen modern ekmek fabrikası Sivastadır. Büyük şehirlerimizi imrendirecek temiz ve modern oteller Sivastadır.

Sivastı tarifile tanıtmak kâbil değildir. Bu medeni yurt köşesi Şarkın önderi olmak yolunu oğaktan tutmuştur. Yolu açık olsun.

Turistik tezahürler bakımından Sivas



İnkişaf halindeki Sivas'a yakışan modern bir tesis: Belediye Otel ve Lokantası.

Sivas'ta spor

Sivasta 4 Eylül Gençlik, Demirspor, Beşiktaş Gençlik, Sümerspor, Karagücü, Kızıllırmak, Şarkışa Gençlik, Temis ve Dağcık adı altında 8 tescilli kulüp vardır.

Bu kulüpler sporun her branşında Beden Terbiyesi Bölge müdürlüğünün organizmesine uyarak faaliyet yapmaktadırlar. Futholda Demirspor kulübü temayüz etmiş durumdadır. En çok sevilen kulüp 4 Eylül Gençlik'tir.

Beden Terbiyesi Bölge müdürlüğünü Vahit Erhan idare etmektedir. Kayak ve dağcılık, atletizm, futbol, atıcılık, sportif oyunlar, boks ve güreş ve bisiklet olmak üzere 7 ajanlık faal durumdadır.

Sivasta spor tesisi olarak stadıyom ve kayakevi vardır.

Kışın kayaktan başka hiç bir spor yapılmasına iklim müsait değildir. Sivas, kayakçılıkta ileri gitmiştir. En eski milli kayakçımız Kerami Sakarya Sivastlıdır. Halen Bölge antrenörü ve bisiklet ajanıdır.

Beden Terbiyesi Bölgesinin yıllık bütçesi ortalama yetmiş bin lira civarındadır. Bölgenin birikmiş iki yüz altmış bin lira kadar parası vardır. İklim durumu dolayısıyla kışın spor faaliyetleri yapılmasını imkân içine almak üzere kapalı spor salonu yapılması için iki yüz kırk bin lira ayrılmıştır. Kapalı salon inşaatına yakında başlanılarak büyük bir ihtiyaca cevap verilecektir. Salon yapıldıktan sonra Sivasın spor durumunun yüzde yüz inkişaf edeceği muhakkaktır.

1 — Milli oyun ve rakısları:
Sivasta mahallî oyunlar çok orijinal ve cazibeli. Ekseriya topluca oynanan, bu halaylar, oyunun ritmine göre çeşitli safhalara ayrılırlar. Bu oyunlardan Abdurrahman, Hancırim, Hışbilezik, Ağırılama, Yanlama ve Keçivurdum bayıra zevkle seyredilecek halay örnekleridir. Bu halayların en bariz karakteri, ilk defa ağır figürlerle başlayıp hareketlerin gittikçe hızlanmalarıdır. Öyle ki, oyunun sonuna doğru hareketleri takip etmek bile çok güçtür.

Oyun şekli: Ağırılama, en az üç kişi ile oynanır, serçe parmaklar birbirine tutulur, kollar görülmeyecek şekilde yapıştırılır, omuzlar bitişirilir, gayet yavaş şekilde sağ ayaklar yerinden kalkar, sol ayaklar onu takip eder, bu hareket iki defa tekrarlanır, her tekrarlama sırasında sol ayak dizden hafifçe bükülür, kalçadan itibaren de vücut öne doğru eğilir, bu hareketlerin devamında sol diz hafifçe yere vurulur, hareketler bir tek bir çift olmak üzere tekrarlanarak hızlanır, çömelmiş vaziyette üç defa devam edilir, yavaş yavaş doğru olarak oyunun diğer kısımlarına geçilir.

Keçivurdum bayıra — Kollar bitişik, parmaklar birbirine kancalıdır, sağ ayak sert yerinden kalkar, sol ayak gene serçe onu takip eder, birkaç defa tekrarlanır, sonra sağ ayak ökeşi iki defa serçe yere vurulurken kollar da birarada eller iki defa çarpılır, bu hareketler gittikçe hızlanarak tekrarlanır.

Hoplatma — Artık oyun son safhasına gelmiştir, gene kol kola girilir, sol ayak dizden hafifçe kırılır, sağ ayak gergin ve yerinde sert, kıvrak olarak kalkar, ökeşi ile yere vurularak oyuna devam edilir, bir tek bir çift yapılan bu ayak hareketleri gittikçe hızlanır, zamanla bu hoplamalar gözle takip edilemeyecek şekil alır, oyun bu hız içerisinde sona erer.

Sivasın kendine mahsus bir müzik aleti yoktur. Anadolu'nun her tarafında kullanılan davul, zurna, def, dümbel, ud, keman, tek ve üç telli sazlar Sivasın da belibaşlı müzik aletleridir.

2 — Mahallî kıyafetler:
Bugün Sivasta mahallî bir kıyafete rastlanılmaz. Yalnız köylerde, bilhassa kadınlar arasında eski kıyafetler (Devamı 10 ücunda)



Sen yıllarda büyük inkişaf gösteren Sivastan bir manzara.

Sivas mühim bir sanayi merkezimiz olmuştur

Terakki yarışında ön safta koşan bir muhit, örnek bir Belediye Reisi

Yazar:

A. E. Y.

1925 senesinde Sivas yolunu düştü. Han tipi bir oteliktir bir gece kaldım ve Sivasın takım takım kıymetli tarihî eserlerini kısaca ziyaret ettim.

27 sene evvelki Sivasın benim üzerinde bıraktığı tesiri şu oldu: Bir takım tarihî hazinelerin etrafını çeviren basit bina yığınları, geri kalmış bir şehir, terakkiye hiç bir hususî istidat göstermeyen, yalnız parlak masıyile iftihar eden bir muhit...

Yazarlarından çoğu Kadri Erdil'in üstad kaleminden çıktığı gibi, resimler ve tertip de kendî eseridir. Sivas; tarihini aydınlatmak, bunun hazinelerini korumak, bir araya getirmek, müzelik olanları usuliyile teşhir etmek, tanıtmak bakımından Kadri Erdil çapında bir Müze müdürüne malik olduğundan dolayı bahtiyardır.

Sivas kongresi Bütün bu eserleri görmek

si, milli bir hac yeri diye telâkki edilmeye değer.

Sivas lise binasında kongrenin toplandığı salona girince, insan, Milli Mücadele devrinin asil ve ulvi havasını teneffüs etmiş gibi oluyor. Sivas lisesi bu havanın tesiri içindedir. Bu liseyi herhangi bir lise diye telâkkiye imkân yoktur. Sivas lisesi, kendine mahsus bir şahsiyete sahiptir, kökleşmiş, sevilmiş bir ilim ocağıdır.

Sinai varlık

Sivas, 15, 20 yıldan ibaret bir zaman içinde nasıl oldu da hüviyetini değiştirdi? Sakin, uyusuk bir Orta Anadolu şehri iken, ne gibi tesir ve âmillerin neticesinde dinamik, canlı bir sinai ve ticari merkez oldu?

Bu nevi âmillerin başında demiryollarının cer atelyesini zikretmek icap eder. Cer atelyesinin müteavzi unvanına bakmayınız. Burada üç bin işçi çalışır. İşçilerin çoğu, bilgili, usta adamlardır. Atelye denilen yer, hakikatte birinci sınıf fabrikalarımızdan biridir. Mükemmel bir dökümhanesi, tamirden ziyade yeni imalâta göre kurulmuş teçhizatı ve teşkilâtı vardır. İleri bir tekniğin yarattığı dinamik hava, cer atelyesinden etrafa yayılarak, Sivasın bütün varlığına nüfuz etmiştir. Sokaklarda rastgeldiğiniz insanların çoğu, olgun tavırlı, metin adımı, iyi kıyafetli kimselerdir. Cer atelyesi müdürü Fevzi Özlü'nün verdiği inatla şudur ki müessesesi teknik bakımdan da, iktisadî bakımdan da geniş bir görüşle idare ediliyor.

Cimento fabrikası, askeri dikimhane, cezaevinin Türkiye'nin en büyük halı fabrikası haline konuluşu, Sivasın sinai varlığını bir kat daha genişletiyor. Kayserinin inhisarı altında telâkki edilen pastırma imalâtı da, sücukla beraber, Sivasta küçük bir sanayi gubesi teşkil

(Devamı 10 ücunda)

Cezaevinde fabrika: Sivas halıcilığı ihyâ ediliyor

Bir zamanlar pek meşhur olan Sivas halısının bugün bu şöhretini ihyâ ve yaşatmak için mühim bir teşebbüs var. O da Sivas Cezaevinde kurulan Halı atölyeleridir. Sivas Cezaevi bugün bir arı kovani halindedir. 949 yılında kurulan atölye zamanla gelişmiş, bugün bir fabrika halini almıştır. Cezaevimizde bir inkılâp hareketi diye gösterilebilen bu teşebbüs tamamiyle muvaffak olmuştur. 210 kadar mahkûm bugün Cezaevindeki tezgâhlarda halı imalâtında çalışıyor. Bütün atölyeler 500 mahkûmın çalışmasına elverişli şekilde kurulmuştur. Mahkûmlar üç aylık stajdan sonra esaslı bir halı sanatkârı haline getiriliyor. İlmek hesabı üzerinden kendilerine muayyen bir ücret de veriliyor. Böylece her mahkûm günde 80 - 100 kuruş arasında bir kazanç temin ediyor. Ayrıca muayyen bir müddetten sonra da ceza müddeti, üç gün, dört gün yerine sayılmak suretiyle kısaltılıyor.

Atölye, bugünkü haliyle Türkiye'nin en büyük halı imal atölyesidir. Desenler Cezaevin desinatörleri tarafından hazırlanıyor. Metrekaresi 122,5 liraya malediliyor. Hariçten sipariş kabul ediliyor. Mamuller, Ankarada Adalet Bakanlığının hususî mağazasında satışa çıkarılıyor.

Vaktiyle Sivasta sulh hâkimliği yapmış olan şimdiki Ceza ve Tevkîfveleer umum müdürü Baha Soysal'la halen Sivas C. Savcısı Hamdi Yılmaz Ertekin Halı atölyesinin kurulmasında çok emek ve hizmetleri geçmiştir.

Sivas Cezaevi mamulâtı halılar İran halılarından da daha üstün bir kaliteye erişmiştir.

Avunduk

Ailesi

İktisadî faaliyetimizde faal bir rolü olan Avunduk ailesinin asıl menşei Sivasın Gürül kazasıdır. Aile erkânından Hüseyin Avunduk birinci cihan harbinde Sivas'a gelerek ticarete girişmiş, sonra aile, İstanbul, Ankara ve memleketin diğer yerlerinde ticaret hayatına atılmıştır. Bu aile mensuplarından Mehmet Avunduk ve Ziya Avunduk Sivasta nümuneye sayılacak kadar güzel ve zarif bir kumaş satış mağazaları vardır.



Sivas Cezaevindeki halı tezgâhlarında dokunan bir halı

Sivas'ta ziraat

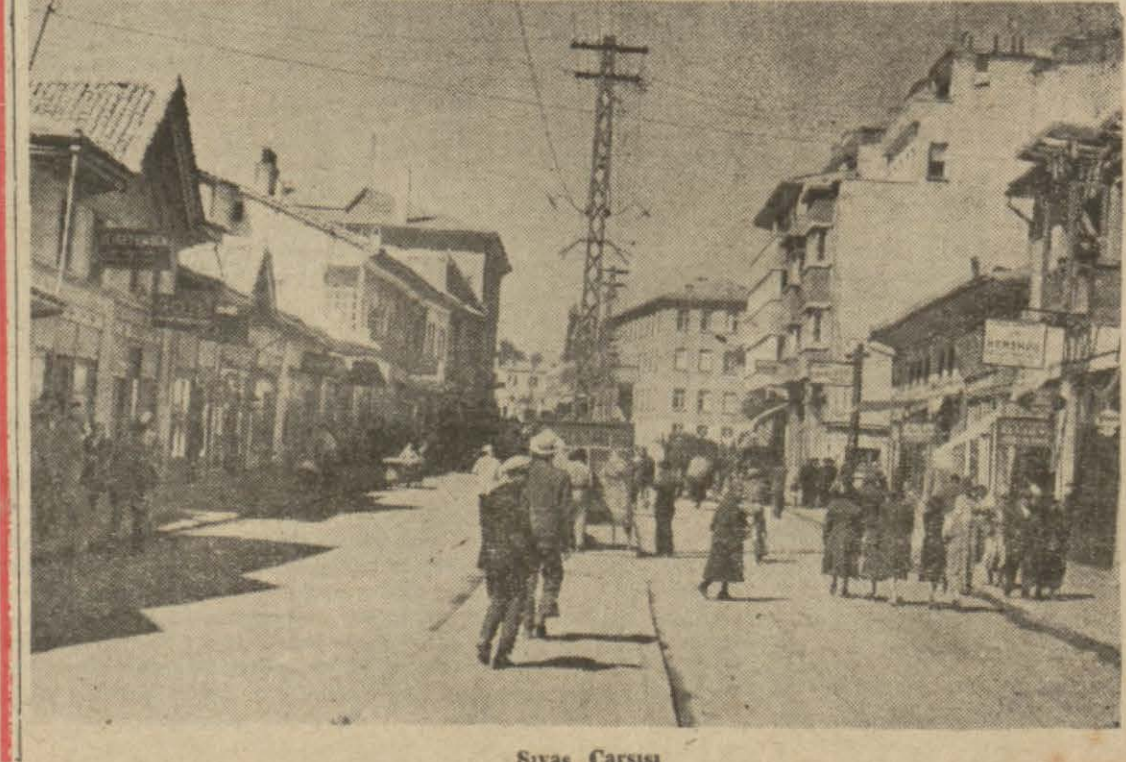
- | | |
|--|---|
| <p>A — Zirai durum.
İlin arazi taksimatı ve zirai işletmeler:
26.000 Km2 olan ilin arazi durumunu genel olarak aşağıdaki şekilde tasnif edebiliriz.
1 — Kabili ziraat arazi:
a) İşlenen arazi (% 50 ekim, % 50 nadas) 5.800.000 dönüm.
b) İşlenebilecek arazi 300 bin dönüm.
2 — Meyvalık bağ ve bahçe arazi 65.000 dönüm.
3 — Çayır, mer'a ve otlaklar 17.500.000 dönüm.
4 — Sun'î çayırıklar (Yonca ve korungalık) 142.000 dönüm.
5 — Ormanlık 1.490.000 dönüm.
6 — Dağlık ve taşlık arazi 1.500.000 dönüm.</p> | <p>7 — Bataklıklar 600.000 dönüm.
B — Zirai işletmeler:
İlde mevcut tahminen 73.560 çiftçi ailesinin zirai işletme bakımından nisbelleri şöyledir:
1 — Küçük işletmeler: (20 - 120 dönüm arazi sahipleri)
2 — Orta işletmeler: (120 - 250 dönüm arazi sahipleri)
3 — Büyük işletmeler: (250 dönümden büyük arazi sahipleri)
4 — Arazisi olmayanlar: Küçük işletme sahipleri arazilerini bizzat işlerler.
Orta işletme sahipleri kısmen işletmekle beraber kısmen de (Devamı 11 ücünde)</p> |
|--|---|



Sivas halayı çeken kızlar



Kaleden Sivas şehrinin görünüşü



Sivas Çarşısı